

III

(Pripremni akti)

VIJEĆE

STAJALIŠTE VIJEĆA (EU) br. 24/2021 U PRVOM ČITANJU

s ciljem donošenja Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni uredaba (EZ) br. 767/2008, (EZ) br. 810/2009, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861, (EU) 2019/817 i (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2004/512/EZ i 2008/633/PUP u svrhu reforme viznog informacijskog sustava

Vijeće usvojilo 27. svibnja 2021.

(2021/C 235/01)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 77. stavak 2. točke (a), (b), (d) i (e) i članak 87. stavak 2. točku (a),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Vizni informacijski sustav (VIS) uspostavljen je Odlukom Vijeća 2004/512/EZ ⁽³⁾ kako bi služio kao tehnološko rješenje za razmjenu podataka o vizama među državama članicama. Uredbom (EZ) br. 767/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ utvrđeni su namjena i funkcionalnosti VIS-a te odgovornosti za njega, kao i uvjeti i postupci za razmjenu podataka o vizama za kratkotrajni boravak među državama članicama kako bi se olakšalo razmatranje zahtjeva za izdavanje viza za kratkotrajni boravak i povezanih odluka. U Uredbi (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾ utvrđena su pravila o unosu biometrijskih podataka u VIS. Odlukom Vijeća 2008/633/PUP ⁽⁶⁾ utvrđeni su uvjeti pod kojima imenovana tijela država članica i Agencija Europske unije za

⁽¹⁾ SL C 440, 6.12.2018., str. 154.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 13. ožujka 2019. (SL C 23, 21.1.2021., str. 286.) i stajalište Vijeća u prvom čitanju od 27. svibnja 2021. Stajalište Europskog parlamenta od ... (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽³⁾ Odluka Vijeća 2004/512/EZ od 8. lipnja 2004. o uspostavi viznog informacijskog sustava (VIS) (SL L 213, 15.6.2004., str. 5.).

⁽⁴⁾ Uredba (EZ) br. 767/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o viznom informacijskom sustavu (VIS) i razmjeni podataka među državama članicama o vizama za kratkotrajni boravak (Uredba o VIS-u) (SL L 218, 13.8.2008., str. 60.).

⁽⁵⁾ Uredba (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) (SL L 243, 15.9.2009., str. 1.).

⁽⁶⁾ Odluka Vijeća 2008/633/PUP od 23. lipnja 2008. o pristupu određenih tijela država članica i Europolu viznom informacijskom sustavu (VIS) za traženje podataka u svrhu sprečavanja, otkrivanja i istraga terorističkih kaznenih djela i ostalih teških kaznenih djela (SL L 218, 13.8.2008., str. 129.).

suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) mogu dobiti pristup radi ostvarivanja uvida u VIS u svrhu sprečavanja, otkrivanja i istraga kaznenih djela terorizma i drugih teških kaznenih djela. VIS je počeo s radom 11. listopada 2011. i postupno je uveden u sve konzulate država članica između listopada 2011. i veljače 2016.

- (2) Ciljevi su VIS-a poboljšanje provedbe zajedničke vizne politike, konzularne suradnje i savjetovanja među središnjim tijelima nadležnima za vize olakšavanjem razmjene podataka među državama članicama o zahtjevima za izdavanje viza i s njima povezanim odlukama kako bi se: olakšao postupak u vezi sa zahtjevom za izdavanje vize; spriječilo trgovanje vizama; olakšala borba protiv prijevара u vezi s identitetom; olakšale kontrole na graničnim prijelazima na vanjskim granicama i unutar državnih područja država članica; pomoglo pri identifikaciji svih osoba koje ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju uvjete za ulazak na državno područje država članica, za boravak ili boravište na njemu; olakšalo određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu u skladu s Uredbom (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁷⁾ te doprinijelo sprečavanju prijetnji za unutarnju sigurnost bilo koje države članice.
- (3) U svojoj Komunikaciji od 6. travnja 2016. naslovljenoj „Jači i pametniji informacijski sustavi za granice i sigurnost” Komisija je istaknula potrebu da Unija ojača i poboljša svoje informacijske sustave, podatkovnu arhitekturu i razmjenu informacija u području upravljanja granicama, izvršavanja zakonodavstva i borbe protiv terorizma te je naglasila potrebu za poboljšanjem interoperabilnosti informacijskih sustava. Komunikacijom je ujedno utvrđena potreba za otklanjanjem informacijskih praznina, uključujući informacijsku prazninu u vezi državljanima trećih zemalja koji imaju vize za dugotrajni boravak.
- (4) U svom Planu za pojačanu razmjenu informacija i upravljanje informacijama iz 2016. i u svojim Zaključcima od 8. lipnja 2017. o daljnjim koracima za poboljšanje razmjene informacija i osiguravanje interoperabilnosti informacijskih sustava EU-a Vijeće je pozvalo Komisiju da provede studiju izvedivosti za uspostavu središnjeg repozitorija EU-a koji sadržava informacije o vizama za dugotrajni boravak i boravišnim dozvolama. Na toj osnovi Komisija je provela dvije studije u kojima je zaključeno je da bi izrada repozitorija bila tehnički izvediva i da bi ponovna upotreba strukture VIS-a bila najbolja tehnička opcija te da bi bilo potrebno i proporcionalno proširiti područje primjene VIS-a tako da se uključe informacije o vizama za dugotrajni boravak i boravišnim dozvolama.
- (5) U svojoj Komunikaciji od 27. rujna 2017. naslovljenoj „Provedba Europskog migracijskog programa” Komisija je navela da zajednička vizna politika Unije nije samo iznimno bitan alat za olakšavanje turizma i poslovanja, već je i ključni alat za sprečavanje sigurnosnih rizika i rizika od nezakonitih migracija u Uniji. Komisija je u toj komunikaciji potvrdila da je potrebna daljnja prilagodba zajedničke vizne politike trenutačnim izazovima, uzimajući u obzir nova rješenja informacijskih tehnologija i uravnotežujući koristi pojednostavnjenog putovanja s vizama s poboljšanim upravljanjem migracijama, sigurnošću i granicama. Komisija je u toj komunikaciji navela da će se revidirati pravni okvir VIS-a radi daljnjeg poboljšanja obrade viza, među ostalim i u pogledu aspekata povezanih sa zaštitom podataka i pristupom tijela za izvršavanje zakonodavstva, daljnjeg proširenja upotrebe VIS-a na nove kategorije i upotrebe podataka te radi potpunog iskorištavanja instrumenata interoperabilnosti.
- (6) U svojoj komunikaciji od 14. ožujka 2018. o prilagodbi zajedničke vizne politike novim izazovima Komisija je ponovno potvrdila da će se pravni okvir VIS-a revidirati kao dio šireg procesa razmatranja interoperabilnosti informacijskih sustava.
- (7) Člankom 21. Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1985. između vlada država Gospodarske unije Beneluksa, Savezne Republike Njemačke i Francuske Republike o postupnom ukidanju kontrola na zajedničkim granicama ⁽⁸⁾ (Schengenska konvencija) predviđa se da nositelji valjanih boravišnih dozvola ili viza za

⁽⁷⁾ Uredba (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva (SL L 180, 29.6.2013., str. 31.).

⁽⁸⁾ Konvencija o provedbi Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1985. između vlada država Gospodarske unije Beneluksa, Savezne Republike Njemačke i Francuske Republike o postupnom ukidanju kontrola na zajedničkim granicama (SL L 239, 22.9.2000., str. 19.).

dugotrajni boravak imaju pravo na slobodno kretanje unutar državnog područja ugovornih stranaka tog sporazuma, u trajanju od najviše 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana, uvođenjem uzajamnog priznavanja boravišnih dozvola i viza za dugotrajni boravak koje su izdale te ugovorne stranke. Trenutačno ne postoji način da se provjeri predstavljaju li podnositelji zahtjeva za izdavanje boravišnih dozvola ili viza za dugotrajni boravak ili nositelji boravišnih dozvola ili viza za dugotrajni boravak prijatnju za sigurnost država članica koje nisu država članica koja obrađuje zahtjev za izdavanje vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole. Kako bi se pristupilo rješavanju postojeće informacijske praznine, trebalo bi u VIS-u pohranjivati informacije o podnositeljima zahtjeva za izdavanje viza za dugotrajni boravak i boravišnih dozvola i nositeljima viza za dugotrajni boravak i boravišnih dozvola. Kad je riječ o tim ispravama, namjena VIS-a trebala bi biti podržavanje visoke razine sigurnosti, što je osobito važno za schengensko područje jer je to područje bez nadzora na unutarnjim granicama, doprinošenjem procjeni toga smatra li se da podnositelj zahtjeva predstavlja prijatnju za javni poredak, unutarnju sigurnost ili javno zdravlje. VIS-om bi također trebalo nastojati poboljšati djelotvornost i učinkovitost kontrola na vanjskim granicama i kontrola unutar državnog područja država članica koje se provode u skladu s pravom Unije ili međunarodnim pravom. VIS bi također trebao pomoći u identifikaciji, osobito kako bi se olakšalo vraćanje svih osoba koje ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju uvjete za ulazak na državno područje država članica te za boravak ili boravište na njemu. Naposljetku, VIS-om bi se također trebalo doprinijeti sprečavanju, otkrivanju i istragama kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela; osigurati ispravnu identifikaciju osoba; olakšati primjenu Uredbe (EU) br. 604/2013 i Direktive 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁹⁾; te podržati ciljeve Schengenskog informacijskog sustava (SIS).

- (8) Odluke 2004/512/EZ i 2008/633/PUP trebalo bi uključiti u Uredbu (EZ) br. 767/2008 kako bi se u jednoj uredbi konsolidirala pravila o uspostavi i upotrebi VIS-a.
- (9) Uredbom (EZ) br. 767/2008 trebalo bi utvrditi i strukturu VIS-a. Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) trebala bi biti odgovorna za tehnički razvoj VIS-a i njegovih sastavnica i operativno upravljanje VIS-om i njegovim sastavnicama. Ako agencija eu-LISA surađuje s vanjskim ugovarateljima na zadacima povezanim s VIS-om, ona bi trebala pomno pratiti aktivnosti ugovaratelja kako bi se osigurala usklađenost s Uredbom (EZ) br. 767/2008, osobito s odredbama o sigurnosti, povjerljivosti i zaštiti podataka. Operativno upravljanje VIS-om ne bi trebalo povjeriti privatnim poduzećima ili privatnim organizacijama.
- (10) Pri donošenju Uredbe (EZ) br. 810/2009 uvidjelo se da će se u pogledu pitanja dostatne pouzdanosti otisaka prstiju djece mlađe od 12 godina za potrebe identifikacije i provjere, a posebno pitanja promjena otisaka prstiju s promjenom dobi, morati tražiti rješenje naknadno na osnovi rezultata studije koju je trebalo provesti pod nadležnošću Komisije. U studiji naslovljenoj „Prepoznavanje otisaka prstiju djece”, koju je 2013. proveo Zajednički istraživački centar, zaključeno je da je pod određenim uvjetima moguće postići zadovoljavajuću razinu točnosti u prepoznavanju otisaka prstiju djece u dobi od 6 do 12 godina. U drugoj je studiji naslovljenoj „Automatsko prepoznavanje otisaka prstiju: od djece do starijih osoba” u prosincu 2017. potvrđen taj zaključak te je ponuđen dodatan uvid u učinak starenja na kvalitetu otiska prsta. Na toj osnovi Komisija je 2017. provela dodatnu studiju naslovljenu „Izvedivost i posljedice snižavanja dobi za uzimanje otisaka prstiju djece i pohranjivanje skeniranog primjerka putne isprave podnositelja zahtjeva za izdavanje vize u vizni informacijski sustav (VIS)” koja je dovršena 2018. i u kojoj je razmotrena potreba za snižavanjem dobi za uzimanje otisaka prstiju djece na šest godina u postupku izdavanja viza i proporcionalnost tog snižavanja. U toj je studiji utvrđeno da bi snižavanje dobi za uzimanje otisaka prstiju doprinijelo boljem ostvarenju ciljeva VIS-a, osobito u odnosu na olakšavanje borbe protiv prijevara u vezi s identitetom i kontrola na graničnim prijelazima na vanjskim granicama. U toj je studiji također utvrđeno da bi se snižavanjem dobi za uzimanje otisaka prstiju mogle ostvariti dodatne koristi jačanjem sprečavanja povreda prava djece i borbe protiv povreda prava djece, osobito omogućivanjem identifikacije ili provjere identiteta djece koja su državljani trećih zemalja koja se nalaze na schengenskom području i koja su u situaciji u kojoj se dogodilo ili se može dogoditi kršenje njihovih prava, primjerice zbog toga što su djeca žrtve trgovanja ljudima, nestala djeca ili maloljetnici bez pratnje koji podnose zahtjev za azil. Istodobno, djeca su posebno ranjiva skupina te bi za prikupljanje njihovih biometrijskih podataka trebale važiti strože zaštitne mjere, među ostalim i ograničavanje razdoblja čuvanja podataka, te bi svrhe u koje se ti podaci mogu koristiti trebale biti ograničene na situacije u kojima je to u najboljem interesu djeteta. Studijom koja je dovršena 2018. pokazano je i da su otisci prstiju starijih osoba lošije kvalitete i osrednje točnosti te su preporučene mjere za ublažavanje tih nedostataka. Države članice trebale bi slijediti preporuke utvrđene u toj studiji u cilju poboljšanja kvalitete otisaka prstiju i uspoređivanja biometrijskih podataka.

⁽⁹⁾ Direktiva 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (SL L 180, 29.6.2013., str. 60.).

- (11) Zaštita interesa djeteta je primarni cilj država članica kad je riječ o svim postupcima predviđenima u ovoj Uredbi. Dobrobit, sigurnost, zaštita i mišljenje djeteta trebaju se uzimati u obzir te se o njima treba primjereno voditi računa u skladu s dobi i zrelosti djeteta. VIS je osobito relevantan ako postoji rizik da je dijete žrtva trgovanja ljudima.
- (12) Tehnološki razvoj povezan s prepoznavanjem prikaza lica trebao bi biti koristan za postupak izdavanja viza i za VIS. Ako je to dopušteno nacionalnim pravom, prikazi lica u pravilu bi se trebali snimati uživo pri podnošenju zahtjeva kad se ti prikazi lica podnositeljâ zahtjeva bilježe u VIS-u, a i kad se obrađuju zahtjevi za izdavanje viza za dugotrajni boravak i boravišnih dozvola. Snimanjem prikaza lica uživo pri podnošenju zahtjeva također će se doprinijeti nalaženju rješenja za biometrijske ranjivosti poput „preklapanja lica” koje se upotrebljava u prijevarama u vezi s identitetom. Za uspoređivanje biometrijskih podataka trebalo bi upotrebljavati samo prikaze lica snimljene uživo.
- (13) Biometrijski podaci, koji u kontekstu ove Uredbe podrazumijevaju otiske prstiju i prikaze lica, jedinstveni su i stoga znatno pouzdaniji za identifikaciju osobe od alfanumeričkih podataka. Međutim, biometrijski podaci osjetljivi su osobni podaci. Stoga se ovom Uredbom utvrđuju osnova i zaštitne mjere za obradu takvih podataka u svrhu identifikacije dotičnih osoba.
- (14) Osobne podatke koje je dao podnositelj zahtjeva za izdavanje vize za kratkotrajni boravak trebalo bi obraditi u VIS-u kako bi se procijenilo bi li ulazak podnositelja zahtjeva na državno područje države članice mogao predstavljati prijetnju za javni poredak, unutarnju sigurnost ili javno zdravlje te kako bi se procijenio rizik od nezakonite migracije podnositelja zahtjeva. Kad je riječ o podnositeljima zahtjeva za izdavanje vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole, takve bi provjere trebale biti ograničene na procjenu toga bi li državljanin treće zemlje mogao predstavljati prijetnju za javni poredak, unutarnju sigurnost ili javno zdravlje.
- (15) Procjena takvih rizika ne može se obaviti bez obrade osobnih podataka povezanih s identitetom podnositelja zahtjeva, putnom ispravom i drugim relevantnim podacima. Svaki osobni podatak u zahtjevu trebalo bi usporediti s podacima koji se nalaze u evidenciji, dosjeu ili upozorenju registriranom u sljedećim informacijskim sustavima i bazama podataka: VIS, SIS, sustav ulaska/izlaska (EES), europski sustav za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS), Eurodac, Europski informacijski sustav kaznene evidencije za državljane trećih zemalja (ECRIS-TCN) kad je riječ o osuđujućim presudama povezanim s kaznenim djelima terorizma ili drugim teškim kaznenim djelima, podaci Europolâ, Interpolova baza podataka o otuđenim i izgubljenim putnim ispravama (Interpolov SLTD), Interpolova baza podataka o putnim ispravama povezanim s tjealicama (Interpolov TDAWN), ETIAS-ov popis za praćenje iz Uredbe (EU) 2018/1240 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁰⁾ i u odnosu na posebne pokazatelje rizika. Kategorije osobnih podataka koje bi se trebale upotrebljavati za usporedbu trebale bi biti ograničene na kategorije podataka koji se nalaze u informacijskim sustavima i bazama podataka u kojima je postavljen upit, ETIAS-ovu popisu za praćenje ili posebnim pokazateljima rizika.
- (16) Interoperabilnost određenih informacijskih sustava EU-a uspostavljena je uredbama (EU) 2019/817⁽¹¹⁾ i 2019/818⁽¹²⁾ Europskog parlamenta i Vijeća tako da se ti sustavi i njihovi podaci međusobno dopunjuju radi poboljšavanja djelotvornosti i učinkovitosti granične kontrole na vanjskim granicama Unije, doprinošenja sprečavanju i suzbijanju nezakonite imigracije te doprinošenja visokoj razini sigurnosti u području slobode, sigurnosti i pravde Unije, uključujući održavanje javne sigurnosti i javnog poretka te zaštitu sigurnosti na državnim područjima država članica.

⁽¹⁰⁾ Uredba (EU) 2018/1240 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. rujna 2018. o uspostavi europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS) i izmjeni uredaba (EU) br. 1077/2011, (EU) br. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 i (EU) 2017/2226 (SL L 236, 19.9.2018, str. 1).

⁽¹¹⁾ Uredba (EU) 2019/817 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o uspostavi okvira za interoperabilnost informacijskih sustava EU-a u području granica i viza i izmjeni uredaba (EZ) br. 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726, i (EU) 2018/1861 Europskog parlamenta i Vijeća te odluka Vijeća 2004/512/EZ i 2008/633/PUP (SL L 135, 22.5.2019., str. 27.).

⁽¹²⁾ Uredba (EU) 2019/818 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o uspostavi okvira za interoperabilnost informacijskih sustava EU-a u području policijske i pravosudne suradnje, azila i migracija i izmjeni uredaba (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 i (EU) 2019/816 (SL L 135, 22.5.2019., str. 85.).

- (17) Interoperabilnost informacijskih sustava EU-a omogućuje njihovo međusobno dopunjavanje radi olakšavanja točne identifikacije osoba, doprinošenja suzbijanju prijevara povezanih s identitetom, poboljšanja i usklađivanja zahtjeva u pogledu kvalitete podataka u relevantnim informacijskim sustavima EU-a, olakšavanja tehničke i operativne provedbe postojećih i budućih informacijskih sustava EU-a od strane država članica, jačanja i pojednostavnjenja sigurnosti podataka i mjera za zaštitu podataka kojima se uređuju relevantni informacijski sustavi EU-a, usklađivanja pristupa, za potrebe izvršavanja zakonodavstva, VIS-u, EES-u, ETIAS-u i Eurodacu te podupiranja ciljeva VIS-a, SIS-a, EES-a, ETIAS-a, Eurodaca i ECRIS-TCN-a.
- (18) Komponente interoperabilnosti obuhvaćaju VIS, SIS, EES, ETIAS, Eurodac i ECRIS-TCN te podatke Europolu kako bi se omogućilo postavljanje upita o podacima Europolu istodobno u navedenim informacijskim sustavima EU-a. Stoga je primjereno upotrebljavati te komponente interoperabilnosti u svrhu provedbe automatiziranog postavljanja upita i pri pristupanju VIS-u za potrebe izvršavanja zakonodavstva. Europski portal za pretraživanje (ESP) uspostavljen Uredbom (EU) 2019/817 trebalo bi upotrebljavati radi omogućavanja brzog, neometanog, učinkovitog, sustavnog i kontroliranog pristupa tijela država članica informacijskim sustavima EU-a, podacima Europolu i Interpolovim bazama podataka koji je potreban za obavljanje njihovih zadataka, u skladu s njihovim pravima pristupa, te radi podupiranja ciljeva VIS-a.
- (19) ESP-om će se omogućiti da se paralelno postavljaju upiti o podacima pohranjenima u VIS-u i o podacima pohranjenima u drugim dotičnim informacijskim sustavima EU-a.
- (20) Usporedbu podataka pohranjenih u VIS-u s podacima pohranjenima u drugim informacijskim sustavima i bazama podataka trebalo bi automatizirati. Ako se takvom usporedbom otkrije da postoji podudarnost, poznata kao „pogodak”, između bilo kojeg osobnog podatka ili kombinacije osobnih podataka u zahtjevu i evidencije, spisa ili upozorenja u tim drugim informacijskim sustavima ili bazama podataka, ili osobnih podataka na ETIAS-ovu popisu za praćenje, zahtjev bi trebao ručno provjeriti službenik nadležnog tijela. Ovisno o tome koja vrsta podataka je aktivirala pogodak, tijelo nadležno za vize ili za imigraciju, nacionalna jedinica ETIAS-a iz Uredbe (EU) 2018/1240 ili središnje tijelo koje je imenovala država članica („tijelo imenovano za VIS”) trebali bi ručno provjeriti i ocijeniti pogodak. S obzirom na to da su općenito osjetljiviji oni pogodci koji su dobiveni u sustavima ili bazama podataka povezanim s izvršavanjem zakonodavstva ili u pravosudnim bazama podataka ili sustavima, njih ne bi trebali provjeravati i procjenjivati konzulati, već tijela imenovana za VIS ili nacionalne jedinice ETIAS-a. Države članice trebale bi moći imenovati više od jednog tijela tijelom imenovanim za VIS. Ured SIRENE trebalo bi imenovati tijelom imenovanim za VIS samo ako mu se dodijele dostatna dodatna sredstva čime mu se omogućuje da izvršava taj zadatak. Prilikom donošenja odluke o tome hoće li se izdati viza za kratkotrajni boravak, viza za dugotrajni boravak ili boravišna dozvola trebalo bi uzeti u obzir procjenu pogodaka koje je provelo nadležno tijelo ili prilikom procjenjivanja bi li podnositelj zahtjeva za izdavanje vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole mogao predstavljati prijetnju za javni poredak, unutarnju sigurnost ili javno zdravlje država članica.
- (21) S obzirom na to da će VIS biti dio zajedničkog okvira interoperabilnosti, potrebno je da razvoj novih značajki i procesa bude potpuno koherentan sa značajkama i procesima u drugim informacijskim sustavima EU-a koji su dio tog okvira. Rezultat automatiziranog postavljanja upita koje će se pokrenuti VIS-om kako bi se utvrdilo jesu li informacije o podnositeljima zahtjeva za izdavanje vize ili boravišne dozvole poznate drugim informacijskim sustavima EU-a bit će pogodi u tim drugim informacijskim sustavima EU-a. Sličan sustav postavljanja upita trenutačno je prisutan samo u jednom drugom sustavu, to jest u ETIAS-u, dok se pojam pogodak nalazi i u EES-u, među ostalim i u vezi s interoperabilnošću EES-a i VIS-a, te u SIS-u.
- (22) Odbijanje zahtjeva za izdavanje vize za kratkotrajni boravak ne bi se trebalo temeljiti samo na automatiziranoj obradi podataka u zahtjevima za izdavanje vize.
- (23) Podnositelji zahtjeva kojima je odbijena viza za kratkotrajni boravak na temelju informacije koja je proizašla iz obrade u VIS-u trebali bi imati pravo na žalbu. Žalbeni postupci trebali bi se provoditi u državi članici koja je donijela odluku o zahtjevu i u skladu s nacionalnim pravom te države članice. Primjenjuju se postojeće zaštitne mjere i pravila o žalbi u skladu s Uredbom (EZ) br. 810/2009.

- (24) Upotreba posebnih pokazatelja rizika, koji odgovaraju prethodno utvrđenim rizicima povezanim sa sigurnošću, nezakonitim migracijama ili visokim rizicima od epidemije, trebala bi doprinijeti analizi zahtjeva za izdavanje vize za kratkotrajni boravak. Kriteriji upotrijebljeni za utvrđivanje posebnih pokazatelja rizika ne bi se ni u kojim okolnostima trebali temeljiti samo na spolu ili dobi podnositelja zahtjeva. Ni u kojim se okolnostima ne smiju temeljiti na informacijama koje otkrivaju rasu, boju kože, etničko ili socijalno podrijetlo, genetske osobine, jezik, politička ili bilo kakva druga mišljenja, religiju ili filozofsko uvjerenje, članstvo u sindikatima, pripadnost nacionalnoj manjini, imovinu, rođenje, invaliditet ili spolnu orijentaciju podnositelja zahtjeva. U mjeri u kojoj je to moguće i ako je to relevantno, trebalo bi uskladiti pravila, postupke i upravljačku strukturu za posebne pokazatelje rizika s onima za ETIAS-ova pravila o provjerama, kako je utvrđeno u člancima 9., 10. i 33. Uredbe (EU) 2018/1240. Posebne pokazatelje rizika trebala bi definirati, utvrditi, prethodno procijeniti, provesti, naknadno evaluirati, revidirati i izbrisati središnja jedinica ETIAS-a iz Uredbe (EU) 2018/1240 nakon savjetovanja s Odborom VIS-a za provjere koji se sastoji od predstavnika središnjih tijela nadležnih za vize i uključenih agencija. Kako bi se pomoglo osigurati poštovanje temeljnih prava pri provedbi posebnih pokazatelja rizika, trebalo bi osnovati Savjetodavni odbor VIS-a za temeljna prava. O tajništvu za sastanke tog odbora trebao bi se brinuti službenik za temeljna prava Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu.
- (25) Kontinuirano nastajanje novih oblika rizika za sigurnost, novih obrazaca nezakonitih migracija i novih visokih rizika od epidemije iziskuje djelotvorne odgovore i protiv njih se potrebno boriti suvremenim sredstvima. S obzirom na to da ta suvremena sredstva podrazumijevaju obradu znatnih količina osobnih podataka, trebalo bi uvesti odgovarajuće zaštitne mjere kako bi se zadiranje u pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života i pravo na zaštitu osobnih podataka ograničilo na ono što je nužno i razmjerno u demokratskom društvu.
- (26) Trebalo bi osigurati da se na podnositelje zahtjeva za izdavanje vize za kratkotrajni boravak ili državljane trećih zemalja koji podnose zahtjev za izdavanje vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole primjenjuje barem slična razina provjera kao za državljane trećih zemalja koji podnose zahtjev za odobrenje putovanja u skladu s Uredbom (EU) 2018/1240. U tu svrhu trebalo bi upotrebljavati ETIAS-ov popis za praćenje koji se sastoji od podataka povezanih s osobama osumnjičenima za počinjenje kaznenog djela terorizma ili drugog teškog kaznenog djela ili sudjelovanje u takvim djelima ili povezanih s osobama u pogledu kojih postoje činjenične naznake ili opravdani razlozi zbog kojih se može vjerovati da će one počiniti kazneno djelo terorizma ili drugo teško kazneno djelo, kako bi se provele provjere i u pogledu tih kategorija državljana trećih zemalja.
- (27) Kako bi ispunili svoju obvezu prema Schengenskoj konvenciji, međunarodni prijevoznici trebali bi postavljanjem upita u VIS provjeriti imaju li državljani trećih zemalja koji moraju imati vizu za kratkotrajni boravak, vizu za dugotrajni boravak ili boravišnu dozvolu valjanu vizu za kratkotrajni boravak, valjanu vizu za dugotrajni boravak ili valjanu boravišnu dozvolu. Ta bi se provjera trebala omogućiti svakodnevnim izvlačenjem podataka iz VIS-a u zasebnu bazu podataka samo za čitanje čime bi se omogućilo izvlačenje najmanjeg potrebnog podskupa podataka kako bi se omogućilo postavljanje upita koji daje odgovor „OK/NOT OK” (u redu/nije u redu). Sâm spis zahtjeva ne bi trebao biti dostupan međunarodnim prijevoznicima. Tehničkim specifikacijama za pristup VIS-u preko portala za prijevoznike trebalo bi u mjeri u kojoj je to moguće ograničiti učinak na putovanje putnika i međunarodne prijevoznike. U tu bi svrhu trebalo razmotriti integraciju s portalima za prijevoznike za EES i ETIAS.
- (28) Radi ograničavanja učinka obveza utvrđenih u ovoj Uredbi na međunarodne prijevoznike koji prevoze skupine putnika autobusima kopnenim putem trebalo bi na raspolaganje staviti mobilna rješenja prilagođena korisnicima.
- (29) Procjenu prikladnosti, kompatibilnosti i koherentnosti odredaba iz članka 26. Schengenske konvencije, kako je navedeno u preambuli Uredbe (EU) 2018/1240, za potrebe ETIAS-a u vezi s odredbama koje se odnose na autobusni prijevoz kopnenim putem trebalo bi proširiti tako da se njome obuhvate odgovarajuće odredbe ove Uredbe.
- (30) Uredbom (EZ) br. 767/2008 trebalo bi odrediti tijela država članica koja su ovlaštena za pristup VIS-u radi unosa, izmjene ili brisanja podataka o zahtjevima za izdavanje viza za dugotrajni boravak i boravišnih dozvola i odlukama o tim vizama i boravišnim dozvolama ili ostvarivanja uvida u te podatke za posebne namjene utvrđene u toj uredbi i u onoj mjeri u kojoj je to potrebno za izvršavanje njihovih zadataka.

- (31) Svaka bi obrada podataka iz VIS-a o vizama za dugotrajni boravak i boravišnim dozvolama trebala biti proporcionalna ciljevima koje se nastoji postići i nužna za izvršavanje zadataka nadležnih tijela. Pristup određenih nadležnih tijela podacima o osobama koje su neprekidno tijekom razdoblja od 10 ili više godina imale valjane boravišne dozvole zabilježene u VIS-u trebalo bi stoga ograničiti.
- (32) Pri upotrebi VIS-a nadležna tijela trebala bi osigurati poštovanje ljudskog dostojanstva i nepovredivosti osoba čije se podatke traži te da ne diskriminiraju takve osobe na osnovi spola, rase, boje kože, etničkog ili socijalnog podrijetla, genetskih osobina, jezika, religije ili uvjerenja, političkog ili bilo kakvog drugog mišljenja, pripadnosti nacionalnoj manjini, imovine, rođenja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije.
- (33) Prijeko je potrebno da tijela za izvršavanje zakonodavstva raspolažu najnovijim informacijama kako bi mogla obavljati svoje zadatke u borbi protiv terorizma i drugih teških oblika kriminaliteta. Pristup tijela država članica za izvršavanje zakonodavstva i Europolu VIS-u uspostavljen je Odlukom 2008/633/PUP. Tu odluku trebalo bi uklopiti u Uredbu (EZ) br. 767/2008 kako bi se uskladila s trenutačnim okvirom Ugovorâ.
- (34) Pristup podacima iz VIS-a za potrebe izvršavanja zakonodavstva već se pokazao korisnim pri identifikaciji osoba preminulih nasilnom smrću ili kao pomoć istražiteljima u ostvarivanju bitnog napretka u slučajevima povezanim s trgovanjem ljudima, terorizmom ili trgovanjem drogom. Stoga bi podaci iz VIS-a povezani s dugotrajnim boravcima trebali biti raspoloživi imenovanim tijelima država članica i Europolu, podložno uvjetima utvrđenima u ovoj Uredbi.
- (35) S obzirom na to da Europol ima ključnu ulogu u pogledu suradnje među tijelima država članica u području istraga prekograničnog kriminaliteta u potpori sprečavanju, analizi i istragama kriminaliteta širom Unije, trenutačni pristup Europolu VIS-u u okviru njegovih zadataka trebalo bi kodificirati i racionalizirati, uzimajući u obzir i najnovija kretanja u pravnom okviru kao što je Uredba (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹³⁾.
- (36) Pristup VIS-u u svrhu sprečavanja, otkrivanja ili istrage kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela jest zadiranje u temeljno pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života te temeljno pravo na zaštitu osobnih podataka osoba čiji se osobni podaci obrađuju u VIS-u. Svako takvo zadiranje mora se provoditi u skladu sa zakonom koji mora biti formuliran dovoljno precizno da bi se pojedincima omogućilo da prilagode svoje ponašanje i njime se pojedince mora zaštititi od proizvoljnosti te se u njemu mora dovoljno jasno naznačiti raspon slobode odlučivanja dodijeljene nadležnim tijelima, kao i način primjene te slobode odlučivanja. Svako takvo zadiranje u temeljna prava moguće je samo ako je nužno u demokratskom društvu radi zaštite legitimnog i proporcionalnog interesa te ako je proporcionalno legitimnom cilju koji treba ostvariti.
- (37) Uredbom (EU) 2019/817 policijskom tijelu države članice, koje je za to ovlašteno nacionalnim zakonodavstvom, daje se mogućnost da identificira osobu s pomoću biometrijskih podataka te osobe uzetih tijekom provjere identiteta. Međutim, mogu postojati specifične okolnosti u kojima je identifikacija osobe potrebna u interesu te osobe. Takvi slučajevi uključuju situacije u kojima je pronađena nestala osoba ili oteta osoba ili osoba koja je žrtva trgovine ljudima. U takvim slučajevima tijelima za izvršavanje zakonodavstva trebalo bi omogućiti brzi pristup podacima iz VIS-a kako bi se omogućila hitra i pouzdana identifikacija osobe, a da nije potrebno ispuniti sve preduvjete i dodatne zaštitne mjere za pristup za potrebe izvršavanja zakonodavstva.
- (38) Usporedba podataka na osnovi latentnog otiska prstiju, odnosno daktiloskopskog traga koji se može pronaći na mjestu zločina, od temeljne je važnosti u području policijske suradnje. Mogućnošću usporedbe latentnog otiska prstiju s podacima o otiscima prstiju pohranjenima u VIS-u u slučajevima u kojima postoje opravdani razlozi da se smatra da su počinitelj ili žrtva registrirani u VIS-u trebalo bi se tijelima za izvršavanje zakonodavstva osigurati vrlo vrijedan alat za sprečavanje, otkrivanje ili istragu kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela kada su, na primjer, latentni otisci prstiju jedini dokaz na mjestu zločina.

⁽¹³⁾ Uredba (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) te zamjeni i stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2009/371/PUP, 2009/934/PUP, 2009/935/PUP, 2009/936/PUP i 2009/968/PUP (SL L 135, 24.5.2016., str. 53.).

- (39) Potrebno je imenovati nadležna tijela država članica, kao i središnju pristupnu točku putem koje se šalju zahtjevi za pristup podacima iz VIS-a te voditi popis operativnih jedinica u okviru imenovanih tijela koje su ovlaštene zatražiti takav pristup za posebne svrhe sprečavanja, otkrivanja ili istrage kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela.
- (40) Operativne jedinice u okviru imenovanih tijela trebale bi središnjoj pristupnoj točki podnijeti zahtjeve za pristup podacima pohranjenim u središnjem sustavu VIS-a i ti bi zahtjevi trebali biti obrazloženi. Operativne jedinice u okviru imenovanih tijela koje su ovlaštene zatražiti pristup podacima iz VIS-a ne bi trebale djelovati kao tijelo za provjeru. Središnje pristupne točke trebale bi djelovati neovisno o imenovanim tijelima i trebale bi, na neovisan način, biti odgovorne za osiguravanje stroge usklađenosti s uvjetima za pristup utvrđenima u ovoj Uredbi. U iznimno hitnim slučajevima u kojima je brz pristup nužan kako bi se odgovorilo na posebnu i stvarnu prijetnju povezanu s kaznenim djelima terorizma ili drugim teškim kaznenim djelima, središnja pristupna točka trebala bi odmah obraditi zahtjev za pristup, a provjeru provesti tek naknadno.
- (41) Kako bi se zaštitili osobni podaci i isključila mogućnost sustavnih pretraživanja koja provode tijela za izvršavanje zakonodavstva, obradu podataka iz VIS-a trebalo bi provoditi samo u specifičnim slučajevima i kada je to nužno u svrhu sprečavanja, otkrivanja ili istrage kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela. Imenovana tijela i Europol trebali bi zatražiti pristup podacima iz VIS-a samo kada imaju opravdane razloge za vjerovati da će takvim pristupom dobiti podatke koji će im znatno pomoći u sprečavanju, otkrivanju ili istrazi terorističkog kaznenog djela terorizma ili drugog teškog kaznenog djela.
- (42) Osobni podaci pohranjeni u VIS-u ne bi se trebali čuvati dulje nego što je to potrebno za namjene VIS-a. Primjereno je čuvati podatke povezane s državljanima trećih zemalja tijekom razdoblja od pet godina kako bi se omogućilo da se podaci uzmu u obzir za procjenu zahtjeva za izdavanje viza za kratkotrajni boravak, kako bi se omogućilo otkrivanje prekoračenja trajanja dopuštenog boravka nakon završetka razdoblja valjanosti te kako bi se provele sigurnosne procjene državljana trećih zemalja koji su ishodili te vize. Podaci o prethodnim upotrebama isprave mogli bi olakšati izdavanje budućih viza za kratkotrajni boravak. Kraće razdoblje pohrane ne bi bilo dostatno za navedene namjene. Podatke bi trebalo izbrisati nakon razdoblja od pet godina, osim ako postoje razlozi za njihovo ranije brisanje.
- (43) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁴⁾ primjenjuje se na obradu osobnih podataka koju obavljaju države članice u okviru primjene Uredbe (EZ) br. 767/2008. Obrada osobnih podataka od strane tijela za izvršavanje zakonodavstva u svrhu sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija uređena je Direktivom (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁵⁾.
- (44) Članovi timova europske granične i obalne straže (EBCGA), kao i timovi osoblja koje sudjeluje u zadacima povezanim s vraćanjem, ovlaštene su Uredbom (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁶⁾ za ostvarivanje uvida u informacijske sustave i baze podataka EU-a ako je to potrebno za izvršavanje operativnih zadataka utvrđenih u operativnom planu za provedbu graničnih kontrola, zaštite državne granice i vraćanja pod nadležnošću države članice domaćina. Kako bi se olakšalo navedeno ostvarivanje uvida i timovima omogućio djelotvoran pristup podacima iz VIS-a, timovima bi trebalo dati pristup VIS-u. Takvim pristupom trebalo bi poštovati uvjete i ograničenja pristupa primjenjiva na tijela država članica koja su nadležna na temelju svake posebne svrhe za koju se može ostvariti uvid u podatke iz VIS-a.

⁽¹⁴⁾ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

⁽¹⁵⁾ Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhu sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (SL L 119, 4.5.2016., str. 89.).

⁽¹⁶⁾ Uredba (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i stavljanju izvan snage uredbama (EU) br. 1052/2013 i (EU) 2016/1624 (SL L 295, 14.11.2019., str. 1.).

- (45) Vraćanje državljana trećih zemalja koji ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju uvjete za ulazak, boravak ili boravište na državnom području država članica u skladu s Direktivom 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁷⁾ ključna je sastavna sveobuhvatnih napora u borbi protiv nezakonitih migracija i važan je razlog od znatnog javnog interesa.
- (46) Kako bi se unaprijedila suradnja trećih zemalja u pogledu ponovnog prihvata nezakonitih migranata i olakšalo vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom čiji bi podaci mogli biti pohranjeni u VIS-u, preslike putnih isprava podnositelja zahtjeva trebalo bi pohraniti u VIS. Za razliku od informacija izvučenih iz VIS-a, preslike putnih isprava dokaz su državljanstva koje treće zemlje općenitije priznaju.
- (47) Osobne podatke pohranjene u VIS-u ne bi trebalo prenositi niti stavljati na raspolaganje nijednoj trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji. Međutim, kao iznimka od tog pravila, trebalo bi biti moguće prenositi takve osobne podatke trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji ako takav prijenos podliježe strogim uvjetima i potreban je u pojedinačnim slučajevima radi olakšavanja identifikacije državljanina treće zemlje u vezi s njegovim vraćanjem ili preseljenjem. U nedostatku odluke o primjerenosti putem provedbenog akta u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 ili primjerenih zaštitnih mjera kojima podliježu prijenosi u skladu s tom uredbom, trebalo bi iznimno biti moguće prenijeti podatke iz VIS-a trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji u svrhu vraćanja ili preseljenja, ali samo ako je prijenos nužan zbog važnih razloga od javnog interesa kako je navedeno u toj uredbi.
- (48) Osobne podatke koje su države članice primile na temelju Uredbe (EZ) br. 767/2008 također bi trebalo biti moguće prenijeti trećoj zemlji u iznimno hitnim slučajevima ako postoji neposredna opasnost povezana s kaznenim djelom terorizma ili ako postoji neposredna opasnost po život osobe povezana s teškim kaznenim djelom. Neposrednu opasnost po život osobe trebalo bi tumačiti tako da obuhvaća opasnost koja proizlazi iz teškog kaznenog djela počinjenog protiv te osobe, poput teške tjelesne ozljede, nezakonitog trgovanja ljudskim organima ili tkivom, otmice, protupravnog oduzimanja slobode i uzimanja talaca, seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije te silovanja. Takve podatke trebalo bi prenijeti trećoj zemlji samo ako treća zemlja podnositeljica zahtjeva državama članicama koje upotrebljavaju VIS osigura uzajamno pružanje svih informacija o bilješkama o vizama koje ona posjeduje.
- (49) Uredba (EU) br. 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁸⁾ primjenjuje se na aktivnosti institucija, tijela, ureda i agencija Unije pri izvršavanju zadaća za koje su odgovorni u pogledu operativnog upravljanja VIS-om.
- (50) Ostvarivanje uvida u popis putnih isprava koje nositelju omogućuju prijelaz vanjskih granica i u koje se može upisati viza, kako je utvrđeno Odlukom br. 1105/2011/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁹⁾, obvezan je element postupka razmatranja zahtjeva za izdavanje vize za kratkotrajni boravak. Tijela nadležna za vize trebala bi sustavno ispunjavati tu obvezu te bi se stoga taj popis trebao uključiti u VIS kako bi se omogućila automatska provjera priznavanja putne isprave podnositelja zahtjeva.
- (51) Ne dovodeći u pitanje odgovornost država članica za točnost podataka unesenih u VIS, agencija eu-LISA trebala bi biti odgovorna za jačanje kvalitete podataka razvojem i održavanjem središnjeg alata za praćenje kvalitete podataka te za redovitu izradu izvješća za države članice.
- (52) Da bi se omogućilo bolje praćenje upotrebe VIS-a za analizu trendova u pogledu migracijskog pritiska i upravljanja granicama, agencija eu-LISA trebala bi moći razviti sposobnost za statističko izvješćivanje država članica, Komisije i Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu bez ugrožavanja cjelovitosti podataka. Stoga bi agencija eu-LISA trebala pohranjivati određene statističke podatke u središnji repozitorij podataka za izvješćivanje i statistiku u skladu s Uredbom (EU) 2019/817. Nijedna izrađena statistika ne bi trebala sadržavati osobne podatke.

⁽¹⁷⁾ Direktiva 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupcima država članica za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom (SL L 348, 24.12.2008., str. 98.).

⁽¹⁸⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

⁽¹⁹⁾ Odluka br. 1105/2011/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o popisu putnih isprava koje nositelju omogućuju prijelaz vanjskih granica i u koje se može upisati viza, te o uspostavi mehanizma za uspostavu tog popisa (SL L 287, 4.11.2011., str. 9.).

- (53) Ovom Uredbom ne dovodi se u pitanje primjena Direktive 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁰⁾.
- (54) Posebne odredbe trebale bi se primjenjivati na državljane trećih zemalja, koji podliježu obvezi posjedovanja vize, koji su članovi obitelji građanina Unije i na koje se primjenjuje Direktiva 2004/38/EZ ili su članovi obitelji državljanina treće zemlje koji ima pravo slobodnog kretanja u skladu s pravom Unije i koji nemaju boravišnu iskaznicu kako je navedeno u Direktivi 2004/38/EZ. U članku 21. stavku 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je da svaki građanin Unije ima pravo slobodno se kretati i boraviti na državnom području država članica, podložno ograničenjima i uvjetima utvrđenima u Ugovorima i utvrđenim mjerama usvojenima radi provedbe tih ograničenja i uvjeta. Ta ograničenja i ti uvjeti utvrđeni su u Direktivi 2004/38/EZ.
- (55) Kako je potvrdio Sud Europske unije, ti članovi obitelji osim prava na ulazak na državno područje države članice imaju i pravo ishoditi ulaznu vizu u tu svrhu. Države članice moraju tim osobama osigurati sva sredstva za pribavljanje potrebnih viza koje se moraju izdati bez naknade, što je prije moguće i po žurnom postupku.
- (56) Pravo na dobivanje vize nije bezuvjetno jer se može uskratiti članovima obitelji zbog razloga javnog poretka, javne sigurnosti ili javnog zdravlja u skladu s Direktivom 2004/38/EZ. U tom kontekstu, osobni podaci članova obitelji mogu se provjeriti samo ako se ti podaci odnose na njihovu identifikaciju i njihov status i ako su ti podaci relevantni za procjenu bi li ti članovi obitelji mogli predstavljati prijetnju za sigurnost ili javno zdravlje. Razmatranje zahtjeva za izdavanje vize tih članova obitelji trebalo bi se provoditi isključivo u odnosu na sigurnosna pitanja ili pitanja javnog zdravlja, a ne pitanja povezana s rizicima od migracija.
- (57) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog potrebe osiguravanja provedbe zajedničke vizne politike, visoke razine sigurnosti unutar područja bez nadzora na unutarnjim granicama i postupne uspostave integriranog sustava upravljanja vanjskim granicama oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (58) Ovom se Uredbom utvrđuju stroga pravila za pristup VIS-u i potrebne zaštitne mjere. Njome se predviđaju i prava pojedinaca na pristup, ispravak, brisanje i pravnu zaštitu, a posebno pravo na pravno sredstvo i nadzor nad postupcima obrade podataka koji provode neovisna tijela javne vlasti. Ovom Uredbom uvode se dodatne zaštitne mjere kako bi se obuhvatile posebne potrebe novih kategorija podataka koji će se obrađivati u VIS-u. Ovom se Uredbom stoga poštuju temeljna prava i načela priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, a osobito pravo na ljudsko dostojanstvo, pravo na slobodu i sigurnost, poštovanje privatnog i obiteljskog života, zaštita osobnih podataka, pravo na azil i zaštita načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja i zaštita u slučaju udaljavanja, protjerivanja ili izručenja, pravo na nediskriminaciju, prava djeteta i pravo na djelotvoran pravni lijek.
- (59) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog UEU-u i UFEU-u, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje. S obzirom na to da ova Uredba predstavlja daljnji razvoj schengenske pravne stečevine, Danska, u skladu s člankom 4. navedenog protokola, u roku od šest mjeseci nakon što Vijeće odluči o ovoj Uredbi odlučuje hoće li je provesti u svojem nacionalnom pravu.

⁽²⁰⁾ Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji slobodno se kretati i boraviti na državnom području država članica, o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 1612/68 i stavljanju izvan snage direktiva 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (SL L 158, 30.4.2004., str. 77.).

- (60) Ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Irska ne sudjeluje, u skladu s Odlukom Vijeća 2002/192/EZ ⁽²¹⁾; Irska stoga ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (61) U pogledu Islanda i Norveške ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine ⁽²²⁾, koje pripadaju području iz članka 1. točaka A, B, C i F Odluke Vijeća 1999/437/EZ ⁽²³⁾.
- (62) U pogledu Švicarske ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine ⁽²⁴⁾, koje pripadaju području iz članka 1. točaka A, B, C i F Odluke Vijeća 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2008/146/EZ ⁽²⁵⁾ i s člankom 3. Odluke Vijeća 2008/149/PUP ⁽²⁶⁾.
- (63) U pogledu Lihtenštajna ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine ⁽²⁷⁾, koje pripadaju području iz članka 1. točaka A, B, C i F Odluke Vijeća 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2011/350/EU ⁽²⁸⁾ i s člankom 3. Odluke Vijeća 2011/349/EU ⁽²⁹⁾.
- (64) U pogledu Cipra, Bugarske, Rumunjske i Hrvatske odredbe ove Uredbe čine odredbe koje se temelje na schengenskoj pravnoj stečevini ili su na drugi način s njome povezane u smislu članka 3. stavka 2. Akta o pristupanju iz 2003., članka 4. stavka 2. Akta o pristupanju iz 2005. u vezi s Odlukom Vijeća (EU) 2017/1908 ⁽³⁰⁾ odnosno članka 4. stavka 2. Akta o pristupanju iz 2011.

⁽²¹⁾ Odluka Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine (SL L 64, 7.3.2002., str. 20.).

⁽²²⁾ SL L 176, 10.7.1999., str. 36.

⁽²³⁾ Odluka Vijeća 1999/437/EZ od 17. svibnja 1999. o određenim aranžmanima za primjenu Sporazuma sklopljenog između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih dviju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 176, 10.7.1999., str. 31.).

⁽²⁴⁾ SL L 53, 27.2.2008., str. 52.

⁽²⁵⁾ Odluka Vijeća 2008/146/EZ od 28. siječnja 2008. o sklapanju, u ime Europske zajednice, Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 53, 27.2.2008., str. 1.).

⁽²⁶⁾ Odluka Vijeća 2008/149/PUP od 28. siječnja 2008. o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 53, 27.2.2008., str. 50.).

⁽²⁷⁾ SL L 160, 18.6.2011., str. 21.

⁽²⁸⁾ Odluka Vijeća 2011/350/EU od 7. ožujka 2011. o sklapanju Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pristupanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, u vezi s ukidanjem kontrola na unutarnjim granicama i kretanju osoba, u ime Europske unije (SL L 160, 18.6.2011., str. 19.).

⁽²⁹⁾ Odluka Vijeća 2011/349/EU od 7. ožujka 2011. o sklapanju u ime Europske unije Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, posebno u odnosu na pravosudnu suradnju u kaznenim stvarima i policijsku suradnju (SL L 160, 18.6.2011., str. 1.).

⁽³⁰⁾ Odluka Vijeća (EU) 2017/1908 od 12. listopada 2017. o provedbi određenih odredaba schengenske pravne stečevine koje se odnose na vizni informacijski sustav u Republici Bugarskoj i Rumunjskoj (SL L 269, 19.10.2017., str. 39.).

- (65) Odluke 2004/512/EZ i 2008/633/PUP trebalo bi staviti izvan snage. Upućivanja na odluke stavljene izvan snage trebalo bi smatrati upućivanjima na Uredbu EZ br. 767/2008 i čitati u skladu s korelacijskim tablicama iz Priloga I. odnosno Priloga II.
- (66) Uredbe (EZ) br. 767/2008, (EZ) br. 810/2009, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861, (EU) 2019/817 i (EU) 2019/1896 trebalo bi izmijeniti.
- (67) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 28. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³¹⁾ te je on dao mišljenje 12. prosinca 2018 ⁽³²⁾,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjene Uredbe (EZ) br. 767/2008

Uredba (EZ) br. 767/2008 mijenja se kako slijedi:

1. naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Uredba (EZ) br. 767/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o viznom informacijskom sustavu (VIS) i razmjeni informacija među državama članicama o vizama za kratkotrajni boravak, vizama za dugotrajni boravak i boravišnim dozvolama (Uredba o VIS-u)“;

2. članak 1. mijenja se kako slijedi:

- (a) prvi stavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ovom se Uredbom uspostavlja vizni informacijski sustav (VIS) te se utvrđuju namjena i funkcionalnosti tog sustava te odgovornosti za njega. Njome se utvrđuju uvjeti i postupci za razmjenu podataka među državama članicama o zahtjevima za izdavanje viza za kratkotrajni boravak i o odlukama donesenima u vezi s tim zahtjevima, među ostalim i o odlukama o poništavanju, ukidanju ili produljenju vize, da bi se pojednostavilo razmatranje tih zahtjeva i s njima povezanih odluka.“;

- (b) sljedeći stavak umeće se iza prvog stavka:

„Ovom se Uredbom također utvrđuju postupci za razmjenu informacija među državama članicama o vizama za dugotrajni boravak i boravišnim dozvolama, među ostalim i o određenim odlukama o vizama za dugotrajni boravak i boravišnim dozvolama.“;

3. članak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 2.

Namjena VIS-a

1. Namjena je VIS-a da se olakšavanjem razmjene podataka među državama članicama o zahtjevima i s njima povezanim odlukama poboljšaju provedba zajedničke vizne politike za kratkotrajne boravke, konzularna suradnja i savjetovanje među tijelima nadležnim za vize kako bi se:

- (a) olakšao postupak podnošenja zahtjeva za izdavanje vize;
- (b) spriječilo zaobilaženje kriterija za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za izdavanje vize;
- (c) olakšala borba protiv prijevara;
- (d) olakšale kontrole na vanjskim graničnim prijelazima i unutar državnih područja država članica;

⁽³¹⁾ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

⁽³²⁾ SL C 50, 8.2.2019., str. 4.

- (e) pomoglo pri identifikaciji i vraćanju svih osoba koje ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju uvjete za ulazak na državno područje država članica, za boravak ili boravište na tom državnom području;
- (f) pomoglo pri identifikaciji osoba u specifičnim okolnostima iz članka 22.p;
- (g) olakšala primjena Uredbe (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (*) i Direktive 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća (**);
- (h) doprinijelo sprečavanju, otkrivanju i istrazi kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela;
- (i) doprinijelo sprečavanju prijetnji za unutarnju sigurnost bilo koje države članice;
- (j) doprinijelo točnoj identifikaciji osoba;
- (k) poduprli ciljevi Schengenskog informacijskog sustava (SIS) u vezi s upozorenjima o državljanima trećih zemalja kojima je odbijen ulazak, osobama za koje se traži uhićenje radi predaje ili izručenja, nestalim osobama ili ranjivim osobama, osobama koje se traže radi pomoći u sudskom postupku i osobama radi skrivenih provjera, obavijesnih provjera ili posebnih provjera.

2. Kada je riječ o vizama za dugotrajni boravak i boravišnim dozvolama, namjena VIS-a je olakšati razmjenu podataka među državama članicama o zahtjevima i s njima povezanim odlukama da bi se:

- (a) podržala visoka razina sigurnosti u svim državama članicama pružanjem doprinosa procjeni predstavlja li podnositelj zahtjeva za izdavanje vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole ili nositelj vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole prijetnju za javni poredak, unutarnju sigurnost ili javno zdravlje;
- (b) olakšale kontrole na vanjskim graničnim prijelazima i unutar državnih područja država članica;
- (c) pomoglo pri identifikaciji i vraćanju svih osoba koje ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju uvjete za ulazak na državno područje država članica, za boravak ili boravište na tom državnom području;
- (d) doprinijelo sprečavanju, otkrivanju i istrazi kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela;
- (e) doprinijelo točnoj identifikaciji osoba;
- (f) pomoglo pri identifikaciji osoba u specifičnim okolnostima iz članka 22.p;
- (g) olakšala primjena Uredbe (EU) br. 604/2013 i Direktive 2013/32/EU;
- (h) poduprli ciljevi SIS-a u vezi s upozorenjima o državljanima trećih zemalja kojima je odbijen ulazak, osobama za koje se traži uhićenje radi predaje ili izručenja, nestalim osobama ili ranjivim osobama, osobama koje se traže radi pomoći u sudskom postupku i osobama radi skrivenih provjera, obavijesnih provjera ili posebnih provjera.

Članak 2.a

Struktura

1. VIS se temelji na centraliziranoj strukturi i sastoji se od:

- (a) zajedničkog repozitorija podataka o identitetu (CIR) uspostavljenog člankom 17. stavkom 1. Uredbe (EU) 2019/817;
- (b) središnjeg informacijskog sustava („središnji sustav VIS-a“);
- (c) nacionalnih jedinstvenih sučelja (NUI-ji) u svakoj državi članici koja se temelje na zajedničkim tehničkim specifikacijama koje su jednake u svim državama članicama čime se omogućuje povezivanje središnjeg sustava VIS-a s nacionalnim infrastrukturama u državama članicama;
- (d) komunikacijske infrastrukture između središnjeg sustava VIS-a i NUI-ja;
- (e) sigurnog komunikacijskog kanala između središnjeg sustava VIS-a i središnjeg sustava ulaska/izlaska (EES);

- (f) sigurne komunikacijske infrastrukture između središnjeg sustava VIS-a i:
- i. središnjih infrastruktura europskog portala za pretraživanje (ESP) uspostavljenog člankom 6. Uredbe (EU) 2019/817;
 - ii. zajedničke usluge uspoređivanja biometrijskih podataka uspostavljene člankom 12. Uredbe (EU) 2019/817;
 - iii. CIR-a; i
 - iv. detektora višestrukih identiteta uspostavljenog člankom 25. Uredbe (EU) 2019/817;
- (g) mehanizma za savjetovanje u pogledu zahtjeva i razmjene informacija među tijelima nadležnima za vize (VISMail);
- (h) portala za prijevoznike;
- (i) sigurne mrežne usluge koja omogućuje komunikaciju između središnjeg sustava VIS-a s jedne strane te portala za prijevoznike i međunarodnih sustava (Interpolove baze podataka) s druge strane;
- (j) repozitorija podataka u svrhu izvješćivanja i statistike.

Središnji sustav VIS-a, NUI-ji, mrežna usluga, portal za prijevoznike i komunikacijska struktura VIS-a dijele i u mjeri u kojoj je to tehnički moguće ponovno upotrebljavaju komponente hardvera i softvera središnjeg sustava EES-a, nacionalnih jedinstvenih sučelja EES-a, ETIAS-ova portala za prijevoznike, mrežne usluge EES-a odnosno komunikacijske infrastrukture EES-a.

2. Za svaku državu članicu moraju postojati najmanje dva NUI-ja iz stavka 1. točke (c) koji osiguravaju fizičku vezu između država članica i fizičke mreže VIS-a. Veza uspostavljena putem komunikacijske infrastrukture iz stavka 1. točke (d) mora biti šifrirana. NUI-ji se moraju nalaziti u prostorima država članica. NUI-ji se moraju upotrebljavati isključivo u svrhe utvrđene zakonodavnim aktima Unije.

3. Središnjim sustavom VIS-a obavljaju se tehnički nadzor i administrativni poslovi te on mora imati rezervni središnji sustav VIS-a kojim se mogu osigurati sve funkcionalnosti središnjeg sustava VIS-a u slučaju kvara središnjeg sustava VIS-a. Središnji sustav VIS-a nalazi se u Strasbourgu u Francuskoj, a rezervni središnji sustav VIS-a nalazi se u mjestu Sankt Johann im Pongau u Austriji.

4. Komunikacijskom infrastrukturom mora se pružati potpora i doprinostiti osiguravanju neprekinute dostupnosti VIS-a. Ona mora uključivati viškove u pogledu veza između središnjeg sustava VIS-a i rezervnog središnjeg sustava VIS-a te viškove u pogledu veza između svakog NUI-ja s jedne strane i središnjeg sustava VIS-a i rezervnog središnjeg sustava VIS-a s druge strane. U komunikacijskoj infrastrukturi mora se osigurati šifrirana virtualna privatna mreža namijenjena podacima iz VIS-a i komunikaciji među državama članicama te između država članica i agencije eu-LISA.

5. Agencija eu-LISA provodi tehnička rješenja kako bi se osigurala neprekidna dostupnost VIS-a istovremenim radom središnjeg sustava VIS-a i rezervnog središnjeg sustava VIS-a, pod uvjetom da je rezervni središnji sustav VIS-a sposoban jamčiti rad VIS-a u slučaju kvara središnjeg sustava VIS-a, ili udvostručavanjem sustava ili njegovih sastavnica.

(*) Uredba (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljani treće zemlje ili osoba bez državljanstva (SL L 180, 29.6.2013., str. 31.).

(**) Direktiva 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (SL L 180, 29.6.2013., str. 60.).";

4. članak 3. briše se;

5. članak 4. mijenja se kako slijedi:

(a) točke 3., 4. i 5. zamjenjuju se sljedećim:

- „3. ‚tijela nadležna za vize‘ znači tijela u svakoj državi članici koja su odgovorna za razmatranje zahtjeva za izdavanje vize i donošenje odluka o njima ili za donošenje odluka o poništenju, ukidanju ili produljenju viza, uključujući središnja tijela nadležna za vize i tijela odgovorna za izdavanje viza na granici;
- 3.a ‚imenovano tijelo‘ znači tijelo koje je imenovala država članica na temelju članka 22.1 stavka 1. i koje je odgovorno za sprečavanje, otkrivanje ili istragu kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela;
- 3.b ‚tijelo imenovano za VIS‘ znači tijelo koje je imenovala država članica na temelju članka 9.d stavka 1. kao tijelo odgovorno za ručnu provjeru pogodaka iz tog stavka i daljnje postupanje u vezi s njima;
- 3.c ‚središnja jedinica ETIAS-a‘ znači jedinica osnovana u okviru Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu člankom 7. Uredbe (EU) 2018/1240 Europskog parlamenta i Vijeća (*);
4. ‚obrazac zahtjeva‘ znači usklađeni obrazac zahtjeva za schengensku vizu utvrđen u Prilogu I. Uredbi (EZ) br. 810/2009;
5. ‚podnositelj zahtjeva‘ znači osoba koja je podnijela zahtjev za izdavanje vize, vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole;

(*) Uredba (EU) 2018/1240 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. rujna 2018. o uspostavi europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS) i izmjeni uredaba (EU) br. 1077/2011, (EU) br. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 i (EU) 2017/2226 (SL L 236, 19.9.2018, str. 1).“;

(b) točke 12., 13. i 14. zamjenjuju se sljedećim:

- „12. ‚podaci iz VIS-a‘ znači svi podaci pohranjeni u središnjem sustavu VIS-a te u CIR-u skladu s člancima od 9. do 14. i člancima od 22.a do 22.f;
13. ‚podaci o identitetu‘ znači podaci iz članka 9. točke 4. podtočaka (a) i (aa) i članka 22.a stavka 1. točke (d);
14. ‚podaci o otiscima prstiju‘ znači podaci iz VIS-a koji se odnose na otiske prstiju;
15. ‚prikaz lica‘ znači digitalni prikaz lica;
16. ‚pogodak‘ znači postojanje podudarnosti utvrđene automatiziranom usporedbom osobnih podataka zabilježenih u dosjeu zahtjeva VIS-a s posebnim pokazateljima rizika iz članka 9.j ili s osobnim podacima koji se nalaze u bilješci, dosjeu ili upozorenju registriranom u VIS-u, u nekom drugom informacijskom sustavu EU-a kako je naveden u članku 9.a ili članku 22.b (informacijski sustavi EU-a), u podacima Europolu ili u Interpolovim bazama podataka u kojima je VIS postavio upit;
17. ‚podaci Europolu‘ znači osobni podaci koje obrađuje Europol u svrhu iz članka 18. stavka 2. točke (a) Uredbe (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća (*);
18. ‚boravišna dozvola‘ znači boravišna dozvola koju izdaje država članica u skladu s jedinstvenim obrascem utvrđenim Uredbom Vijeća (EZ) br. 1030/2002 (**) i dokument kako je navedeno u članku 2. točki 16. podtočki (b) Uredbe (EU) 2016/399;
19. ‚viza za dugotrajni boravak‘ znači odobrenje koje izdaje država članica kako je predviđeno u članku 18. Schengenske konvencije;

20. „nadzorna tijela“ znači nadzorno tijelo iz članka 51. stavka 1. Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća (***) i nadzorno tijelo iz članka 41. Direktive (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća (****);
21. „izvršavanje zakonodavstva“ znači sprečavanje, otkrivanje ili istraga kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela;
22. „terorističko kazneno djelo“ znači bilo koje od kaznenih djela na temelju nacionalnog prava iz članaka od 3. do 14. Direktive (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća (****) ili, za države članice koje ne obvezuju ta direktiva, kaznena djela na temelju nacionalnog prava koja su istovjetna jednom od tih kaznenih djela;
23. „teško kazneno djelo“ znači kazneno djelo koje odgovara ili je istovjetno jednom od kaznenih djela iz članka 2. stavka 2. Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP (*****) ako je prema nacionalnom pravu kažnjivo kaznom zatvora ili mjerom oduzimanja slobode u najduljem trajanju od najmanje tri godine.

-
- (*) Uredba (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) i zamjeni i stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2009/371/PUP, 2009/934/PUP, 2009/935/PUP, 2009/936/PUP i 2009/968/PUP (SL L 135, 24.5.2016., str. 53.).
- (**) Uredba Vijeća (EZ) br. 1030/2002 od 13. lipnja 2002. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca boravišnih dozvola za državljane trećih zemalja (SL L 157, 15.6.2002., str. 1.).
- (***) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).
- (****) Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (SL L 119, 4.5.2016., str. 89.).
- (*****) Direktiva (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP (SL L 88, 31.3.2017., str. 6.).
- (*****) Okvirna odluka Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (SL L 190, 18.7.2002., str. 1.).“;

6. članci 5. i 6. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 5.

Kategorije podataka

1. U VIS-u se bilježe samo sljedeće kategorije podataka:

(a) alfanumerički podaci:

- i. o podnositelju zahtjeva za izdavanje vize i o zatraženim, izdanim, odbijenim, poništenim, ukinutim ili produljenim vizama iz članka 9. točaka od 1. do 4. i iz članka od 10. do 14;
- ii. o podnositelju zahtjeva za izdavanje vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole i o zatraženim, izdanim, odbijenim, povučenim, ukinutim, poništenim, produljenim ili obnovljenim vizama za dugotrajni boravak i boravišnim dozvolama kako je navedeno u članku 22.a i člancima od 22.c do 22.f;
- iii. o pogocima iz članka 9.a i 22.b i obrazloženim mišljenjima iz članka 9.e, 9.g i 22.b;

(b) prikazi lica kako je navedeno u članku 9. točki 5. i članku 22.a stavku 1. točki (j);

- (c) podaci o otiscima prstiju kako je navedeno u članku 9. točki 6. i članku 22.a stavku 1. točki (k);
- (ca) skenirane stranice s osobnim podacima putne isprave iz članka 9. točke 7. i članka 22.a stavka 1. točke (h);
- (d) poveznice s ostalim zahtjevima kako je navedeno u članku 8. stavcima 3. i 4. i članku 22.a stavku 4.

1.a CIR sadržava podatke iz članka 9. točke 4. podtočaka od (a) do (ca), članka 9. točaka 5. i 6. te članka 22.a stavka 1. točaka od (d) do (g), točke (j) i točke (k). Ostali podaci iz VIS-a pohranjuju se u središnjem sustavu VIS-a.

1.b Provjera i identifikacija u VIS-u s pomoću prikaza lica moguća je samo usporedbom s prikazima lica zabilježenima u VIS-u s naznakom da je prikaz lica snimljen uživo pri podnošenju zahtjeva u skladu s člankom 9. točkom 5. i člankom 22.a stavkom 1. točkom (j).

2. Ne dovodeći u pitanje bilježenje postupaka obrade podataka na temelju članka 34., poruke koje se prenose VISMail-om u skladu s člankom 16., člankom 24. stavkom 2. i člankom 25. stavkom 2. ne bilježe se u VIS-u.

Članak 5.a

Popis priznatih putnih isprava

1. Popis putnih isprava koje nositelju omogućuju prijelaz vanjskih granica i u koje se može upisati viza, kako je utvrđen u Odluci br. 1105/2011/EU Europskog parlamenta i Vijeća (*), uključuje se u VIS.
2. VIS mora imati funkcionalnost za centralizirano upravljanje popisom priznatih putnih isprava i obavijesti o priznavanju ili nepriznavanju putnih isprava s popisa u skladu s člankom 4. Odluke br. 1105/2011/EU.
3. Komisija donosi provedbene akte kako bi utvrdila detaljna pravila o upravljanju funkcionalnosti iz stavka 2. ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 49. stavka 2.

Članak 6.

Pristup radi unosa, izmjene ili brisanja podataka te ostvarivanja uvida u podatke

1. Pristup VIS-u radi unosa, izmjene ili brisanja podataka iz članka 5. stavka 1. ima isključivo propisno ovlašteno osoblje tijela nadležnih za vize i tijela nadležnih za prikupljanje zahtjeva za izdavanje vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole ili odlučivanje o zahtjevu za izdavanje vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole u skladu s člancima od 22.a do 22.f. Broj propisno ovlaštenih članova osoblja ograničen je stvarnim potrebama za njihovom uslugom.
2. Pristup VIS-u radi ostvarivanja uvida u podatke ima isključivo propisno ovlašteno osoblje nacionalnih tijela svake države članice i tijela Unije koja su nadležna za namjene iz članaka od 15. do 22., članaka od 22.g do 22.m i članka 45.e ove Uredbe, kao i za namjene utvrđene u člancima 20. i 21. Uredbe (EU) 2019/817.

Takav je pristup ograničen u mjeri u kojoj su podaci potrebni za izvršavanje zadataka tih tijela i tijela Unije u skladu s tim namjenama i u kojoj su proporcionalni ciljevima koje se nastoji postići.

2.a Odstupajući od odredaba o upotrebi podataka predviđenih u poglavljima II., III. i III.a, podaci o otiscima prstiju i prikazi lica djece upotrebljavaju se samo za pretraživanje VIS-a, a u slučaju pogotka pristupa im se samo radi provjere identiteta djeteta:

- (a) u postupku podnošenja zahtjeva za izdavanje vize u skladu s člankom 15.; ili
- (b) na vanjskim granicama ili unutar državnog područja država članica u skladu s člankom 18., člankom 19. ili člankom 20., ili u skladu s člankom 22.g, člankom 22.h ili člankom 22.i.

Ako se pretraživanje s pomoću alfanumeričkih podataka ne može provesti zbog toga što nema putne isprave, podaci o otiscima prstiju djece mogu se upotrijebiti i za pretragu u VIS-u tijekom postupka azila u skladu s člankom 21., člankom 22., člankom 22.j ili člankom 22.k.

2.b Odstupajući od odredaba o upotrebi podataka predviđenih u članku 22.h u slučaju osoba koje su neprekidno tijekom razdoblja od 10 ili više godina imale valjane boravišne dozvole zabilježene u VIS-u, tijela nadležna za obavljanje provjera unutar državnog područja država članica imaju pristup VIS-u samo radi ostvarivanja uvida u podatke iz članka 22.c točaka (d), (e) i (f) te informacije o statusu boravišne dozvole.

2.c Odstupajući od odredaba o upotrebi podataka predviđenih u članku 22.i u slučaju osoba koje su neprekidno tijekom razdoblja od 10 ili više godina imale valjane boravišne dozvole zabilježene u VIS-u, tijela nadležna za obavljanje provjera unutar državnog područja država članica imaju pristup VIS-u samo radi ostvarivanja uvida u podatke iz članka 22.c točaka (d), (e) i (f) te informacije o statusu boravišne dozvole. Ako osoba ne predoči valjanu putnu ispravu ili ako postoje sumnje u vjerodostojnost predočene putne isprave ili ako nije uspjela provjera na temelju članka 22.h, nadležna tijela imaju pristup VIS-u i radi ostvarivanja uvida u podatke iz članka 22.a stavka 1. točaka od (d) do (g) i točke (i).

2.d Odstupajući od odredaba o upotrebi podataka predviđenih u člancima 22.j i 22.k, nadležna tijela nadležna za azil nemaju pristup podacima iz VIS-a o osobama koje su u skladu s poglavljem III.a neprekidno tijekom razdoblja od 10 ili više godina imale valjane boravišne dozvole zabilježene u VIS-u.

2.e Odstupajući od odredaba o upotrebi podataka predviđenih u poglavlju III.b, imenovana tijela država članica i Europol nemaju pristup podacima iz VIS-a o osobama koje su u skladu s poglavljem III.a neprekidno tijekom razdoblja od 10 ili više godina imale valjane boravišne dozvole zabilježene u VIS-u.

2.f Odstupajući od odredaba o upotrebi podataka predviđenih u člancima 45.e i 45.f, članovi timova europske granične i obalne straže, uz iznimku timova za upravljanje granicama, nemaju pristup podacima iz VIS-a o osobama koje su u skladu s poglavljem III.a neprekidno tijekom razdoblja od 10 ili više godina imale valjane boravišne dozvole zabilježene u VIS-u.

3. Svaka država članica imenuje nadležna tijela, čije propisno ovlašteno osoblje ima pristup VIS-u radi unošenja, izmjene ili brisanja podataka ili ostvarivanja uvida u podatke iz VIS-a. Svaka država članica bez odgode Komisiji i agenciji eu-LISA dostavlja popis tih tijela u skladu s člankom 45.b. U popisu se točno naznačuje u koju svrhu svako tijelo može obrađivati podatke iz VIS-a. Svaka država članica može u svakom trenutku izmijeniti ili zamijeniti popis koji je dostavila te o tome obavješćuje Komisiju i agenciju eu-LISA.

Tijela koja su ovlaštena ostvarivati uvid u VIS ili pristupati VIS-u u svrhu sprečavanja, otkrivanja i istrage kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela imenuju se u skladu s poglavljem III.b.

4. Osim dostavljanja informacija spomenutih u stavku 3. svaka država članica bez odgode dostavlja agenciji eu-LISA popis operativnih jedinica nacionalnih nadležnih tijela koja imaju pristup VIS-u za potrebe ove Uredbe. U popisu se točno naznačuje u koju svrhu svaka operativna jedinica ima pristup podacima iz VIS-a. VIS mora imati funkcionalnost za centralizirano upravljanje tim popisima.

5. Komisija donosi provedbene akte kako bi utvrdila detaljna pravila o upravljanju funkcionalnosti za centralizirano upravljanje popisom iz stavka 3. ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 49. stavka 2.

(*) Odluka br. 1105/2011/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o popisu putnih isprava koje nositeljima omogućuju prijelaz vanjskih granica i u koje se može upisati viza te o uspostavi mehanizma za uspostavu tog popisa (SL L 287, 4.11.2011., str. 9.);

7. u članku 7. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Svako nadležno tijelo jamči da obrada osobnih podataka u okviru VIS-a ne dovodi do diskriminacije podnositelja zahtjeva za izdavanje viza, viza za dugotrajni boravak i boravišnih dozvola ili nositelja viza, viza za dugotrajni boravak i boravišnih dozvola na temelju spola, rase, boje kože, etničkog ili socijalnog podrijetla, genetskih osobina, jezika, religije ili uvjerenja, političkog ili bilo kakvog drugog mišljenja, pripadnosti nacionalnoj manjini, imovine, rođenja, invalidnosti, dobi ili spolne orijentacije.

Pri obradi osobnih podataka u okviru VIS-a svako nadležno tijelo mora u potpunosti poštovati ljudsko dostojanstvo i temeljna prava i načela prepoznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, uključujući pravo na poštovanje privatnog života i pravo na zaštitu osobnih podataka.

Posebna pozornost posvećuje se djeci, starijim osobama i osobama s invaliditetom.

3. U okviru svih postupaka predviđenih ovom Uredbom države članice prvenstveno vode računa o najboljim interesima djeteta, u skladu sa zaštitnim mjerama utvrđenima u Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima djeteta.

Uzimaju se u obzir dobrobit, sigurnost i zaštita djeteta, osobito ako postoji rizik da bi dijete moglo biti žrtva trgovanja ljudima. Mišljenja djeteta također se uzimaju u obzir te se o njima propisno vodi računa s obzirom na dob i zrelost djeteta.”;

8. naslov poglavlja II. zamjenjuje se sljedećim:

„UNOŠENJE I UPOTREBA PODATAKA O VIZAMA OD STRANE TIJELA NADLEŽNIH ZA VIZE”;

9. članak 8. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Kada je zahtjev dopušten u skladu s člankom 19. Uredbe (EZ) br. 810/2009, tijelo nadležno za vize otvara dosje zahtjeva u roku od tri radna dana, tako što unosi podatke iz članka 9. u VIS, ako je riječ o podacima koje je podnositelj zahtjeva dužan dati.”;

(b) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Ako određene podatke nije potrebno dati zbog pravnih razloga ili ih nije moguće dati, u posebna polja za podatke unosi se napomena „nije primjenjivo”. Na nepostojanje otisaka prstiju ukazuje se izrazom ‚VIS 0’; nadalje, sustavom se mora dopustiti razlikovanje između slučajeva iz članka 13. stavka 7. točaka od (a) do (e) Uredbe (EZ) br. 810/2009.

6. Nakon otvaranja dosjea zahtjeva u skladu s postupcima iz stavaka od 1. do 5. ovog članka VIS automatski pokreće upite na temelju članka 9.a i prikazuje rezultate. Nadležno tijelo nadležno za vize pregledava VIS u svrhu razmatranja zahtjeva u skladu s člankom 15.”;

10. članak 9. mijenja se kako slijedi:

(a) točka 4. mijenja se kako slijedi:

i. podtočke (a) do (ca) zamjenjuju se sljedećim:

„(a) prezime (obiteljsko ime); ime (imena); datum rođenja; trenutno državljanstvo ili državljanstva; spol;

(aa) prezime pri rođenju (bivše obiteljsko ime ili imena); mjesto i zemlja rođenja; državljanstvo pri rođenju;

(b) vrsta i broj putne isprave;

(c) datum isteka valjanosti putne isprave;

(ca) zemlja koja je izdala putnu ispravu i datuma njezina izdavanja.”;

ii. točka (l) zamjenjuje se sljedećim:

„(l) trenutačno zaposlenje (kategorija zaposlenja) i poslodavac; za studente: naziv obrazovne ustanove;”;

iii. dodaje se sljedeća podtočka:

„(n) ako je primjenjivo, činjenicu da podnositelj zahtjeva podnosi zahtjev kao član obitelji građanina Unije na kojeg se primjenjuje Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (*) ili član obitelji državljanina treće zemlje koji ima pravo slobodnog kretanja istovrijedno pravu slobodnog kretanja građana Unije na temelju sporazuma između Unije i njezinih država članica, s jedne strane, i treće zemlje, s druge strane;

(*) Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji slobodno se kretati i boraviti na državnom području država članica, o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1612/68 i stavljaju izvan snage direktiva 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (SL L 158, 30.4.2004., str. 77.);”;

(b) točke 5. i 6. zamjenjuju se sljedećim:

„5. prikaz lica podnositelja zahtjeva, u skladu s člankom 13. Uredbe (EZ) br. 810/2009, uz naznaku o tome je li prikaz lica snimljen uživo pri podnošenju zahtjeva;

6. otiske prstiju podnositelja zahtjeva, u skladu s člankom 13. Uredbe (EZ) br. 810/2009;

7. skeniranu stranicu s osobnim podacima iz putne isprave.”;

(c) dodaju se sljedeći stavci:

„Podnositelj zahtjeva navodi svoje aktualno zaposlenje (kategorija zaposlenja) na temelju unaprijed utvrđenog popisa.

Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 48.a radi utvrđivanja tog unaprijed utvrđenog popisa zaposlenjâ (kategorije zaposlenja).”;

11. umeću se sljedeći članci:

„Članak 9.a

Postavljanje upita drugim informacijskim sustavima i bazama podataka

1. Dosjei zahtjeva automatski se obrađuju u VIS-u radi pronalaženja pogodaka u skladu s ovim člankom. U VIS-u se svaki dosje zahtjeva razmatra pojedinačno.

2. Kad se otvori dosje zahtjeva VIS provjerava je li putna isprava povezana s tim zahtjevom prepoznata u skladu s Odlukom br. 1105/2011/EU tako što provodi automatsko pretraživanje usporedbom s popisom priznatih putnih isprava iz članka 5.a ove Uredbe te prikazuje rezultat. Ako pretraživanje pokaže da jedna ili više država članica ne priznaju putnu ispravu, u slučaju izdavanja vize primjenjuje se članak 25. stavak 3. Uredbe (EZ) br. 810/2009.

3. U svrhu provjera predviđenih u članku 21. stavku 1., članku 21. stavku 3. točkama (a), (c) i (d) i članku 21. stavku 4. Uredbe (EZ) br. 810/2009 te za potrebe cilja iz članka 2. stavka 1. točke (k) ove Uredbe, VIS pokreće upit koristeći se ESP-om radi usporedbe relevantnih podataka iz članka 9. točaka 4., 5. i 6. ove Uredbe s podacima koji se nalaze u evidenciji, dosjeu ili upozorenju unesenom u:

(a) SIS;

(b) EES;

(c) europski sustav za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS), uključujući ETIAS-ov popis za praćenje iz članka 34. Uredbe (EU) 2018/1240 (ETIAS-ov popis za praćenje);

- (d) Eurodac;
- (e) Europski informacijski sustav kaznene evidencije za državljane trećih zemalja (ECRIS-TCN);
- (f) Europolove podatke;
- (g) Interpolovu bazu podataka o otuđenim i izgubljenim putnim ispravama (Interpolov SLTD); i
- (h) Interpolovu bazu podataka o putnim ispravama povezanim s tjeralicama (Interpolov TDAWN).

Usporedba se provodi i s pomoću alfanumeričkih podataka i s pomoću biometrijskih podataka, osim ako informacijski sustav ili baza podataka u kojima je postavljen upit sadržava samo jednu od tih kategorija podataka.

4. U VIS-u se osobito provjerava:

- (a) kad je riječ o SIS-u,
 - i. podudara li se putna isprava upotrijebljena za podnošenje zahtjeva s putnom ispravom koja je izgubljena, ukradena, protupravno korištena ili poništena;
 - ii. je li podnositelj zahtjeva predmet upozorenja o odbijanju ulaska i boravka;
 - iii. je li podnositelj zahtjeva predmet upozorenja o vraćanju;
 - iv. je li podnositelj zahtjeva predmet upozorenja o osobama za koje se traži uhićenje radi predaje na osnovi europskog uhiđenog naloga ili za koje se traži uhićenje radi izručenja;
 - v. je li podnositelj zahtjeva predmet upozorenja o nestalim osobama ili ranjivim osobama koje treba spriječiti da putuju;
 - vi. je li podnositelj zahtjeva predmet upozorenja o osobama koje se traže radi pomoći u sudskom postupku;
 - vii. je li podnositelj zahtjeva ili putna isprava predmet upozorenja o osobama ili predmetima radi skrivenih provjera, obavijesnih provjera ili posebnih provjera;
- (b) kad je riječ o EES-u,
 - i. je li podnositelj zahtjeva trenutačno evidentiran u EES-u kao osoba koja je prekoračila trajanje dopuštenog boravka ili je u prošlosti bio evidentiran u EES-u kao osoba koja je prekoračila trajanje dopuštenog boravka;
 - ii. je li za podnositelja zahtjeva u EES-u zabilježeno da mu je odbijen ulazak;
 - iii. hoće li podnositelj zahtjeva namjeravanim boravkom premašiti najdulje trajanje odobrenog boravka na državnom području država članica, neovisno o mogućim boravcima odobrenima nacionalnom vizom za dugotrajni boravak ili boravišnom dozvolom;
- (c) kad je riječ o ETIAS-u,
 - i. je li podnositelj zahtjeva osoba za koju je u ETIAS-u zabilježeno da joj je odobrenje putovanja izdano, odbijeno, poništeno ili ukinuto odnosno odgovara li putna isprava podnositelja zahtjeva takvom izdanom, odbijenom, poništenom ili ukinutom odobrenju putovanja;
 - ii. podudaraju li se podaci navedeni u zahtjevu s podacima koji se nalaze na ETIAS-ovu popisu za praćenje;
- (d) kad je riječ o Eurodacu, je li podnositelj zahtjeva zabilježen u toj bazi podataka;

- (e) kad je riječ o ECRIS-TCN-u, odgovara li podnositelj zahtjeva osobi čiji su podaci zabilježeni u tom sustavu tijekom prethodnih 25 godina ako je riječ o osuđujućim presudama za kaznena djela terorizma ili tijekom prethodnih 15 godina ako je riječ o osuđujućim presudama za druga teška kaznena djela;
- (f) kad je riječ o podacima Europol, podudaraju li se podaci navedeni u zahtjevu s podacima zabilježenima u podacima Europol;
- (g) kad je riječ o Interpolovim bazama podataka:
- i. podudara li se putna isprava upotrijebljena za podnošenje zahtjeva s putnom ispravom koja je prijavljena u Interpolovu SLTD-u kao izgubljena, ukradena ili poništena;
 - ii. podudara li se putna isprava upotrijebljena za podnošenje zahtjeva s putnom ispravom zabilježenom u dosjeu u Interpolovu TDAWN-u.
5. Upozorenja u SIS-u u vezi s nestalim osobama ili ranjivim osobama, osobama koje se traže radi pomoći u sudskom postupku i osobama ili predmetima radi skrivenih provjera, obavijesnih provjera ili posebnih provjera pretražuju se samo za potrebe cilja iz članka 2. stavka 1. točke (k).
6. Kad je riječ o Interpolovu SLTD-u i Interpolovu TDAWN-u, svi upiti ili provjere provode se tako da se unositelj Interpolova upozorenja ne otkriju nikakve informacije. Ako zahtjev predviđen u ovom stavku nije ispunjen, VIS ne postavlja upite u Interpolovim bazama podataka.
7. Kad je riječ o podacima Europol, automatizirana obrada prima odgovarajuću obavijest u skladu s člankom 21. stavkom 1.b Uredbe (EU) 2016/794.
8. Pogodak se aktivira ako se svi ili pojedini podaci iz dosjea zahtjeva koji su upotrijebljeni u upitu u potpunosti ili djelomično podudaraju s podacima koji se nalaze u evidenciji, upozorenju ili dosjeu u informacijskim sustavima ili bazama podataka iz stavka 3. U priručniku iz članka 9.h stavka 2. definira se djelomična podudarnost, među ostalim i stupanj vjerojatnosti kako bi se ograničio broj lažnih pogodaka.
9. Ako automatska usporedba iz stavka 3. javi pogodak koji se odnosi na stavak 4. točku (a) podtočke i., ii. i iii., točku (b), točku (c) podtočku i., točku (d) te točku (g) podtočku i., VIS u dosje zahtjeva dodaje upućivanje na svaki pogodak te, prema potrebi, države članice koje su unijele ili dostavile podatke kojima je aktiviran pogodak.
10. Ako automatska usporedba iz stavka 3. javi pogodak koji se odnosi na stavak 4. točku (a) podtočku iv., točku (c) podtočku ii., točke (e) i (f) te točku (g) podtočku ii., VIS u dosjeu zahtjeva navodi samo to da je potrebna dodatna provjera.

U slučaju pogodaka na temelju stavka 4. točke (a) podtočke iv., točaka (e) i (f) te točke (g) podtočke ii., VIS šalje automatiziranu obavijest o takvim pogocima imenovanom tijelu za VIS države članice koja obrađuje zahtjev. Takva automatizirana obavijest mora sadržavati podatke zabilježene u dosjeu zahtjeva u skladu s člankom 9. točkama 4., 5. i 6.

U slučaju pogodaka na temelju stavka 4. točke (c) podtočke ii., VIS šalje automatiziranu obavijest o takvim pogocima nacionalnoj jedinici ETIAS-a države članice koja je unijela podatke ili, ako je podatke unio Europol, nacionalnoj jedinici ETIAS-a država članice koje obrađuju zahtjev. Ta automatizirana obavijest mora sadržavati podatke zabilježene u dosjeu zahtjeva u skladu s člankom 9. točkom 4.

11. Ako automatska usporedba iz stavka 3. javi pogodak koji se odnosi na stavak 4. točku (a) podtočke v., vi. i vii., VIS niti bilježi pogodak u dosjeu zahtjeva niti navodi u dosjeu zahtjeva da je potrebna dodatna provjera.

12. Jedinstveni referentni broj zapisa podataka koji je aktivirao pogodak čuva se u dosjeu zahtjeva u svrhu vođenja evidencije, izvješćivanja i statistike u skladu s člancima 34. i 45.a.

13. VIS uspoređuje relevantne podatke iz članka 9. točke 4., podtočaka (a), (aa), (g), (h), (j), (k) i (l) s posebnim pokazateljima rizika iz članka 9.j.

Članak 9.b

Posebne odredbe za članove obitelji građana Unije ili drugih državljana trećih zemalja koji imaju pravo slobodnog kretanja u skladu s pravom Unije

1. Kad je riječ o državljaninu treće zemlje koji je član obitelji građanina Unije i na kojeg se primjenjuje Direktiva 2004/38/EZ ili članu obitelji državljanina treće zemlje koji ima pravo slobodnog kretanja istovrijedno pravu slobodnog kretanja državljanina Unije na temelju sporazuma između Unije i njezinih država članica, s jedne strane, i treće zemlje, s druge strane, automatizirani upiti na temelju članka 9.a stavka 3. provode se isključivo u svrhu provjere da ne postoje činjenične naznake ili opravdani razlozi koji se zasnivaju na činjeničnim naznakama na temelju kojih bi se moglo zaključiti da prisutnost tog državljanina treće zemlje na državnom području države članice predstavlja rizik povezan sa sigurnošću ili visok rizik od epidemije u skladu s Direktivom 2004/38/EZ.

2. VIS ne provjerava:

(a) je li podnositelj zahtjeva, slijedom ostvarivanja uvida u EES, trenutačno evidentiran kao osoba koja je prekoračila trajanje dopuštenog boravka ili je li u prošlosti bio evidentiran kao osoba koja je prekoračila trajanje dopuštenog boravka;

(b) odgovara li podnositelj zahtjeva osobi čiji su podaci zabilježeni u Eurodacu.

3. Ako se automatiziranom obradom na temelju članka 9.a stavka 3. ove Uredbe javi pogodak koji se podudara s upozorenjem o odbijanju ulaska i boravka iz članka 24. Uredbe (EU) 2018/1861, tijelo nadležno za vize provjerava razlog za odluku slijedom koje je to upozorenje uneseno u SIS. Ako je taj razlog povezan s rizikom od nezakonite imigracije, upozorenje se ne uzima u obzir za procjenu zahtjeva. Tijelo nadležno za vize postupa u skladu s člankom 26. stavkom 2. Uredbe (EU) 2018/1861.

4. Ne primjenjuju se posebni pokazatelji rizika koji se temelje na rizicima od nezakonite imigracije utvrđeni na temelju članka 9.j.

Članak 9.c

Ručna provjera pogodaka i daljnje postupanje u vezi s njima koje provode nadležna tijela nadležna za vize

1. Nadležno tijelo nadležno za vize države članice koja obrađuje zahtjev za izdavanje vize ručno provjerava svaki pogodak na temelju članka 9.a stavka 9.

2. Za potrebe ručne provjere u skladu s stavkom 1. ovog članka, nadležno tijelo nadležno za vize ima pristup dosjeu zahtjeva i svim povezanim dosjeima zahtjeva, kao i pogocima aktiviranim tijekom automatizirane obrade na temelju članka 9.a stavka 9.

Nadležno tijelo nadležno za vize ima i privremeni pristup podacima u SIS-u, EES-u, ETIAS-u, Eurodacu ili Interpolu SLTD-u koji su aktivirali pogodak tijekom trajanja provjera iz ovog članka i razmatranja zahtjeva za izdavanje vize te u slučaju žalbenog postupka. Takav privremeni pristup mora biti usklađen s pravnim instrumentima kojima se uređuju SIS, EES, ETIAS, Eurodac i Interpolov SLTD.

3. Tijelo nadležno za vize provjerava podudara li se identitet podnositelja zabilježen u dosjeu zahtjeva s podacima iz bilo kojeg od informacijskih sustava ili iz bilo koje od baza podataka u kojima je postavljen upit.

4. Ako se osobni podaci u dosjeu zahtjeva podudaraju s podacima pohranjenima u odgovarajućem informacijskom sustavu ili odgovarajućoj bazi podataka, pogodak se uzima u obzir pri razmatranju zahtjeva za izdavanje vize na temelju članka 21. Uredbe (EZ) br. 810/2009.

5. Ako se osobni podaci u dosjeu zahtjeva ne podudaraju s podacima pohranjenima u odgovarajućem informacijskom sustavu ili odgovarajućoj bazi podataka, tijelo nadležno za vize briše lažni pogodak iz dosjea zahtjeva.

6. Ako automatska usporedba na temelju članka 9.a stavka 13. ove Uredbe javi pogodak, tijelo nadležno za vize procjenjuje rizik povezan sa sigurnošću, nezakonitom imigracijom ili visok rizik od epidemije te ga uzima u obzir pri razmatranju zahtjeva za izdavanje vize na temelju članka 21. Uredbe (EZ) br. 810/2009. Tijelo nadležno za vize ni u kojem slučaju ne donosi odluku automatski na osnovi pogotka koji se temelji na posebnim pokazateljima rizika. Tijelo nadležno za vize u svim slučajevima pojedinačno procjenjuje rizike povezane sa sigurnošću, nezakonitom imigracijom i visoke rizike od epidemije.

Članak 9.d

Ručna provjera pogodaka koju provode tijela imenovana za VIS

1. Svaka država članica imenuje tijelo (tijelo imenovano za VIS) za potrebe ručne provjere pogodaka i daljnjeg postupanja u vezi s pogocima na temelju članka 9.a stavka 4. točke (a) podtočaka od iv. do vii., točaka (e) i (f) te točke (g) podtočke ii. Države članice mogu imenovati više od jednog tijela tijelom imenovanim za VIS. Države članice obavješćuju Komisiju i agenciju eu-LISA o tijelu imenovanom za VIS.

Ako države članice odluče imenovati ured SIRENE tijelom imenovanim za VIS, one mu dodjeljuju dostatne dodatne resurse kako bi se uredu SIRENE omogućilo da izvršava zadatke koji su u skladu s ovom Uredbom povjereni tijelu imenovanom za VIS.

2. Tijelo imenovano za VIS mora biti operativno barem tijekom redovnog radnog vremena. Ono ima privremeni pristup podacima zabilježenima u dosjeu zahtjeva i podacima u SIS-u, ECRIS-TCN-u, podacima Europol-a ili Interpolu TDawn-u koji su aktivirali pogodak, za vrijeme trajanja provjere iz ovog članka i iz članka 9.g.

3. Tijelo imenovano za VIS, u roku od dva radna dana od trenutka kad je VIS poslao obavijest, provjerava podudara li se identitet podnositelja zabilježen u dosjeu zahtjeva s podacima koji se nalaze u jednom od informacijskih sustava ili u jednoj od baza podataka u kojima je postavljen upit.

4. Ako se osobni podaci u dosjeu zahtjeva ne podudaraju s podacima pohranjenima u odgovarajućem informacijskom sustavu ili odgovarajućoj bazi podataka, tijelo imenovano za VIS u dosjeu zahtjeva briše navod da je potrebna dodatna provjera.

Članak 9.e

Ručna provjera pogodaka na ETIAS-ovu popisu za praćenje i daljnje postupanje u vezi s tim pogocima

1. Nacionalna jedinica ETIAS-a države članice koja je unijela podatke na ETIAS-ov popis za praćenje ili, ako je podatke unio Europol, nacionalna jedinica ETIAS-a države članice koja obrađuje zahtjev, ručno provjerava pogotke i provodi daljnje postupanje u vezi s pogocima na temelju članka 9.a stavka 4. točke (c) podtočke ii.

2. Odgovarajuća nacionalna jedinica ETIAS-a u roku od dva radna dana od trenutka kad je VIS poslao obavijest, provjerava podudaraju li se podaci zabilježeni u dosjeu zahtjeva s podacima s ETIAS-ova popisa za praćenje.

3. Ako se podaci u dosjeu zahtjeva podudaraju s podacima s ETIAS-ova popisa za praćenje, nacionalna jedinica ETIAS-a središnjem tijelu nadležnom za vize države članice koja obrađuje zahtjev za izdavanje vize dostavlja obrazloženo mišljenje o tome predstavlja li podnositelj zahtjeva rizik za javnu sigurnost, a to se mišljenje uzima u obzir pri razmatranju zahtjeva za izdavanje vize na temelju članka 21. Uredbe (EZ) br. 810/2009.

4. Ako je podatke na ETIAS-ov popis za praćenje unio Europol, nacionalna jedinica ETIAS-a države članice koja obrađuje zahtjev bez odgode traži mišljenje Europolu za potrebe izrade svojeg obrazloženog mišljenja. U tu svrhu nacionalna jedinica ETIAS-a šalje Europolu podatke zabilježene u dosjeu zahtjeva u skladu s člankom 9. točkom 4. Europol odgovara u roku od 60 sati od dana traženja mišljenja. Ako Europol ne odgovori u tom roku, smatra se da ne postoje razlozi za protivljenje izdavanju vize.

5. Nacionalna jedinica ETIAS-a šalje obrazloženo mišljenje središnjem tijelu nadležnom za vize u roku od sedam kalendarskih dana od trenutka kad je VIS poslao obavijest. Ako nacionalna jedinica ETIAS-a ne pošalje obrazloženo mišljenje u tom roku, smatra se da ne postoje razlozi za protivljenje izdavanju vize.

6. Obrazloženo mišljenje bilježi se u dosjeu zahtjeva na takav način da je mišljenje dostupno samo središnjem tijelu nadležnom za vize države članice koja obrađuje zahtjev za izdavanje vize.

7. Ako se podaci u dosjeu zahtjeva ne podudaraju s podacima s ETIAS-ova popisa za praćenje, nacionalna jedinica ETIAS-a o tome obavješćuje središnje tijelo nadležno za vize države članice koja obrađuje zahtjev za izdavanje vize, a ono iz dosjea zahtjeva briše zapis da je potrebna dodatna provjera.

Članak 9.f

Daljnje postupanje u vezi s određenim pogocima koje provodi ured SIRENE

1. U slučaju pogodaka na temelju članka 9.a stavka 4. točke (a) podtočaka od iii. do vii. i nakon ručne provjere, tijelo nadležno za vize ili tijelo imenovano za VIS o takvim pogocima obavješćuju ured SIRENE države članice koja obrađuje zahtjev.

2. U slučaju pogodaka na temelju članka 9.a stavka 4. točke (a) podtočke iii. ured SIRENE države članice koja obrađuje zahtjev:

(a) razmjenom dopunskih informacija odmah obavješćuje državu članicu izdavateljicu ako je odluci o vraćanju pridodana zabrana ulaska kako bi država članica izdavateljica bez odgode izbrisala upozorenje o vraćanju i unijela upozorenje o odbijanju ulaska i boravka u skladu s člankom 24. stavkom 1. točkom (b) Uredbe (EU) 2018/1861;

(b) razmjenom dopunskih informacija odmah obavješćuje državu članicu izdavateljicu ako odluci o vraćanju nije pridodana zabrana ulaska kako bi država članica izdavateljica bez odgode izbrisala upozorenje o vraćanju.

3. U slučaju pogodaka na temelju članka 9.a stavka 4. točke (a) podtočaka od iv. do vii. ove Uredbe ured SIRENE države članice koja obrađuje zahtjev poduzima svako primjereno daljnje postupanje u skladu s Uredbom (EU) 2018/1862.

Članak 9.g

Daljnje postupanje u vezi s određenim pogocima koje provode tijela imenovana za VIS

1. U slučaju provjerenih pogodaka na temelju članka 9.a stavka 4. točke (e) ili točke (f) ili točke (g) podtočke ii. tijelo imenovano za VIS, ako je to potrebno, poduzima svako primjereno daljnje postupanje. U tu svrhu ono se, prema potrebi, savjetuje s Interpolovim nacionalnim središnjim uredom države članice koja obrađuje zahtjev, s Europolom ili sa središnjim tijelom države članice koja je izrekla osuđujuću presudu imenovanim u skladu s člankom 3. stavkom 1. Okvirne odluke Vijeća 2009/315/PUP (*).

2. Tijelo imenovano za VIS središnjem tijelu nadležnom za vize države članice koja obrađuje zahtjev za izdavanje vize dostavlja obrazloženo mišljenje o tome predstavlja li podnositelj zahtjeva rizik za javnu sigurnost, a to se mišljenje uzima u obzir pri razmatranju zahtjeva za izdavanje vize na temelju članka 21. Uredbe (EZ) br. 810/2009.

3. U slučaju provjerenih pogodaka na temelju članka 9.a stavka 4. točke (e) ove Uredbe, ako je osuđujuća presuda izrečena prije početka rada ECRIS-TCN-a u skladu s člankom 35. stavkom 4. Uredbe (EU) 2019/816, imenovano tijelo za VIS u obrazloženom mišljenju iz stavka 2. ovog članka ne uzima u obzir osuđujuće presude za kaznena djela terorizma izrečene više od 25 godina prije datuma podnošenja zahtjeva za izdavanje vize ni osuđujuće presude za druga teška kaznena djela izrečene više od 15 godina prije datuma podnošenja zahtjeva za izdavanje vize.

4. Ako se pogodak koji je ručno provjerilo tijelo imenovano za VIS odnosi na podatke Europolu iz članka 9.a stavka 4. točke (f), tijelo imenovano za VIS bez odgode traži mišljenje Europolu kako bi obavilo svoj zadatak kako je navedeno u stavku 2. ovog članka. U tu svrhu tijelo imenovano za VIS šalje Europolu podatke zabilježene u dosjeu zahtjeva u skladu s člankom 9. točkama 4., 5. i 6. Europol odgovara u roku od 60 sati od dana traženja mišljenja. Ako Europol ne odgovori u tom roku, smatra se da ne postoje razlozi za protivljenje izdavanju vize.

5. U slučaju provjerenih pogodaka na temelju članka 9.a stavka 4. točke (a) podtočke iv. ove Uredbe i nakon savjetovanja s uredom SIRENE države članice koja je izdala upozorenje, tijelo imenovano za VIS države članice koja obrađuje zahtjev središnjem tijelu nadležnom za vize države članice koja obrađuje zahtjev za izdavanje vize dostavlja obrazloženo mišljenje o tome predstavlja li podnositelj zahtjeva rizik za javnu sigurnost, a to se mišljenje uzima u obzir pri razmatranju zahtjeva za izdavanje vize na temelju članka 21. Uredbe (EZ) br. 810/2009.

6. Obrazloženo mišljenje bilježi se u dosjeu zahtjeva na takav način da je mišljenje dostupno samo tijelu imenovanom za VIS iz članka 9.d države članice koja obrađuje zahtjev i središnjem tijelu nadležnom za vize iste države članice.

7. Tijelo imenovano za VIS šalje obrazloženo mišljenje središnjem tijelu nadležnom za vize u roku od sedam - kalendarskih dana od trenutka kad je VIS poslao obavijest. U slučaju provjerenih pogodaka na temelju članka 9.a stavka 4. točke (e) rok za slanje obrazloženog mišljenja iznosi 10 kalendarskih dana. Ako tijelo imenovano za VIS ne pošalje obrazloženo mišljenje u tom roku, smatra se da ne postoje razlozi za protivljenje izdavanju vize.

Članak 9.h

Provedba i priručnik

1. Za potrebe provedbe članaka od 9.a do 9.g, agencija eu-LISA u suradnji s državama članicama i Europolom uspostavlja primjerene kanale za obavješćivanje i razmjenu informacija iz tih članaka.

2. Komisija donosi delegirani akt u skladu s člankom 48.a kako bi u priručniku utvrdila postupke i pravila potrebne za upite, provjere i procjene.

Članak 9.i

Odgovornosti Europolu

Europol mora prilagoditi svoj informacijski sustav kako bi se osigurala automatizirana obrada upita na temelju članka 9.a stavka 3. i članka 22.b stavka 2.

Članak 9.j

Posebni pokazatelji rizika

1. Posebni pokazatelji rizika primjenjuju se kao algoritam kojim se, kako je definirano u članku 4. točki 4. Uredbe (EU) 2016/679, omogućuje izrada profila usporedbom, u skladu s člankom 9.a stavkom 13. ove Uredbe, podataka zabilježenih u dosjeu zahtjeva u VIS-u s posebnim pokazateljima rizika koje je uspostavila središnja jedinica ETIAS-a u skladu sa stavkom 4. ovog članka i koji upućuju na rizike povezane sa sigurnošću, nezakonitom imigracijom ili visoke rizike od epidemije. Središnja jedinica ETIAS-a unosi posebne pokazatelje rizika u VIS.

2. Komisija donosi delegirani akt u skladu s člankom 48.a radi daljnjeg definiranja rizika povezanih sa sigurnošću ili s nezakonitom imigracijom ili visokog rizika od epidemije na osnovi:

- (a) statističkih podataka koje je proizveo EES koji ukazuju na neuobičajene stope prekoračenâ trajanja dopuštenog boravka i odbijanjâ ulaska posebnoj skupini nositelja vize;
- (b) statističkih podataka koje je proizveo VIS skladu s člankom 45.a koji ukazuju na neuobičajene stope odbijenih zahtjeva za izdavanje vize zbog rizika povezanog sa sigurnošću, nezakonitom imigracijom ili visokog rizika od epidemije u vezi s posebnom skupinom nositelja vize;
- (c) statističkih podataka koje je proizveo VIS u skladu s člankom 45.a i u EES-u koji ukazuju na povezanost između informacija prikupljenih s pomoću obrasca zahtjeva i prekoračenâ trajanja dopuštenog boravka nositeljâ vize ili odbijanjâ ulaska;
- (d) informacija potkrijepljenih činjeničnim elementima utemeljenima na dokazima koje pružaju države članice u pogledu posebnih pokazatelja sigurnosnih rizika ili prijetnji koje je utvrdila država članica;
- (e) informacija potkrijepljenih činjeničnim elementima utemeljenima na dokazima koje pružaju države članice u pogledu neuobičajenih stopa prekoračenjâ trajanja dopuštenog boravka i odbijanjâ ulaska posebnoj skupini nositeljâ viza za državu članicu;
- (f) informacija o posebnim visokim rizicima od epidemije koje su dostavile države članice, kao i informacija o epidemiološkom nadzoru i procjenama rizika koje je dostavio Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti te o izbijanjima bolesti o kojima je izvijestila Svjetska zdravstvena organizacija.

3. Komisija donosi provedbeni akt kako bi utvrdila rizike, kako je definirano u ovoj Uredbi i u delegiranom aktu iz stavka 2. ovog članka, na kojima se temelje posebni pokazatelji rizika iz stavka 4. ovog članka. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 49. stavka 2.

Posebne rizike iz prvog podstavka ovog stavka preispituje se najmanje svakih šest mjeseci, a Komisija prema potrebi donosi novi provedbeni akt u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 49. stavka 2.

4. Na temelju posebnih rizika utvrđenih u skladu sa stavkom 3. središnja jedinica ETIAS-a uspostavlja skup posebnih pokazatelja rizika koji se sastoji od kombinacije podataka koji uključuju jedno ili više od sljedećeg:

- (a) raspon dobi, spol, državljanstvo;
- (b) zemlju i grad boravišta;
- (c) države članice odredišta;
- (d) državu članicu prvog ulaska;
- (e) svrhu putovanja;
- (f) trenutačno zaposlenje (kategorija zaposlenja).

5. Posebni pokazatelji rizika moraju biti ciljani i razmjerni. Ni u kojim okolnostima ne smiju se temeljiti isključivo na spolu ili dobi osobe ili na informacijama kojima se otkrivaju boja kože, rasa, etničko ili socijalno podrijetlo, genetske osobine, jezik, političko ili bilo kakvo drugo mišljenje, religija ili filozofsko uvjerenje, članstvo u sindikatima, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje, invaliditet ili spolna orijentacija osobe.

6. Posebne pokazatelje rizika definira, uspostavlja, prethodno procjenjuje, provodi, naknadno evaluira, revidira i briše središnja jedinica ETIAS-a nakon savjetovanja s Odborom VIS-a za provjere.

Članak 9.k

Odbor VIS-a za provjere

1. Odbor VIS-a za provjere koji ima savjetodavnu funkciju osniva se u okviru Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu. Sastavljen je od jednog predstavnika središnjeg tijela nadležnog za vize svake države članice, jednog predstavnika Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu i jednog predstavnika Europolâ.

2. Središnja jedinica ETIAS-a savjetuje se s odborom VIS-a za provjere u pogledu definiranja, uspostave, prethodne procjene, provedbe, naknadne evaluacije, revizije i brisanja posebnih pokazatelja rizika iz članka 9.j.
3. Odbor VIS-a za provjere izdaje mišljenja, smjernice, preporuke i najbolje prakse za potrebe iz stavka 2. Pri izdavanju preporuka Odbor VIS-a za provjere uzima u obzir preporuke koje je izdao Savjetodavni odbor VIS-a za temeljna prava.
4. Odbor VIS-a za provjere sastaje se prema potrebi, a najmanje dva puta godišnje. Troškove njegovih sastanaka snosi te je za njihovu organizaciju zadužena Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu.
5. Odbor VIS-a za provjere može se savjetovati sa Savjetodavnim odborom VIS-a za temeljna prava o specifičnim pitanjima povezanim s temeljnim pravima, osobito u pogledu privatnosti, zaštite osobnih podataka i nediskriminacije.
6. Odbor VIS-a za provjere na svojem prvom sastanku donosi poslovnik običnom većinom glasova svojih članova.

Članak 9.l

Savjetodavni odbor VIS-a za temeljna prava

1. Osniva se neovisan Savjetodavni odbor VIS-a za temeljna prava koji ima savjetodavnu funkciju i funkciju ocjenjivanja. Ne dovodeći u pitanje njihovu nadležnost i neovisnost, sastavljen je od službenika za temeljna prava Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu, jednog predstavnika savjetodavnog foruma za temeljna prava Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu, jednog predstavnika Europskog nadzornika za zaštitu podataka, jednog predstavnika Europskog odbora za zaštitu podataka osnovanog Uredbom (EU) 2016/679 i jednog predstavnika Agencije Europske unije za temeljna prava.

2. Savjetodavni odbor VIS-a za temeljna prava provodi redovita ocjenjivanja i izdaje preporuke Odboru VIS-a za provjere o utjecaju obrade zahtjeva i provedbe članka 9.j na temeljna prava, osobito u pogledu privatnosti, zaštite osobnih podataka i nediskriminacije.

Savjetodavni odbor VIS-a za temeljna prava također podupire Odbor VIS-a za provjere u obavljanju njegovih zadataka kada se potonji odbor savjetuje sa Savjetodavnim odborom VIS-a o specifičnim pitanjima u vezi s temeljnim pravima, osobito u pogledu privatnosti, zaštite osobnih podataka i nediskriminacije.

Savjetodavni odbor VIS-a za temeljna prava ima pristup revizijama iz članka 7. stavka 2. točke (e) Uredbe (EU) 2018/1240.

3. Savjetodavni odbor VIS-a za temeljna prava sastaje se prema potrebi, a najmanje dva puta godišnje. Troškove njegovih sastanaka snosi te je za njihovu organizaciju zadužena Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu. Njegovi sastanci održavaju se u prostorima Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu. Tajništvo za njegove sastanke osigurava Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu. Savjetodavni odbor VIS-a za temeljna prava na svojem prvom sastanku donosi poslovnik običnom većinom glasova svojih članova.

4. Jedan predstavnik Savjetodavnog odbora VIS-a za temeljna prava poziva se da prisustvuje sastancima Odbora VIS-a za provjere u savjetodavnoj ulozi. Članovi Savjetodavnog odbora VIS-a za temeljna prava imaju pristup informacijama i dosjeima Odbora VIS-a za provjere.

5. Savjetodavni odbor VIS-a za temeljna prava izrađuje godišnje izvješće. To se izvješće objavljuje.

(*) Okvirna odluka Vijeća 2009/315/PUP od 26. veljače 2009. o organizaciji i sadržaju razmjene podataka iz kaznene evidencije između država članica (SL L 93, 7.4.2009., str. 23.);

12. u članku 10. stavku 1. točka (f) zamjenjuje se sljedećim:

„(f) područje na koje nositelj vize ima pravo putovati u skladu s člancima 24. i 25. Uredbe (EZ) br. 810/2009;”;

13. članak 11. briše se;

14. članak 12. stavak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) u točki (a) umeće se sljedeća točka:

„(ii.a) ne opravda svrhu i uvjete planiranog zrakoplovnog tranzita;”;

(b) dodaje se sljedeći podstavak:

„Numeriranje razlogâ za odbijanje u VIS-u mora odgovarati numeriranju razlogâ za odbijanje u standardnom obrascu za odbijanje utvrđenom u Prilogu VI. Uredbi (EZ) br. 810/2009.”;

15. u članku 13. dodaje se sljedeći stavak:

„4. Ako je dosje zahtjeva ažuriran u skladu sa stavcima 1. i 2. ovog članka, VIS šalje obavijest državi članici koja je izdala vizu o odluci o poništenju ili ukidanju te vize, kao i razlozima za tu odluku. Takvu obavijest automatski izrađuje središnji sustav VIS-a te se ona šalje VISMail-om u skladu s člankom 16.”;

16. članak 15. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Nadležno tijelo nadležno za vize ostvaruje uvid u VIS u svrhu razmatranja zahtjeva i odluka koje se odnose na te zahtjeve, među ostalim i odluke o tome treba li vizu poništiti, ukinuti ili produljiti u skladu s mjerodavnim odredbama. Ostvarivanjem uvida u VIS koji provodi nadležno tijelo nadležno za vize utvrđuje se:

(a) je li protiv podnositelja zahtjeva donesena odluka o izdavanju, odbijanju, poništenju, ukidanju ili produljenju vize; i

(b) je li protiv podnositelja zahtjeva donesena odluka o izdavanju, odbijanju, povlačenju, ukidanju, poništenju, produljenju ili obnavljanju vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole.”;

(b) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) vrstu i broj putne isprave, datum isteka valjanosti putne isprave, zemlju koja je izdala putnu ispravu i datum njezina izdavanja;”;

ii. umeće se sljedeća točka:

„(ea) prikaz lica;”;

iii. točka (f) zamjenjuje se sljedećim:

„(f) broj naljepnice za vizu, vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole te datum izdavanja svih prethodnih viza, viza za dugotrajni boravak ili boravišnih dozvola;”;

(c) umeće se sljedeći stavak:

„2.a Prikaz lica iz stavka 2. točke (ea) ne smije biti jedini kriterij pretraživanja.”;

(d) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Ako se pretraživanjem jednog ili nekoliko podataka navedenih u stavku 2. ovog članka pokaže da su podaci o podnositelju zahtjeva zabilježeni u VIS-u, nadležnom tijelu nadležnom za vize omogućuje se pristup dosjeima zahtjeva i povezanim dosjeima zahtjeva u skladu s člankom 8. stavicama 3. i 4. i člankom 22.a stavkom 4. isključivo u svrhu navedenu u stavku 1. ovog članka.”;

17. članak 16. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 16.

Upotreba VIS-a za savjetovanje i traženje dokumenata

1. U svrhu savjetovanja o zahtjevima između središnjih tijela nadležnih za vize u skladu s člankom 22. Uredbe (EZ) br. 810/2009, zahtjev za savjetovanje i odgovori na njega šalju se u skladu sa stavkom 2. ovog članka.

2. Kada se u VIS-u otvori dosje zahtjeva o državljaninu određene treće zemlje ili državljaninu koji pripada određenoj kategoriji takvih državljana za koje se traži prethodno savjetovanje u skladu s člankom 22. Uredbe (EZ) br. 810/2009, VIS automatski VISMail-om šalje zahtjev za savjetovanje navedenoj državi članici ili navedenim državama članicama.

Država članica ili države članice s kojima se provodi savjetovanje šalju svoj odgovor u VIS koji taj odgovor VISMail-om prosljeđuje državi članici koja je otvorila zahtjev.

U slučaju negativnog odgovora u odgovoru se mora točno navesti predstavlja li podnositelj zahtjeva prijetnju za javni poredak, unutarnju sigurnost, javno zdravlje ili međunarodne odnose.

U VIS se isključivo u svrhu provođenja postupka savjetovanja uključuje popis država članica koje u skladu s člankom 22. Uredbe (EZ) br. 810/2009 zahtijevaju da njihova središnja tijela provedu savjetovanje sa središnjim tijelima drugih država članica tijekom razmatranja zahtjeva za izdavanje jedinstvenih viza koje su podnijeli državljani određenih trećih zemalja ili određene kategorije takvih državljana. VIS mora imati funkcionalnost za centralizirano upravljanje tim popisom.

3. Slanje informacija VISMail-om također se primjenjuje na:

- (a) slanje informacija o vizama izdanim državljanima određenih trećih zemalja ili određenim kategorijama takvih državljana (naknadna provjera) u skladu s člankom 31. Uredbe (EZ) br. 810/2009;
- (b) slanje informacija o vizama izdanim s ograničenom područnom valjanošću u skladu s člankom 25. stavkom 4. Uredbe (EZ) br. 810/2009;
- (c) slanje informacija o odlukama o poništenju i ukidanju vize i razlozima za takvu odluku u skladu s člankom 13. stavkom 4.;
- (d) slanje zahtjeva za ispravak ili brisanje podataka u skladu s člankom 24. stavkom 2. odnosno člankom 25. stavkom 2., kao i na kontakte među državama članicama u skladu s člankom 38. stavkom 2.;
- (e) sve ostale poruke povezane s konzularnom suradnjom koje podrazumijevaju slanje osobnih podataka zabilježenih u VIS-u ili povezanih s njima, sa slanjem zahtjeva tijelu nadležnom za vize za prosljeđivanje preslika dokumenata na kojima se zahtjev temelji i sa slanjem elektroničkih preslika tih dokumenata.

3.a U VIS se uključuje popis država članica koje u skladu s člankom 31. Uredbe (EZ) br. 810/2009 zahtijevaju da se njihova središnja tijela obavješćuje o vizama koje su druge države članice izdale državljanima određenih trećih zemalja ili određenim kategorijama takvih državljana. VIS osigurava centralizirano upravljanje tim popisom.

- 3.b Slanje informacija u skladu sa stavkom 3. točkama (a), (b) i (c) automatski obavlja VIS.
- 3.c Nadležna tijela nadležna za vize odgovaraju na zahtjeve u skladu sa stavkom 3. točkom (e) u roku od tri radna dana.
4. Osobni podaci koji se šalju u skladu s ovim člankom smiju se upotrebljavati isključivo za savjetovanje i obavješćivanje središnjih tijela nadležnih za vize i za konzularnu suradnju.”;

18. članak 17. briše se;

19. naslov poglavlja III. zamjenjuje se sljedećim:

„PRISTUP PODACIMA O VIZAMA KOJI OSTVARUJU DRUGA TIJELA”;

20. članak 17.a mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 3. točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) ako se identitet nositelja vize provjerava s pomoću otisaka prstiju ili prikaza lica, provjere identiteta nositelja vize pretraživanjem VIS-a s pomoću otisaka prstiju odnosno ako je prikaz lica zabilježen u VIS-u uz naznaku da je prikaz lica uzet uživo pri podnošenju zahtjeva, pretraživanjem VIS-a s pomoću prikaza lica u skladu s člankom 23. stavcima 2. i 4. Uredbe (EU) 2017/2226 i člankom 18. stavkom 6. ove Uredbe.”;

(b) umeću se sljedeći stavci:

„3.a Interoperabilnošću se omogućuje da VIS pokrene postupak brisanja prikaza lica iz članka 16. stavka 1. točke (d) Uredbe (EU) 2017/2226 iz pojedinačnog dosjea u EES-u ako je prikaz lica zabilježen u VIS-u uz naznaku da je snimljen uživo pri podnošenju zahtjeva.

3.b Interoperabilnošću se EES-u omogućuje automatsko slanje obavijesti VIS-u u skladu s člankom 23. stavkom 3. ove Uredbe ako je izlazak djeteta mlađeg od 12 godina unesen u bilješku o ulasku/izlasku u skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe (EU) 2017/2226.”;

21. članak 18. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 4. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) prikaze lica.”;

(b) u stavku 5. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) prikaze lica.”;

(c) stavak 6. mijenja se kako slijedi:

i. u prvom podstavku točki (a) podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. na dotičnom graničnom prijelazu identitet se provjerava s pomoću otisaka prstiju ili prikaza lica snimljenog uživo u skladu s člankom 23. stavkom 2. Uredbe (EU) 2017/2226.”;

ii. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Tijela nadležna za obavljanje kontrola na granicama na kojima se upotrebljava EES provjeravaju otiske prstiju ili prikaz lica nositelja vize usporedbom s otiscima prstiju ili prikazom lica snimljenim uživo koji su zabilježeni u VIS-u. Kad je riječ o nositeljima vize čije otiske prstiju ili prikaz lica nije moguće upotrijebiti, pretraživanje iz stavka 1. provodi se s pomoću alfanumeričkih podataka predviđenih u stavku 1.”;

(d) stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„7. U svrhu provjere otisaka prstiju ili prikaza lica usporedbom s podacima u VIS-u kako je predviđeno u stavku 6. nadležno tijelo može iz EES-a pokrenuti pretraživanje u VIS-u.”;

22. članak 19. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ako se identitet nositelja vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole ne može provjeriti s pomoću otisaka prstiju, nadležna tijela mogu provesti i provjeru s pomoću prikaza lica.”;

(b) stavak 2. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) prikazâ lica.”;

23. u članku 19.a. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Povrh toga, ako se pri pretraživanju s pomoću podataka iz stavka 2. pokaže da su podaci o državljaninu treće zemlje zabilježeni u VIS-u, tijelo nadležno za obavljanje kontrola na granicama na kojima se upotrebljava EES provjerava otiske prstiju ili prikaz lica državljanina treće zemlje usporedbom s otiscima prstiju ili prikazom lica snimljenim uživo koji su zabilježeni u VIS-u. To tijelo može pokrenuti provjeru iz EES-a. Kad je riječ o državljanima trećih zemalja čije otiske prstiju ili prikaz lica nije moguće upotrijebiti, pretraživanje se provodi samo s pomoću alfanumeričkih podataka predviđenih u stavku 2.”;

24. članak 20. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Isključivo u svrhu identifikacije osobe koja je možda prethodno registrirana u VIS-u ili koja ne ispunjava ili više ne ispunjavaju uvjete za ulazak na državno područje država članica, za boravak ili boravište na njemu, tijela nadležna za obavljanje kontrola, na granicama na kojima se upotrebljava EES ili unutar državnog područja država članica, u vezi s ispunjavanjem uvjetâ za ulazak na državno područje država članica, za boravak ili boravište na njemu imaju pristup VIS-u radi pretraživanja s pomoću otisaka prstiju te osobe.

Ako se otisci prstiju te osobe ne mogu upotrijebiti ili ako je pretraživanje s pomoću otisaka prstiju neuspješno, pretraživanje se obavlja s pomoću podataka iz članka 9. točke 4. podtočaka (a), (aa), (b), (c) ili (ca) ili članka 9. točke 5. Međutim, prikaz lica ne smije biti jedini kriterij za pretraživanje.”;

(b) u stavku 2. točke (c) i (d) zamjenjuju se sljedećim:

„(c) prikazâ lica;

(d) podataka unesenih u vezi sa svim vizama koje su izdane, odbijene, poništene, ukinute ili produljene, a koji su navedeni u člancima od 10. do 14.”;

25. članci 21. i 22. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 21.

Pristup podacima iz VIS-a radi utvrđivanja odgovornosti za zahtjeve za međunarodnu zaštitu

1. Isključivo u svrhu utvrđivanja države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu u skladu s člancima 12. i 34. Uredbe (EU) br. 604/2013, nadležna tijela nadležna za azil imaju pristup VIS-u radi pretraživanja s pomoću otisaka prstiju podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Ako se otisci prstiju podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ne mogu upotrijebiti ili ako je pretraživanje s pomoću otisaka prstiju neuspješno, pretraživanje se obavlja s pomoću podataka iz članka 9. točke 4. podtočaka (a), (aa), (b), (c) ili (ca) ili iz članka 9. točke 5. Međutim, prikaz lica ne smije biti jedini kriterij za pretraživanje.

2. Ako pretraživanje s pomoću podataka navedenih u stavku 1. ovog članka pokaže da je u VIS-u zabilježena viza čija valjanost istječe za najviše šest mjeseci prije datuma zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili viza čija je valjanost produljena do najviše šest mjeseci prije datuma zahtjeva za međunarodnu zaštitu, nadležno tijelo nadležno za azil ima pristup VIS-u radi ostvarivanja uvida u sljedeće podatke iz dosjea zahtjeva, a kad je riječ u podacima navedenima u točki (e) ovog stavka radi ostvarivanja uvida u podatke o bračnom drugu i djeci u skladu s člankom 8. stavkom 4., isključivo u svrhu iz stavka 1. ovog članka:

- (a) broj zahtjeva i tijelo koje je izdalo ili produljilo vizu te je li ju tijelo izdalo u ime neke druge države članice;
- (b) podatke uzete iz obrasca zahtjeva iz članka 9. točke 4. podtočaka (a) i (aa);
- (c) prikaze lica;
- (d) podatke unesene u vezi sa svakom izdanom, poništenom, ukinutom ili produljenom vizom, a koji su navedeni u člancima 10., 13. i 14.;
- (e) podatke iz članka 9. točke 4. podtočaka (a) i (aa) povezanih dosjea zahtjeva o bračnom drugu i djeci.

3. Uvid u VIS u skladu sa stavcima 1. i 2. ovog članka ostvaruju samo imenovana nacionalna tijela iz članka 34. stavka 6. Uredbe (EU) br. 604/2013.

Članak 22.

Pristup podacima iz VIS-a radi razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu

1. Isključivo u svrhu razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, nadležna tijela nadležna za azil imaju pristup pretraživanju s pomoću otisaka prstiju podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu u skladu s člankom 34. Uredbe (EU) br. 604/2013.

Ako se otisci prstiju podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ne mogu upotrijebiti ili ako je pretraživanje s pomoću otisaka prstiju neuspješno, pretraživanje se obavlja s pomoću podataka iz članka 9. točke 4. podtočaka (a), (aa), (b), (c) ili (ca) ili iz članka 9. točke 5. Međutim, prikaz lica ne smije biti jedini kriterij za pretraživanje.

2. Ako pretraživanje s pomoću podataka navedenih u stavku 1. ovog članka pokaže da su u VIS-u zabilježeni podaci o podnositelju zahtjeva za međunarodnu zaštitu, nadležno tijelo nadležno za azil ima pristup VIS-u radi ostvarivanja uvida u sljedeće podatke podnositelja zahtjeva i podatke iz svih povezanih dosjea zahtjeva podnositelja zahtjeva u skladu s člankom 8. stavkom 3., a kad je riječ u podacima navedenima u točki (f) ovog stavka radi ostvarivanja uvida u podatke o bračnom drugu i djeci u skladu s člankom 8. stavkom 4., isključivo u svrhu iz stavka 1. ovog članka:

- (a) broj zahtjeva;
- (b) podatke uzete iz obrazaca zahtjeva iz članka 9. točke 4.;
- (c) prikaze lica kako je navedeno u članku 9. točki 5.;
- (d) skenirane stranice s osobnim podacima putne isprave kako je navedeno u članku 9. točki 7.;
- (e) podatke unesene u vezi sa svakom izdanom, poništenom, ukinutom ili produljenom vizom, a koji su navedeni u člancima 10., 13. i 14.;
- (f) podatke iz članka 9. točke 4. povezanih dosjea zahtjeva o bračnom drugu i djeci.

3. Uvid u VIS u skladu sa stavcima 1. i 2. ovog članka ostvaruju samo imenovana nacionalna tijela iz članka 34. stavka 6. Uredbe (EU) br. 604/2013.;

26. iza članka 22. umeću se sljedeća poglavlja:

„POGLAVLJE III.a

UNOŠENJE I UPOTREBA PODATAKA O VIZAMA ZA DUGOTRAJNI BORAVAK I BORAVIŠNIM DOZVOLAMA

Članak 22.a

Postupci za unošenje podataka pri podnošenju zahtjeva za izdavanje vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole

1. Pri podnošenju zahtjeva za izdavanje vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole tijelo nadležno za prikupljanje ili razmatranje zahtjeva bez odgode otvara dosje zahtjeva unošenjem sljedećih podataka u VIS ako je podnositelj zahtjeva dužan dati te podatke u skladu s relevantnim pravom Unije ili relevantnim nacionalnim pravom:

- (a) broja zahtjeva;
- (b) informacija o statusu u kojima se navodi da je zatražena viza za dugotrajni boravak ili boravišna dozvola;
- (c) tijela kojem je zahtjev podnesen, uključujući njegovu lokaciju;
- (d) prezimena (obiteljsko ime), imena (imenâ), datuma rođenja, trenutnog državljanstva ili trenutnih državljanstava, spola, mjesta rođenja;
- (e) vrste i broja putne isprave;
- (f) datuma isteka valjanosti putne isprave;
- (g) zemlje koja je izdala putnu ispravu i datuma njezina izdavanja;
- (h) skenirane stranice s osobnim podacima iz putne isprave;
- (i) u slučaju maloljetnika, prezimena i imenâ nositelja roditeljskog prava ili zakonskog skrbnika podnositelja zahtjeva;
- (j) prikaza lica podnositelja zahtjeva uz naznaku je li prikaz lica snimljen uživo pri podnošenju zahtjeva;
- (k) otisaka prstiju podnositelja zahtjeva.

2. U pogledu otisaka prstiju iz stavka 1. točke (k), otisci prstiju djece mlađe od 6 godina ne unose se u VIS.

U pogledu prikazâ lica i otisaka prstiju iz stavka 1. točaka (j) i (k), podaci o maloljetnicima unose se u VIS samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) osoblje koje uzima podatke maloljetnika mora biti posebno osposobljeno za uzimanje biometrijskih podataka maloljetnika na način prilagođen djeci i pogodan za djecu te uz potpuno poštovanje najboljih interesa djeteta i zaštitnih mjera utvrđenih u Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima djeteta;
- (b) pri uzimanju podataka u pratnji svakog maloljetnika mora biti odrasli član obitelji ili zakonski skrbnik;
- (c) za uzimanje podataka ne primjenjuje se sila.

3. Pri otvaranju dosjea zahtjeva VIS automatski pokreće upite u skladu s člankom 22.b.

4. Ako je nositelj podnio zahtjev kao dio skupine ili zajedno s članom obitelji, tijelo otvara dosje zahtjeva za svaku osobu u skupini i povezuje dosjee osoba koje su zajedno podnijele zahtjev za izdavanje vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole.

5. Ako određene podatke nije potrebno dati u skladu s pravom Unije ili nacionalnim pravom ili ih nije moguće dati, u posebna polja za podatke unosi se napomena „nije primjenjivo”. U slučaju otisaka prstiju, sustavom se omogućuje razlikovanje između slučajeva u kojima nije potrebno dati otiske prstiju u skladu s pravom Unije ili nacionalnim pravom i slučajeva u kojima ih nije moguće dati.

Članak 22.b

Postavljanje upita informacijskim sustavima i bazama podataka

1. Dosjei zahtjeva automatski se obrađuju u VIS-u radi pronalaženja pogodaka u skladu s ovim člankom. U VIS-u se pojedinačno razmatra svaki dosje zahtjeva.

2. U svrhu procjene bi li osoba mogla predstavljati prijetnju za javni poredak, unutarnju sigurnost ili javno zdravlje država članica, u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (e) Uredbe (EU) br. 2016/399 te za potrebe cilja iz članka 2. stavka 2. točke (f) ove Uredbe, VIS pokreće upit koristeći se ESP-om radi usporedbe relevantnih podataka iz članka 22.a stavka 1. točaka od (d) do (g) i točaka (i), (j) i (k) ove Uredbe s podacima koji se nalaze u evidenciji, dosjeu ili upozorenju zabilježenom u:

- (a) SIS-u;
- (b) EES-u;
- (c) ETIAS-u, uključujući ETIAS-ov popis za praćenje;
- (d) VIS-u;
- (e) ECRIS-TCN-u;
- (f) Europolovim podacima;
- (g) Interpolovu SLTD-u; i
- (h) Interpolovu TDAWN-u.

Usporedba se provodi i s pomoću alfanumeričkih i s pomoću biometrijskih podataka, osim ako informacijski sustav ili baza podataka u kojima je postavljen upit sadržava samo jednu od tih kategorija podataka.

3. U VIS-u se osobito provjerava:

- (a) kad je riječ o SIS-u:
 - i. podudara li se putna isprava upotrijebljena za podnošenje zahtjeva s putnom ispravom koja je izgubljena, ukradena, protupravno korištena ili poništena;
 - ii. je li podnositelj zahtjeva predmet upozorenja o odbijanju ulaska i boravka;
 - iii. je li podnositelj zahtjeva predmet upozorenja o vraćanju;
 - iv. je li podnositelj zahtjeva predmet upozorenja o osobama za koje se traži uhićenje radi predaje na osnovi europskog uhiđenog naloga ili za koje se traži uhićenje radi izručenja;
 - v. je li podnositelj zahtjeva predmet upozorenja o nestalim osobama ili ranjivim osobama koje treba spriječiti da putuju;

- vi. je li podnositelj zahtjeva predmet upozorenja o osobama koje se traže radi pomoći u sudskom postupku;
- vii. je li podnositelj zahtjeva ili putna isprava predmet upozorenja o osobama ili predmetima radi skrivenih provjera, obavijesnih provjera ili posebnih provjera;
- (b) kad je riječ o EES-u, postoji li zapis u EES-u o tome da je podnositelju zahtjeva odbijen ulazak na osnovi razloga koji odgovara točki (B), (D), (H) ili (I) dijela B Priloga V. Uredbi (EU) 2016/399;
- (c) kad je riječ o ETIAS-u,
- i. je li podnositelj zahtjeva osoba za koju je u ETIAS-u zabilježeno da joj je odobrenje putovanja odbijeno, poništeno ili ukinuto na osnovi razloga koji odgovara članku 37. stavku 1. točki (a), (b), (d) ili (e) ili članku 37. stavku 2. Uredbe (EU) 2018/1240 ili odgovara li putna isprava podnositelja zahtjeva takvom odbijenom, poništenom ili ukinutom odobrenju putovanja;
- ii. podudaraju li se podaci navedeni u zahtjevu s podacima koji se nalaze na ETIAS-ovu popisu za praćenje;
- (d) kad je riječ o VIS-u, odgovara li podnositelj zahtjeva osobi:
- i. za koju je u VIS-u zabilježeno da joj je viza odbijena, poništena ili ukinuta na osnovi razloga koji odgovara članku 12. stavku 2. točki (a) podtočki i., podtočki v. ili podtočki vi. ili točki (b);
- ii. za koju je u VIS-u zabilježeno da joj je viza za dugotrajni boravak ili boravišna dozvola odbijena, povučena, ukinuta ili poništena na osnovi razloga koji odgovara članku 22.d stavku 1. točki (a); ili
- iii. čija se putna isprava podudara s odbijenom, povučenom, ukinutom ili poništenom vizom, vizom za dugotrajni boravak ili boravišnom dozvolom iz podtočke i. ili podtočke ii.;
- (e) kad je riječ o sustavu ECRIS-TCN, odgovara li podnositelj zahtjeva osobi čiji su podaci zabilježeni u tom sustavu tijekom prethodnih 25 godina ako je riječ o osuđujućim presudama za kaznena djela terorizma ili tijekom prethodnih 15 godina ako je riječ o osuđujućim presudama za druga teška kaznena djela;
- (f) kad je riječ o podacima Europolu, podudaraju li se podaci navedeni u zahtjevu s podacima zabilježenima u podacima Europolu;
- (g) kad je riječ o Interpolovim bazama podataka:
- i. podudara li se putna isprava upotrijebljena za podnošenje zahtjeva s putnom ispravom koja je prijavljena u Interpolovu SLTD-u kao izgubljena, ukradena ili poništena;
- ii. podudara li se putna isprava upotrijebljena za podnošenje zahtjeva s putnom ispravom zabilježenom u dosjeu u Interpolovu TDAWN-u.
4. Upozorenja u SIS-u u vezi s nestalim osobama ili ranjivim osobama, osobama koje se traže radi pomoći u sudskom postupku i osobama ili predmetima radi skrivenih provjera, obavijesnih provjera ili posebnih provjera pretražuju se samo za potrebe cilja iz članka 2. stavka 2. točke (f).
5. Kad je riječ o Interpolovu SLTD-u i Interpolovu TDAWN-u, svi upiti ili provjere provode se tako da se unositelj Interpolova upozorenja ne otkriju nikakve informacije.
- Ako zahtjev predviđen u ovom stavku nije ispunjen, VIS ne postavlja upite u Interpolovim bazama podataka.
6. Kad je riječ o podacima Europolu, automatizirana obrada prima odgovarajuću obavijest u skladu s člankom 21. stavkom 1.b Uredbe (EU) 2016/794.
7. Pogodak se aktivira ako se svi ili pojedini podaci iz dosjea zahtjeva koji su upotrijebljeni u upitu u potpunosti ili djelomično podudaraju s podacima koji se nalaze u evidenciji, upozorenju ili dosjeu u informacijskim sustavima ili bazama podataka iz stavka 2. U priručniku iz stavka 18. definira se djelomična podudarnost, među ostalim i stupanj vjerojatnosti kako bi se ograničio broj lažnih pogodaka.

8. Ako automatska usporedba iz stavka 2. javi pogodak koji se odnosi na stavak 3. točku (a) podtočke i., ii. i iii., točku (b), točku (c) podtočku i., točku (d) te točku (g) podtočku i., VIS u dosje zahtjeva dodaje upućivanje na svaki pogodak te, prema potrebi, države članice koje su unijele ili dostavile podatke kojima je aktiviran pogodak.

9. Ako automatska usporedba iz stavka 2. javi pogodak koji se odnosi na stavak 3. točku (a) podtočku iv., točku (c) podtočku ii., točke (e) i (f) te točku (g) podtočku ii., VIS u dosjeu zahtjeva navodi samo to da je potrebna dodatna provjera.

U slučaju pogodaka na temelju stavka 3. točke (a) podtočke iv., točaka (e) i (f) te točke (g) podtočke ii., VIS šalje automatiziranu obavijest o takvim pogocima imenovanom tijelu za VIS države članice koja obrađuje zahtjev. Ta automatizirana obavijest mora sadržavati podatke zabilježene u dosjeu zahtjeva u skladu s člankom 22.a stavkom 1. točkama od (d) do (g) i točkama (i), (j) i (k).

U slučaju pogodaka na temelju stavka 3. točke (c) podtočke ii., VIS šalje automatiziranu obavijest o takvim pogocima nacionalnoj jedinici ETIAS-a države članice koja je unijela podatke ili, ako je podatke unio Europol, nacionalnoj jedinici ETIAS-a država članica koje obrađuju zahtjev. Ta automatizirana obavijest mora sadržavati podatke zabilježene u dosjeu zahtjeva u skladu s člankom 22.a stavkom 1. točkama od (d) do (g) i točkom (i).

10. Ako automatska usporedba iz stavka 2. javi pogodak koji se odnosi na stavak 3. točku (a) podtočke v., vi. i vii., VIS niti bilježi pogodak u dosjeu zahtjeva niti navodi u dosjeu zahtjeva da je potrebna dodatna provjera.

11. Jedinstveni referentni broj zapisa podataka koji je aktivirao pogodak čuva se u dosjeu zahtjeva u svrhu vođenja evidencije, izvješćivanja i statistike u skladu s člancima 34. i 45.a.

12. Nadležno tijelo nadležno za vize ili nadležno tijelo nadležno za imigraciju države članice koja obrađuje zahtjev za izdavanje vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole ručno provjerava sve pogotke na temelju stavka 6.

U svrhu ručne provjere iz prvog podstavka ovog stavka nadležno tijelo ima pristup dosjeu zahtjeva i svim povezanim dosjeima zahtjeva, kao i pogocima aktiviranima tijekom automatizirane obrade na temelju stavka 6.

Nadležno tijelo ima i privremeni pristup podacima u VIS-u, SIS-u, EES-u, ETIAS-u ili Interpolovu SLTD-u koji su aktivirali pogodak tijekom provjera iz ovog članka i razmatranja zahtjeva za izdavanje vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole te u slučaju žalbenog postupka.

Nadležno tijelo provjerava podudara li se identitet podnositelja zahtjeva koji je zabilježen u dosjeu zahtjeva s podacima iz bilo kojeg od informacijskih sustava ili iz bilo koje od baza podataka u kojima je postavljen upit.

Ako se osobni podaci u dosjeu zahtjeva podudaraju s podacima pohranjenima u odgovarajućem informacijskom sustavu ili odgovarajućoj bazi podataka, o pogotku se vodi računa pri ocjeni toga bi li podnositelj zahtjeva za izdavanje vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole mogao predstavljati prijetnju za javni poredak, unutarnju sigurnost ili javno zdravlje država članica koje obrađuju zahtjev.

Ako se pogodak odnosi na osobu za koju je druga država članica unijela u SIS upozorenje o odbijanju ulaska i boravka ili upozorenje o vraćanju, primjenjuje se prethodno savjetovanje u skladu s člankom 27. Uredbe (EU) 2018/1861 ili člankom 9. Uredbe (EU) 2018/1860.

Ako se osobni podaci u dosjeu zahtjeva ne podudaraju s podacima pohranjenima u odgovarajućem informacijskom sustavu ili odgovarajućoj bazi podataka, nadležno tijelo briše lažni pogodak iz dosjea zahtjeva.

13. Kad je riječ o ručnoj provjeri pogodaka na temelju stavka 3. točke (a) podtočaka od iv. do vii., točaka (e) i (f) te točke (g) podtočke ii. ovog članka koju provode tijela imenovana za VIS, članak 9.d primjenjuje se na odgovarajući način.

14. Kad je riječ o ručnoj provjeri pogodaka i daljnjem postupanju u vezi s pogocima na ETIAS-ovu popisu za praćenje na temelju stavka 3. točke (c) podtočke ii. ovog članka koje provodi nacionalna jedinica ETIAS-a, članak 9.e primjenjuje se na odgovarajući način. Upućivanje na središnje tijelo nadležno za vize tumači se kao upućivanje na tijelo nadležno za vize ili tijelo nadležno za imigraciju koje je nadležno za vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole.

15. Kad je riječ o daljnjem postupanju u vezi s pogocima u SIS-u na temelju stavka 3. točke (a) podtočaka od iv. do vii. ovog članka koje provode uredi SIRENE, članak 9.f primjenjuje se na odgovarajući način.

16. Kad je riječ o daljnjem postupanju u vezi s pogocima na temelju stavka 3. točke (e) ili točke (f) ili točke (g) podtočke ii. ovog članka koje provode tijela imenovana za VIS, članak 9.g primjenjuje se na odgovarajući način. Upućivanje na središnje tijelo nadležno za vize tumači se kao upućivanje na tijelo nadležno za vize ili tijelo nadležno za imigraciju koje je nadležno za vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole.

17. Za potrebe provedbe ovog članka, agencija eu-LISA u suradnji s državama članicama i Europolom uspostavlja primjerene kanale za obavješćivanje i razmjenu informacija iz ovog članka.

18. Komisija donosi delegirani akt u skladu s člankom 48.a kako bi u priručniku utvrdila postupke i pravila potrebne za upite, provjere i procjene.

Članak 22.c

Podaci koji se dodaju pri izdavanju vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole

Ako nadležno tijelo odluči izdati vizu za dugotrajni boravak ili boravišnu dozvolu, dodaje sljedeće podatke u dosje zahtjeva ako se ti podaci prikupljaju u skladu s relevantnim pravom Unije i relevantnim nacionalnim pravom:

- (a) informacije o statusu u kojima se navodi da je izdana viza za dugotrajni boravak ili boravišna dozvola;
- (b) tijelo koje je donijelo odluku;
- (c) mjesto i datum odluke o izdavanju vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole;
- (d) vrstu izdane isprave (viza za dugotrajni boravak ili boravišna dozvola);
- (e) broj izdane vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole;
- (f) datume početka i isteka valjanosti vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole;
- (g) podatke iz članka 22.a stavka 1., ako su dostupni i nisu uneseni u dosje zahtjeva pri podnošenju zahtjeva za izdavanje vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole.

Članak 22.d

Podaci koji se dodaju u određenim slučajevima odbijanja vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole

1. Ako nadležno tijelo odluči odbiti vizu za dugotrajni boravak ili boravišnu dozvolu jer se smatra da podnositelj zahtjeva predstavlja prijetnju za javni poredak, unutarnju sigurnost ili javno zdravlje ili jer je podnositelj predočio isprave koje su pribavljene prijevarom ili su krivotvorene ili neovlašteno izmijenjene, ono dodaje sljedeće podatke u dosje zahtjeva ako se ti podaci prikupljaju u skladu s relevantnim pravom Unije i relevantnim nacionalnim pravom:

- (a) informacije o statusu u kojima se navodi da je viza za dugotrajni boravak ili boravišna dozvola odbijena jer se smatra da podnositelj predstavlja prijetnju za unutarnju sigurnost ili javno zdravlje ili jer je podnositelj predočio isprave koje su pribavljene prijevarom ili su krivotvorene ili neovlašteno izmijenjene;
- (b) tijelo koje je donijelo odluku;
- (c) mjesto i datum odluke.

2. Ako je konačna odluka o odbijanju vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole donesena na temelju razloga koji nisu navedeni u stavku 1., dosje zahtjeva briše se iz VIS-a bez odgode.

Članak 22.e

Podaci koji se dodaju za povučenu, ukinutu ili poništenu vizu za dugotrajni boravak ili boravišnu dozvolu

Ako nadležno tijelo odluči povući, ukinuti ili poništiti vizu za dugotrajni boravak ili boravišnu dozvolu, dodaje sljedeće podatke u dosje zahtjeva ako se ti podaci prikupljaju u skladu s relevantnim pravom Unije i relevantnim nacionalnim pravom:

- (a) informacije o statusu u kojima se navodi da je viza za dugotrajni boravak ili boravišna dozvola povučena, ukinuta ili poništena;
- (b) tijelo koje je donijelo odluku;
- (c) mjesto i datum odluke.
- (d) ako je to primjenjivo, razloge za povlačenje, ukidanje ili poništenje vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole, u skladu s člankom 22.d.

Članak 22.f

Podaci koji se dodaju za produljenu vizu za dugotrajni boravak ili obnovljenu boravišnu dozvolu

1. Ako nadležno tijelo odluči produljiti vizu za dugotrajni boravak, dodaje sljedeće podatke u dosje zahtjeva ako se ti podaci prikupljaju u skladu s relevantnim pravom Unije i relevantnim nacionalnim pravom:

- (a) informacije o statusu u kojima se navodi da je viza za dugotrajni boravak produljena;
- (b) tijelo koje je donijelo odluku;
- (c) mjesto i datum odluke;
- (d) broja naljepnice vize;
- (e) datume početka i isteka valjanosti vize za dugotrajni boravak.

2. Ako nadležno tijelo odluči obnoviti boravišnu dozvolu, primjenjuje se članak 22.c.

Članak 22.g

Pristup podacima iz VIS-a radi provjere viza za dugotrajni boravak i boravišnih dozvola na vanjskim graničnim prijelazima

1. Isključivo u svrhu provjere identiteta nositelja vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole ili vjerodostojnosti i valjanosti vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole ili toga jesu li ispunjeni uvjeti za ulazak na državno područje država članica u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) 2016/399, tijela nadležna za obavljanje kontrola na vanjskim graničnim prijelazima u skladu s tom uredbom imaju pristup pretraživanju VIS-a koristeći se sljedećim podacima:

- (a) prezimenom (obiteljskim imenom), imenom ili imenima (osobnim imenima); datumom rođenja; državljanstvom ili državljanstvima; spolom; vrstom i brojem putne isprave ili putnih isprava; troslovnom oznakom zemlje koja je izdala putnu ispravu ili putne isprave i datumom isteka valjanosti putne isprave ili putnih isprava; ili
- (b) brojem vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole.

2. Ako pretraživanje s pomoću podataka navedenih u stavku 1. ovog članka pokaže da su podaci o nositelju vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole zabilježeni u VIS-u, tijela nadležna za nadzor državne granice imaju pristup VIS-u radi ostvarivanja uvida u sljedeće podatke iz dosjea zahtjeva i iz povezanih dosjea zahtjeva u skladu s člankom 22.a stavkom 4. isključivo u svrhe iz stavka 1. ovog članka:

- (a) informacije o statusu vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole u kojima se navodi je li viza ili boravišna dozvola izdana, povučena, ukinuta, poništena, produljena ili obnovljena;

- (b) podatke iz članka 22.c točkaka (d), (e) i (f);
- (c) ako je to primjenjivo, podatke iz članka 22.f stavka 1. točkaka (d) i (e);
- (d) prikaze lica, kako je navedeno u članku 22.a stavku 1. točki (j).

3. U svrhe iz stavka 1. tijela nadležna za obavljanje kontrola na vanjskim graničnim prijelazima također imaju pristup VIS-u radi provjere otisaka prstiju ili prikaza lica nositelja vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole u odnosu na otiske prstiju ili prikaze lica snimljene uživo koji su zabilježeni u VIS-u.

4. Ako je provjera nositelja vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole neuspješna ili ako postoji sumnja u pogledu identiteta nositelja vize ili vjerodostojnosti vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole ili putne isprave, propisno ovlašteno osoblje tijela nadležnih za obavljanje kontrola na vanjskim graničnim prijelazima ima pristup podacima iz VIS-a u skladu s člankom 22.i stavcima 1. i 2.

Članak 22.h

Pristup podacima iz VIS-a radi provjere unutar državnog područja država članica

1. Isključivo u svrhu provjere identiteta nositelja vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole ili vjerodostojnosti i valjanosti vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole ili toga jesu li ispunjeni uvjeti za ulazak na državno područje država članica odnosno boravak ili boravište na njemu, tijela koja su nadležna da unutar državnih područja država članica provjeravaju jesu li ispunjeni uvjeti za ulazak na državno područje država članica odnosno boravak ili boravište na njemu, imaju pristup VIS-u radi pretraživanja s pomoću broja vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole u kombinaciji s provjerom otisaka prstiju nositelja vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole ili s pomoću broja vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole.

Ako se identitet nositelja vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole ne može provjeriti s pomoću otisaka prstiju, nadležna tijela mogu provesti i provjeru s pomoću prikaza lica.

2. Ako pretraživanje s pomoću podataka navedenih u stavku 1. ovog članka pokaže da su podaci o nositelju vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole zabilježeni u VIS-u, nadležna tijela imaju pristup VIS-u radi ostvarivanja uvida u sljedeće podatke iz dosjea zahtjeva i iz povezanih dosjea zahtjeva u skladu s člankom 22.a stavkom 4. isključivo u svrhe iz stavka 1. ovog članka:

- (a) informacije o statusu vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole u kojima se navodi je li viza ili boravišna dozvola izdana, povučena, ukinuta, poništena, produljena ili obnovljena;
- (b) podatke iz članka 22.c točkaka (d), (e) i (f);
- (c) ako je to primjenjivo, podatke iz članka 22.f stavka 1. točkaka (d) i (e);
- (d) prikaze lica, kako je navedeno u članku 22.a stavku 1. točki (j).

3. Ako je provjera nositelja vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole neuspješna ili ako postoje sumnje u pogledu identiteta nositelja vize, ili vjerodostojnosti vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole ili putne isprave, propisno ovlašteno osoblje nadležnih tijela ima pristup podacima iz VIS-a u skladu s člankom 22.i stavcima 1. i 2.

Članak 22.i

Pristup podacima iz VIS-a radi identifikacije

1. Isključivo u svrhu identifikacije osobe koja je možda prethodno registrirana u VIS-u ili koja ne ispunjava ili više ne ispunjava uvjete za ulazak na državno područje država članica, za boravak ili boravište na njemu, tijela nadležna za obavljanje kontrola, na vanjskim graničnim prijelazima u skladu s Uredbom (EU) 2016/399 ili unutar državnog područja država članica, u vezi s ispunjavanjem uvjetâ za ulazak na državno područje država članica, za boravak ili boravište na njemu imaju pristup VIS-u radi pretraživanja s pomoću otisaka prstiju te osobe.

Ako se otisci prstiju te osobe ne mogu upotrijebiti ili ako je pretraživanje s pomoću otisaka prstiju neuspješno, pretraživanje se provodi s pomoću podataka iz članka 22.a stavka 1. točaka od (d) do (g) ili točke (j). Međutim, prikaz lica ne smije biti jedini kriterij za pretraživanje.

2. Ako pretraživanje s pomoću podataka navedenih u stavku 1. ovog članka pokaže da su podaci o podnositelju zahtjeva zabilježeni u VIS-u, nadležno tijelo ima pristup VIS-u radi ostvarivanja uvida u sljedeće podatke iz dosjea zahtjeva i iz povezanih dosjea zahtjeva u skladu s člankom 22.a stavkom 4., isključivo u svrhe iz stavka 1. ovog članka:

- (a) broj zahtjeva, informacije o statusu i tijelo kojem je zahtjev podnesen;
 - (b) podatke iz članka 22.a stavka 1. točaka od (d) do (g) i točke (j);
 - (c) prikaze lica, kako je navedeno u članku 22.a stavku 1. točki (j);
 - (d) podatke unesene u vezi sa svakom vizom za dugotrajni boravak ili svakom boravišnom dozvolom koje su izdane, odbijene, povučene, ukinute, poništene, produljene ili obnovljene, a koji su navedeni u člancima od 22.c do 22.f.
3. Ako je osoba nositelj vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole, nadležna tijela imaju pristup VIS-u prije svega u skladu s člankom 22.g ili člankom 22.h.

Članak 22.j

Pristup podacima iz VIS-a radi utvrđivanja odgovornosti u pogledu zahtjevâ za međunarodnu zaštitu

1. Isključivo u svrhu utvrđivanja države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu u skladu s člancima 12. i 34. Uredbe (EU) br. 604/2013, nadležna tijela nadležna za azil imaju pristup VIS-u radi pretraživanja s pomoću otisaka prstiju podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Ako se otisci prstiju podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ne mogu upotrijebiti ili ako je pretraživanje s pomoću otisaka prstiju neuspješno, pretraživanje se provodi s pomoću podataka iz članka 22.a stavka 1. točaka od (d) do (g) ili točke (j). Međutim, prikaz lica ne smije biti jedini kriterij za pretraživanje.

2. Ako pretraživanje s pomoću podataka navedenih u stavku 1. ovog članka pokaže da je viza za dugotrajni boravak ili boravišna dozvola zabilježena u VIS-u, nadležno tijelo nadležno za azil ima pristup VIS-u radi ostvarivanja uvida u sljedeće podatke iz dosjea zahtjeva, a u pogledu podataka navedenih u točki (e) ovog stavka u podatke iz povezanih dosjea zahtjeva koji se odnose na bračnog druga i djecu u skladu s člankom 22.a stavkom 4., isključivo u svrhu iz stavka 1. ovog članka:

- (a) broj zahtjeva i tijelo koje je izdalo, ukinulo, poništilo, produljilo ili obnovilo vizu za dugotrajni boravak ili boravišnu dozvolu;
 - (b) podatke iz članka 22.a stavka 1. točaka od (d) do (g) i točke (j);
 - (c) podatke unesene u vezi sa svakom vizom za dugotrajni boravak ili svakom boravišnom dozvolom koje su izdane, povučene, ukinute, poništene, produljene ili obnovljene, a koji su navedeni u članku 22.c, članku 22.e i članku 22.f;
 - (d) prikaze lica, kako je navedeno u članku 22.a stavku 1. točki (j);
 - (e) podatke iz članka 22.a stavka 1. točaka (d) do (g) iz povezanih dosjea zahtjeva koji se odnose na bračnog druga i djecu.
3. Uvid u VIS u skladu sa stavcima 1. i 2. ovog članka ostvaruju samo imenovana nacionalna tijela iz članka 34. stavka 6. Uredbe (EU) br. 604/2013.

Članak 22.k

Pristup podacima iz VIS-a radi razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu

1. Isključivo u svrhu razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, nadležna tijela nadležna za azil imaju pristup VIS-u u skladu s člankom 34. Uredbe (EU) br. 604/2013 radi pretraživanja s pomoću otisaka prstiju podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu

Ako se otisci prstiju podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ne mogu upotrijebiti ili ako je pretraživanje s pomoću otisaka prstiju neuspješno, pretraživanje se provodi s pomoću podataka iz članka 22.a stavka 1. točaka od (d) do (g) ili točke (j). Međutim, prikaz lica ne smije biti jedini kriterij za pretraživanje.

2. Ako pretraživanje s pomoću podataka navedenih u stavku 1. ovog članka pokaže da su u VIS-u zabilježeni podaci o podnositelju zahtjeva za međunarodnu zaštitu, nadležno tijelo nadležno za azil ima pristup VIS-u radi ostvarivanja uvida u sljedeće podatke iz dosjea zahtjeva, a u pogledu podataka navedenih u točki (f) ovog stavka radi ostvarivanja uvida u podatke iz povezanih dosjea zahtjeva koji se odnose na bračnog druga i djecu u skladu s člankom 22.a stavkom 4., isključivo u svrhu iz stavka 1. ovog članka:

- (a) broj zahtjeva;
- (b) podatke iz članka 22.a stavka 1. točaka od (d) do (g) i točke (i);
- (c) prikaze lica, kako je navedeno u članku 22.a stavku 1. točki (j);
- (d) skeniranu stranicu s osobnim podacima putne isprave, kako je navedeno u članku 22.a. stavku 1. točki (h);
- (e) podatke unesene u vezi sa svakom vizom za dugotrajni boravak ili svakom boravišnom dozvolom koje su izdane, povučene, ukinute, poništene, produljene ili obnovljene, a koji su navedeni u članku 22.c, članku 22.e i članku 22.f;
- (f) podatke iz članka 22.a stavka 1. točaka od (d) do (g) iz povezanih dosjea zahtjeva bračnog druga i djece.

3. Uvid u VIS u skladu sa stavcima 1. i 2. ovog članka ostvaruju samo imenovana nacionalna tijela iz članka 34. stavka 6. Uredbe (EU) br. 604/2013.

POGLAVLJE III.b

POSTUPAK I UVJETI ZA PRISTUP VIS-u ZA POTREBE IZVRŠAVANJA ZAKONODAVSTVA

Članak 22.1

Imenovana tijela država članica

1. Svaka država članica imenuje tijela koja su ovlaštena ostvarivati uvid u podatke iz VIS-a radi sprečavanja, otkrivanja i istrage kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela.

Podaci kojima ta tijela pristupe smiju se obrađivati samo za potrebe posebnih slučajeva radi kojih je ostvaren uvid u podatke.

2. Svaka država članica vodi popis imenovanih tijela i dostavlja taj popis Komisiji i agenciji eu-LISA. Svaka država članica može u svakom trenutku izmijeniti ili zamijeniti popis koji je dostavila te o tome obavješćuje Komisiju i agenciju eu-LISA.

3. Svaka država članica imenuje središnju pristupnu točku koja ima pristup VIS-u. Središnja pristupna točka provjerava jesu li ispunjeni uvjeti za pristup podacima iz VIS-a utvrđeni u članku 22.o.

Imenovana tijela i središnja pristupna točka mogu biti dio iste organizacije ako je to dopušteno na temelju nacionalnog prava, ali središnja pristupna točka djeluje neovisno od imenovanih tijela pri izvršavanju svojih zadataka u skladu s ovom Uredbom. Središnja pristupna točka odvojena je od imenovanih tijela i ne dobiva od njih upute u pogledu rezultata provjere koju obavlja neovisno.

U okviru ispunjavanja svojih ustavnih ili pravnih zahtjeva države članice mogu imenovati i više od jedne središnje pristupne točke ako to odgovara njihovoj organizacijskoj i upravnoj strukturi.

4. Svaka država članica obavješćuje Komisiju i agenciju eu-LISA o svojoj središnjoj pristupnoj točki i može u svakom trenutku izmijeniti svoju obavijest ili je zamijeniti.

5. Na nacionalnoj razini svaka država članica vodi popis operativnih jedinica u okviru imenovanih tijela koje su ovlaštene podnijeti zahtjev za pristup podacima iz VIS-a preko središnje pristupne točke.

6. Samo propisno ovlašteno osoblje središnje pristupne točke ovlašteno je za pristup podacima iz VIS-a u skladu s člancima 22.n i 22.o.

Članak 22.m

Europol

1. Europol imenuje jednu od svojih operativnih jedinica 'imenovanim tijelom Europola' i ovlašćuje je za podnošenje zahtjeva za pristup podacima iz VIS-a preko imenovane središnje pristupne točke VIS-a iz stavka 2. u svrhu pružanja potpore djelovanju država članica u vezi sa sprečavanjem, otkrivanjem i istragom kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela i jačanja takvog djelovanja.

Podaci kojima Europol pristupa smiju se obrađivati samo za potrebe posebnih slučajeva radi kojih je ostvaren uvid u podatke.

2. Europol središnjom pristupnom točkom imenuje specijaliziranu jedinicu s propisno ovlaštenim službenicima Europola. Središnja pristupna točka provjerava jesu li ispunjeni uvjeti za pristup podacima iz VIS-a utvrđeni u članku 22.r.

Središnja pristupna točka pri izvršavanju svojih zadataka u skladu s ovom Uredbom djeluje neovisno i ne prima upute od imenovanog tijela Europola u pogledu ishoda provjere.

Članak 22.n

Postupak za pristup podacima iz VIS-a za potrebe izvršavanja zakonodavstva

1. Operativne jedinice iz članka 22.l stavka 5. podnose obrazloženi elektronički ili pisani zahtjev središnjoj pristupnoj točki iz stavka 3. tog članka za pristup podacima iz VIS-a. Nakon primitka zahtjeva za pristup središnja pristupna točka provjerava jesu li ispunjeni uvjeti iz članka 22.o. Ako su uvjeti ispunjeni, središnja pristupna točka obrađuje zahtjev. Podaci iz VIS-a kojima je pristupljeno prenose se operativnim jedinicama iz članka 22.l stavka 5. na način kojim se ne ugrožava sigurnost podataka.

2. U iznimno hitnim slučajevima u kojima je potrebno spriječiti neposrednu opasnost po život osobe povezanu s kaznenim djelom terorizma ili drugim teškim kaznenim djelom, središnja pristupna točka odmah obrađuje zahtjev i tek naknadno provjerava jesu li ispunjeni svi uvjeti iz članka 22.o, među ostalim i to je li hitan slučaj stvarno postojao. Naknadna provjera odvija se bez nepotrebne odgode, a u svakom slučaju najkasnije sedam radnih dana nakon obrade zahtjeva.

3. Ako se naknadnom provjerom otkrije da pristup podacima iz VIS-a nije bio opravdan, sva tijela koja su pristupila takvim podacima bez odgode brišu podatke kojima je pristupljeno iz VIS-a i obavješćuju središnju pristupnu točku o brisanju.

Članak 22.o

Uvjeti za pristup imenovanih tijela država članica podacima iz VIS-a

1. Ne dovodeći u pitanje članak 22. Uredbe (EU) 2019/817, imenovana tijela imaju pristup VIS-u u svrhu ostvarivanja uvida ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) ostvarivanje uvida potrebno je i proporcionalno u svrhu sprečavanja, otkrivanja ili istrage kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela;
- (b) ostvarivanje uvida potrebno je i proporcionalno u specifičnom slučaju;
- (c) postoje opravdani razlozi na temelju kojih se smatra da će ostvarivanje uvida u podatke iz VIS-a znatno pridonijeti sprečavanju, otkrivanju ili istrazi bilo kojeg od dotičnih kaznenih djela, a posebno ako postoji osnovana sumnja da osumnjičenik, počinitelj ili žrtva kaznenog djela terorizma ili drugog teškog kaznenog djela spada u jednu od kategorija obuhvaćenih ovom Uredbom;

(d) pokrenut je upit u CIR-u u skladu s člankom 22. Uredbe (EU) 2019/817, a odgovor primljen kako je navedeno u stavku 2. toga članka pokazuje da su podaci pohranjeni u VIS-u.

2. Ispunjenje uvjeta predviđenog u stavku 1. točki (d) ne zahtijeva se ako je pristup VIS-u potreban kao alat za ostvarivanje uvida u povijest vize ili razdobljâ dopuštenog boravka na državnom području država članica poznatog osumnjičenika, počinitelja ili pretpostavljene žrtve kaznenog djela terorizma ili drugog teškog kaznenog djela, ili ako kategorija podataka s pomoću koje se obavlja pretraživanje nije pohranjena u CIR-u.

3. Uvid u VIS ograničen je na pretraživanje s pomoću bilo kojeg od sljedećih podataka u dosjeu zahtjeva:

(a) prezimena (obiteljska imena), imena (osobna imena), datuma rođenja, državljanstva ili državljanstava i/ili spola;

(b) vrste i broja putne isprave ili isprava, zemlje koja je izdala putnu ispravu i datuma isteka valjanosti putne isprave;

(c) broja naljepnice vize ili broja vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole i datuma isteka valjanosti vize, vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole, ovisno o slučaju;

(d) otisaka prstiju, uključujući latentne otiske prstiju;

(e) prikaza lica.

4. Prikaz lica iz stavka 3. točke (e) ne smije biti jedini kriterij pretraživanja.

5. Ostvarivanjem uvida u VIS daje se, u slučaju pogotka, pristup podacima navedenima u stavku 3. ovog članka te svim drugim podacima iz dosjea zahtjeva, među ostalim i podacima unesenima u vezi sa svakom izdanom, odbijenom, poništenom, ukinutom, povučenom, obnovljenom ili produljenom ispravom. Pristup podacima iz članka 9. točke 4. podtočke (l), kako su zabilježeni u dosjeu zahtjeva, daje se samo ako je podnesen izričiti obrazloženi zahtjev za ostvarivanje uvida u te podatke koji je odobren neovisnom provjerom.

6. Odstupajući od stavaka 3. i 5., podaci iz stavka 3. točaka (d) i (e) koji se odnose na djecu mlađu od 14 godina upotrebljavaju se samo za pretraživanje VIS-a te im se u slučaju pogotka pristupa samo ako je:

(a) to potrebno u svrhu sprečavanja, otkrivanja ili istrage teškog kaznenog djela čije su žrtve ta djeca te radi zaštite nestale djece;

(b) to potrebno u specifičnom slučaju; i

(c) upotreba podataka u najboljem interesu djeteta.

Članak 22.p

Pristup podacima iz VIS-a radi identifikacije osoba u specifičnim okolnostima

1. Odstupajući od članka 22.o stavka 1., imenovana tijela nisu dužna ispuniti uvjete utvrđene u tom stavku za pristup VIS-u u svrhu identifikacije osoba koje su nestale, otete ili identificirane kao žrtve trgovanja ljudima te u pogledu kojih postoje opravdani razlozi na temelju kojih se smatra da će ostvarivanje uvida u podatke iz VIS-a pomoći njihovoj identifikaciji ili doprinijeti istrazi specifičnih slučajeva trgovanja ljudima. U takvim okolnostima imenovana tijela mogu pretraživati VIS s pomoću otisaka prstiju tih osoba.

2. Ako nije moguće upotrijebiti otiske prstiju osoba iz stavka 1. ili ako je pretraživanje s pomoću otisaka prstiju neuspješno, pretraživanje se provodi s pomoću podataka iz članka 9. točke 4. podtočaka od (a) do (ca) ili članka 22.a stavka 1. točaka od (d) do (g).

3. Ostvarivanjem uvida u VIS daje se, u slučaju pogotka, pristup svim podacima iz članaka 9. i 22.a te podacima iz povezanih dosjea zahtjeva u skladu s člankom 8. stavcima 3. i 4. ili člankom 22.a stavkom 4.

Članak 22.q

Upotreba podataka iz VIS-a u svrhu unošenja u SIS upozorenjâ o nestalim osobama ili ranjivim osobama koje treba spriječiti da putuju i pristup tim podacima

1. Podaci iz VIS-a mogu se upotrebljavati u svrhu unošenja u SIS upozorenja o nestalim osobama ili ranjivim osobama koje treba spriječiti da putuju u skladu s člankom 32. Uredbe (EU) 2018/1862. U tim slučajevima središnja pristupna točka iz članka 22.1 stavka 3. osigurava prijenos podataka zaštićenim sredstvima.

2. U slučaju da upotrebom podataka iz VIS-a dođe do pogotka u odnosu na upozorenje u SIS-u kako je navedeno u stavku 1., tijela za zaštitu djece i nacionalna pravosudna tijela mogu od tijela koje ima pristup VIS-u zatražiti da im omogući pristup tim podacima u svrhu obavljanja njihovih zadataka. Takva nacionalna pravosudna tijela uključuju tijela nadležna za pokretanje javnog progona u kaznenom postupku i za istražne postupke koji prethode podizanju optužnice protiv osobe te njihova tijela za koordinaciju, kako je navedeno u članku 44. stavku 3. Uredbe (EU) 2018/1862. Primjenjuju se uvjeti predviđeni u pravu Unije i nacionalnom pravu. Države članice osiguravaju da se podaci prenose na siguran način.

Članak 22.r

Postupak i uvjeti za pristup Europola podacima iz VIS-a

1. Europol ima pristup VIS-u u svrhu ostvarivanja uvida ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) ostvarivanje uvida potrebno je i proporcionalno u svrhu pružanja potpore djelovanju država članica u vezi sa sprečavanjem, otkrivanjem ili istragom kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela u okviru mandata Europola i jačanja takvog djelovanja;

(b) ostvarivanje uvida potrebno je i proporcionalno u specifičnom slučaju;

(c) postoje opravdani razlozi na temelju kojih se smatra da će ostvarivanje uvida u podatke iz VIS-a znatno pridonijeti sprečavanju, otkrivanju ili istrazi bilo kojeg od dotičnih kaznenih djela, a posebno ako postoji osnovana sumnja da osumnjičenik, počinitelj ili žrtva kaznenog djela terorizma ili drugog teškog kaznenog djela spada u jednu od kategorija obuhvaćenih ovom Uredbom;

(d) pokrenut je upit u CIR-u u skladu s člankom 22. Uredbe (EU) 2019/817, a odgovor primljen kako je navedeno u stavku 2. toga članka pokazuje da su podaci pohranjeni u VIS-u.

2. Ispunjenje uvjeta predviđenog u stavku 1. točki (d) ne zahtijeva se ako je pristup VIS-u potreban kao alat za ostvarivanje uvida u povijest vize ili razdobljâ dopuštenog boravka na državnom području država članica poznatog osumnjičenika, počinitelja ili pretpostavljene žrtve kaznenog djela terorizma ili drugog teškog kaznenog djela ili ako kategorija podataka s pomoću koje se obavlja pretraživanje nije pohranjena u CIR-u.

3. Uvid u VIS ograničen je na pretraživanje s pomoću bilo kojeg od sljedećih podataka u dosjeu zahtjeva:

(a) prezimena (obiteljska imena), imena (osobna imena), datuma rođenja, državljanstva ili državljanstava i/ili spola;

(b) vrste i broja putne isprave ili isprava, zemlje koja je izdala putnu ispravu i datuma isteka valjanosti putne isprave;

(c) broja naljepnice vize ili broja vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole i datuma isteka valjanosti vize, vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole, ovisno o slučaju;

(d) otisaka prstiju, uključujući latentne otiske prstiju;

(e) prikaza lica.

4. Prikaz lica iz stavka 3. točke (e) ne smije biti jedini kriterij pretraživanja.

5. Ostvarivanjem uvida u VIS daje se, u slučaju pogotka, pristup podacima navedenima u stavku 3. ovog članka te svim drugim podacima iz dosjea zahtjeva, među ostalim i podacima unesenima u vezi sa svakom izdanom, odbijenom, poništenom, ukinutom, povučenom, obnovljenom ili produljenom ispravom. Pristup podacima iz članka 9. točke 4. podtočke (l), kako su zabilježeni u dosjeu zahtjeva, daje se samo ako je podnesen izričiti obrazloženi zahtjev za ostvarivanje uvida u te podatke koji je odobren neovisnom provjerom.

6. Odstupajući od stavaka 3. i 5., podaci iz stavka 3. točaka (d) i (e) koji se odnose na djecu mlađu od 14 godina upotrebljavaju se samo za pretraživanje VIS-a te im se u slučaju pogotka pristupa samo ako je:

(a) to potrebno u svrhu sprečavanja, otkrivanja ili istrage teških kaznenih djela čija su ta djeca žrtve te radi zaštite nestale djece;

(b) pristup potreban u specifičnom slučaju; i

(c) upotreba podataka u najboljem interesu djeteta.

7. Imenovano tijelo Europol može središnjoj pristupnoj točki Europol podnijeti obrazloženi elektronički zahtjev za ostvarivanje uvida u sve podatke iz VIS-a ili u određeni skup podataka iz VIS-a. Nakon primitka zahtjeva za pristup središnja pristupna točka Europol provjerava jesu li ispunjeni uvjeti iz stavaka 1. i 2. Ako su ispunjeni svi uvjeti, propisno ovlašteno osoblje središnje pristupne točke obrađuje zahtjev. Podaci iz VIS-a kojima je pristupljeno šalju se imenovanom tijelu Europol na način kojim se ne ugrožava sigurnost podataka.

8. Obrada podataka koje je Europol dobio ostvarivanjem uvida u podatke iz VIS-a podliježe odobrenju država članica iz kojih podaci potječu. To se odobrenje dobiva putem nacionalne jedinice Europol te države članice.

Članak 22.s

Vođenje evidencije o zahtjevima za ostvarivanje uvida u podatke iz VIS-a u svrhu sprečavanja, otkrivanja i istrage kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela

1. Agencija eu-LISA vodi evidenciju o svim postupcima obrade podataka u okviru VIS-a koji uključuju pristup koji su ostvarile središnje pristupne točke iz članka 22.1 stavka 3. u svrhe poglavlja III.b. U toj se evidenciji navode datum i vrijeme svakog postupka, podaci koji se upotrebljavaju za pokretanje pretraživanja, podaci koje prenosi VIS i imena ovlaštenih članova osoblja središnjih pristupnih točaka koji unose i preuzimaju podatke.

2. Osim toga, svaka država članica i Europol vode evidenciju o svim postupcima obrade podataka u okviru VIS-a koji se provode na temelju zahtjevâ za ostvarivanje uvida u podatke iz VIS-a ili na temelju pristupa podacima iz VIS-a u svrhe poglavlja III.b.

3. U evidenciji iz stavka 2. navodi se:

(a) točna svrha zahtjeva za ostvarivanje uvida u podatke iz VIS-a ili zahtjeva za pristup tim podacima, uključujući dotično kazneno djelo terorizma ili drugo teško kazneno djelo i, kada je riječ o Europolu, točna svrha zahtjeva za ostvarivanje uvida;

(b) odluka koja je donesena u pogledu dopuštenosti zahtjeva;

(c) upućivanje na nacionalni dosje;

- (d) datum i točno vrijeme zahtjeva za pristup koji je središnja pristupna točka podnijela VIS-u;
- (e) ako je to primjenjivo, je li primijenjen hitni postupak iz članka 22.n stavka 2. i ishod naknadne provjere;
- (f) koji je podatak ili skup podataka iz članka 22.o stavka 3. upotrijebljen za ostvarivanje uvida; i
- (g) u skladu s nacionalnim pravilima ili s Uredbom (EU) 2016/794 identifikacijska oznaka službenika koji je obavio pretraživanje i službenika koji je naložio pretraživanje ili prijenos podataka.

4. Evidencija iz stavaka 1. i 2. ovog članka smije se upotrebljavati samo za provjeru dopuštenosti zahtjeva, praćenje zakonitosti obrade podataka te za osiguravanje cjelovitosti i sigurnosti podataka. Evidencija se odgovarajućim mjerama štiti od neovlaštenog pristupa. Evidencija se briše godinu nakon isteka razdoblja zadržavanja iz članka 23. ako nije potrebna za postupke praćenja koji su već započeli. Europski nadzornik za zaštitu podataka i nadležna nadzorna tijela imaju na zahtjev pristup evidenciji u svrhu ispunjavanja svojih dužnosti. Pristup evidenciji u tu svrhu ima i tijelo odgovorno za provjeru dopuštenosti zahtjeva. Osim u takve svrhe, osobni podaci brišu se iz svih nacionalnih dosjea i dosjea Europolu nakon razdoblja od mjesec dana, osim ako su ti podaci potrebni u svrhu određene kaznene istrage koja je u tijeku, a u vezi s kojom su ih zatražili država članica ili Europol. Za praćenje i evaluaciju iz članka 50. smije se upotrebljavati samo evidencija koja sadržava podatke koji nisu osobni podaci.

Članak 22.t

Uvjeti za pristup podacima iz VIS-a imenovanih tijela one države članice za koju ova Uredba još nije stupila na snagu

1. Imenovana tijela države članice za koju ova Uredba još nije stupila na snagu imaju pristup podacima iz VIS-a radi ostvarivanja uvida ako:

- (a) je takav pristup u okviru ovlasti tih imenovanih tijela;
- (b) takav pristup podliježe uvjetima koji su isti kao uvjeti iz članka 22.o stavka 1.;
- (c) takvom pristupu prethodi odgovarajuće obrazloženi pisani ili elektronički zahtjev imenovanom tijelu države članice na koju se primjenjuje ova Uredba; to tijelo zatim nacionalnoj središnjoj pristupnoj točki podnosi zahtjev za ostvarivanje uvida u VIS.

2. Država članica za koju ova Uredba još nije stupila na snagu stavlja svoje podatke o vizama na raspolaganje državama članicama na koje se ova Uredba primjenjuje na temelju odgovarajuće obrazloženog pisanog ili elektroničkog zahtjeva ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 22.o stavku 1.”;

27. članak 23. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 23.

Razdoblje zadržavanja za pohranu podataka

1. Svaki se dosje zahtjeva pohranjuje u VIS-u na najviše pet godina, ne dovodeći u pitanje brisanje iz članaka 24. i 25. te vođenje evidencije iz članka 34.

To razdoblje započinje:

- (a) datumom isteka vize, vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole ako je viza, viza za dugotrajni boravak ili boravišna dozvola izdana;
- (b) novim datumom isteka vize, vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole ako je viza, viza za dugotrajni boravak ili boravišna dozvola produljena ili obnovljena;

- (c) datumom otvaranja dosjea zahtjeva u VIS-u ako je zahtjev povučen i zatvoren;
- (d) datumom odluke odgovornog tijela ako je viza, viza za dugotrajni boravak ili boravišna dozvola odbijena, povučena, ukinuta ili poništena, ovisno o slučaju.

2. Po isteku razdoblja iz stavka 1. ovog članka VIS automatski briše dosje zahtjeva i poveznice na taj dosje, kako je navedeno u članku 8. stavcima 3. i 4. te članku 22.a stavku 4.

3. Odstupajući od stavka 1., otisci prstiju i prikazi lica djece mlađe od 12 godina brišu se po isteku vize, vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole te, u slučaju vize, nakon izlaska djeteta prelaskom vanjskih granica.

Za potrebe tog brisanja EES automatski obavješćuje VIS o unošenju izlaska djeteta u bilješku o ulasku/izlasku u skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe (EU) 2017/2226.”;

28. članak 24. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 24.

Podaci o izmjenama

1. Pravo na izmjenu podataka ima samo odgovorna država članica koja ih je poslala VIS-u i to ispravljanjem ili brisanjem tih podataka.

2. Ako država članica ima dokaze koji ukazuju na to da su podaci obrađeni u VIS-u netočni ili da su podaci u VIS-u obrađivani protivno ovoj Uredbi, ona odmah o tome obavješćuje odgovornu državu članicu. Ta se poruka šalje VISMail-om u skladu s postupkom iz članka 16. stavka 3.

Ako se netočni podaci odnose na poveznice otvorene u skladu s člankom 8. stavcima 3. ili 4. ili člankom 22.a stavkom 4., ili ako poveznica nedostaje, odgovorna država članica provjerava dotične podatke i dostavlja odgovor u roku od tri radna dana te ispravlja poveznicu ako je to potrebno. Ako se odgovor ne dostavi u tom vremenskom okviru, država članica koja upućuje zahtjev ispravlja poveznicu i VISMail-om obavješćuje odgovornu državu članicu o izvršenom ispravku.

3. Odgovorna država članica što prije provjerava dotične podatke i, ako je to potrebno, odmah ih ispravlja ili briše.”;

29. članak 25. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„**Prijevremeno brisanje podataka**”;

(b) stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Ako podnositelj zahtjeva prije isteka razdoblja iz članka 23. stavka 1. stekne državljanstvo države članice, država članica koja je otvorila pripadajuće dosjee zahtjeva i poveznice bez odgode briše iz VIS-a dosjee zahtjeva i poveznice otvorene u skladu s člankom 8. stavcima 3. i 4. ili člankom 22.a stavkom 4. koje se odnose na podnositelja zahtjeva.

2. Svaka država članica bez odgode obavješćuje odgovorne države članice ako je podnositelj zahtjeva stekao njezino državljanstvo. Ta poruka šalje se VISMail-om u skladu s postupkom iz članka 16. stavka 3.”;

30. članak 26. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 26.

Operativno upravljanje

1. Agencija eu-LISA odgovorna je za tehničko i operativno upravljanje VIS-om i njegovim sastavnicama kako je utvrđeno u članku 2.a. Ona osigurava, u suradnji s državama članicama, da se u svakom trenutku za te sastavnice upotrebljava najbolja dostupna tehnologija, podložno analizi troškova i koristi.

2. Agencija eu-LISA odgovorna je za sljedeće zadatke koji se odnose na komunikacijsku infrastrukturu između središnjeg sustava VIS-a i NUI-ja:

- (a) nadzor;
- (b) sigurnost;
- (c) koordinaciju odnosa između država članica i pružatelja usluga;
- (d) zadatke u vezi s izvršenjem proračuna;
- (e) nabavu i obnovu;
- (f) ugovorna pitanja.

3. Operativno upravljanje VIS-om sastoji se od svih zadataka potrebnih za osiguravanje funkcioniranja VIS-a 24 sata dnevno i sedam dana u tjednu u skladu s ovom Uredbom. Ono posebno uključuje radove na održavanju i tehnički razvoj koji su potrebni radi osiguravanja zadovoljavajuće operativne kvalitete rada VIS-a, posebno u pogledu vremena odaziva na zahtjeve za ostvarivanje uvida u VIS koje postavljaju tijela nadležna za vize, tijela nadležna za odlučivanje o zahtjevu za izdavanje vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole i granična tijela. Ta vremena odaziva moraju biti što kraća.

8.a Agencija eu-LISA smije upotrebljavati stvarne anonimizirane osobne podatke u VIS-u u svrhu ispitivanja u sljedećim okolnostima:

- (a) za dijagnosticiranje i popravke kada se otkriju greške u središnjem sustavu VIS-a;
- (b) za ispitivanje novih tehnologija i tehnika koje su važne za poboljšanje rada središnjeg sustava VIS-a ili slanje podataka u taj sustav.

U slučajevima iz prvog podstavka točke (b) sigurnosne mjere, nadzor pristupa i aktivnosti evidentiranja u okruženju za ispitivanje moraju biti jednaki onima za VIS. Stvarni osobni podaci upotrijebljeni za ispitivanje anonimiziraju se na takav način da se više ne može utvrditi identitet subjekta podataka.

9. Ne dovodeći u pitanje članak 17. Pravilnika o osoblju za dužnosnike Europskih zajednica, utvrđenog u Uredbi Vijeća (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 259/68 (*), agencija eu-LISA primjenjuje odgovarajuća pravila o čuvanju profesionalne tajne ili druge ekvivalentne obveze povjerljivosti na sve svoje članove osoblja koji moraju raditi s podacima iz VIS-a. Ta se obveza primjenjuje i nakon što ti članovi osoblja napuste radno mjesto ili zaposlenje ili po prestanku njihovih aktivnosti.

10. Ako agencija eu-LISA surađuje s vanjskim ugovarateljima na zadacima povezanim s VIS-om, ona pomno prati aktivnosti ugovaratelja kako bi osigurala usklađenost s ovom Uredbom, osobito u pogledu sigurnosti, povjerljivosti i zaštite podataka.

(*) SL L 56, 4.3.1968., str. 1.”;

31. članak 27. briše se;

32. umeće se sljedeći članak:

„Članak 27.a

Interoperabilnost s drugim informacijskim sustavima EU-a i podacima Europol

Uspostavlja se interoperabilnost između VIS-a i SIS-a, EES-a, ETIAS-a, Eurodaca, ECRIS-TCN-a i podataka Europol kako bi se omogućila automatizirana obrada postavljanja upita od strane drugih sustava na temelju članka od 9.a do 9.g i članka 22.b. Interoperabilnost se temelji na ESP-u.”;

33. članak 28. mijenja se kako slijedi:

(a) stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. VIS je povezan s nacionalnim sustavom svake države članice putem NUI-ja u dotičnoj državi članici.

2. Svaka država članica imenuje nacionalno tijelo koje nadležnim tijelima iz članka 6. stavaka 1. i 2. pruža pristup VIS-u i povezuje to nacionalno tijelo s NUI-jem.”;

(b) stavak 4. mijenja se kako slijedi:

i. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) razvoj nacionalnog sustava i njegovu prilagodbu VIS-u.”;

ii. točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) snošenje troškova nacionalnog sustava i troškova njegova povezivanja s NUI-jem, među ostalim i troškova ulaganja i operativnih troškova komunikacijske infrastrukture između NUI-ja i nacionalnog sustava.”;

34. članak 29. zamjenjuje sljedećim:

„Članak 29.

Odgovornost za upotrebu i kvalitetu podataka

1. Svaka država članica osigurava zakonitu obradu podataka, a posebno da samo propisno ovlašteno osoblje, u svrhu izvršavanja svojih zadataka u skladu s ovom Uredbom, ima pristup podacima koji se obrađuju u VIS-u. Odgovorna država članica posebno osigurava:

(a) da se podaci zakonito prikupljaju;

(c) da se podaci zakonito prenose u VIS;

(c) da su podaci točni, ažurirani te da imaju odgovarajuću razinu kvalitete i potpunosti kada se prenose u VIS.

2. Agencija eu-LISA osigurava da se VIS-om upravlja u skladu s ovom Uredbom i njezinim provedbenim pravilima iz članka 45. Agencija eu-LISA posebno:

(a) poduzima potrebne mjere kako bi osigurala sigurnost središnjeg sustava VIS-a i komunikacijske infrastrukture između središnjeg sustava VIS-a i NUI-ja, ne dovodeći u pitanje odgovornosti svake države članice;

(b) osigurava da samo propisno ovlašteno osoblje, u svrhu izvršavanja zadataka agencije eu-LISA u skladu s ovom Uredbom, ima pristup podacima koji se obrađuju u VIS-u.

2.a Agencija eu-LISA razvija i održava mehanizam i postupke za provedbu provjera kvalitete podataka u VIS-u i podnosi redovita izvješća državama članicama. Agencija eu-LISA Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji podnosi redovito izvješće kojim su obuhvaćeni uočeni problemi.

Komisija donosi provedbene akte radi utvrđivanja i razvoja mehanizma i postupaka za provedbu provjere kvalitete te odgovarajućih zahtjeva u pogledu usklađenosti s kvalitetom podataka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 49. stavka 2.

3. Agencija eu-LISA obavješćuje Europski parlament, Vijeće i Komisiju o mjerama koje poduzima u skladu sa stavkom 2.

4. U vezi s obradom osobnih podataka u VIS-u svaka država članica imenuje tijelo koje treba smatrati voditeljem obrade u skladu s člankom 4. točkom 7. Uredbe (EU) 2016/679 i koje ima glavnu odgovornost za obradu podataka koju provodi ta država članica. Svaka država članica Komisiju obavješćuje o imenovanju.

Članak 29.a

Posebna pravila za unos podataka

1. Podaci iz članka 6. stavka 4., članaka od 9. do 14., članka 22.a te članka od 22.c do 22.f unose se u VIS samo nakon provjere kvalitete koju provode odgovorna nacionalna tijela te ih obrađuje VIS nakon provjere kvalitete koju provodi VIS u skladu sa stavkom 2. ovog članka

2. Provjere kvalitete u pogledu podataka iz članaka od 9. do 14., članka 22.a i članaka od 22.c do 22.f provodi VIS u skladu s ovim stavkom.

Provjere kvalitete pokreću se pri otvaranju ili ažuriranju dosjeâ zahtjeva u VIS-u. Ako provjere kvalitete ne ispune utvrđene standarde kvalitete, VIS o tome automatski obavješćuje odgovorno tijelo ili odgovorna tijela. VIS aktivira automatizirane upite na temelju članka 9.a stavka 3. i članka 22.b stavka 2. tek nakon provjere kvalitete s pozitivnim ishodom.

Provjere kvalitete u pogledu prikaza lica i otisaka prstiju provode se pri otvaranju ili ažuriranju dosjeâ zahtjeva u VIS-u kako bi se provjerilo jesu li ispunjeni minimalni standardi kvalitete podataka koji omogućuju uspoređivanje biometrijskih podataka.

Provjere kvalitete u pogledu podataka iz članka 6. stavka 4. provode se pri pohranjivanju informacija o nacionalnim nadležnim tijelima u VIS.

3. Uspostavljaju se standardi kvalitete za pohranu podataka iz stavaka 1. i 2. ovog članka.

Komisija donosi provedbene akte kako bi utvrdila specifikaciju tih standarda kvalitete. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 49. stavka 2.;

35. Članak 31. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 31.

Slanje podataka trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama

1. Podaci koji se u skladu s ovom Uredbom obrađuju u VIS-u ne smiju se prenositi ni stavljati na raspolaganje trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji, uz iznimku prijenosa Interpolu u svrhu provedbe upita iz članka 9.a stavka 4. točke (g) i članka 22.b stavka 3. točke (g) ove Uredbe. Prijenos osobnih podataka Interpolu podliježu odredbama poglavlja V. Uredbe (EU) 2018/1725 i poglavlja V. Uredbe (EU) 2016/679.

2. Odstupajući od stavka 1. ovog članka, podacima iz članka 9. točke 4. podtočaka (a), (b), (ca), (k) i (m) i iz članka 9. stavaka 6. i 7. ili iz članka 22.a stavka 1. točaka od (d) do (i) i točke (k) ove Uredbe mogu pristupiti nadležna tijela te se oni mogu prenijeti ili staviti na raspolaganje trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji navedenoj u Prilogu, pod uvjetom da je to potrebno u pojedinačnim slučajevima kako bi se dokazao identitet državljana treće zemlje u svrhu vraćanja u skladu s Direktivom 2008/115/EZ ili, kad je riječ o prijenosima međunarodnoj organizaciji navedenoj u Prilogu ovoj Uredbi, u svrhu preseljenja u skladu s europskim ili nacionalnim programima za preseljenje te pod uvjetom da je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

(a) Komisija je donijela odluku o primjerenosti razini zaštite osobnih podataka u toj trećoj zemlji ili toj međunarodnoj organizaciji u skladu s člankom 45. stavkom 3. Uredbe (EU) 2016/679;

- (b) predviđene su odgovarajuće zaštitne mjere kako je navedeno u članku 46. Uredbe (EU) 2016/679, kao na primjer putem sporazuma o ponovnom prihvatu koji je na snazi između Unije ili države članice i dotične treće zemlje;
- (c) primjenjuje se članak 49. stavak 1. točka (d) Uredbe (EU) 2016/679.

Nadalje, podaci iz prvog podstavka prenose se samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) prijenos podataka provodi se u skladu s relevantnim odredbama prava Unije, a posebno odredbama o zaštiti podataka, sporazumima o ponovnom prihvatu i u skladu nacionalnim pravom države članice koja prenosi podatke;
- (b) država članica koja je unijela podatke u VIS dala je svoje odobrenje;
- (c) treća zemlja ili međunarodna organizacija suglasna je s time da obrađuje podatke samo u svrhe za koje su ti podaci dostavljeni.

Podložno prvom i drugom podstavku ovog stavka, ako je odluka o vraćanju, koja je donesena u skladu s Direktivom 2008/115/EZ, izdana u odnosu na državljanina treće zemlje, podaci iz prvog podstavka prenose se samo ako izvršenje takve odluke o vraćanju nije suspendirano i pod uvjetom da nije podnesena žalba koja bi mogla dovesti do suspenzije njezina izvršenja.

3. Prijenosom osobnih podataka trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama u skladu sa stavkom 2. ne smiju se dovoditi u pitanje prava podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ni korisnika međunarodne zaštite, a posebno u pogledu zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja.

4. Osobni podaci koje su država članica ili Europol dobili iz VIS-a za potrebe izvršavanja zakonodavstva ne smiju se prenositi niti stavljati na raspolaganje nijednoj trećoj zemlji, međunarodnoj organizaciji ni privatnom subjektu s poslovnim nastanom u Uniji ili izvan Unije. Ta se zabrana također primjenjuje ako se ti podaci naknadno obrađuju na nacionalnoj razini ili među državama članicama u skladu s Direktivom (EU) 2016/680.

5. Odstupajući od stavka 4. ovog članka, imenovano tijelo može trećoj zemlji u pojedinačnim slučajevima prenijeti podatke iz članka 9. točke 4. podtočaka od (a) do (ca) i iz članka 22.a. stavka 1. točaka od (d) do (g) samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) radi se o iznimno hitnom slučaju, u kojem postoji:
 - i. neposredna opasnost povezana s kaznenim djelom terorizma; ili
 - ii. neposredna opasnost po život osobe, a ta je opasnost povezana s teškim kaznenim djelom;
- (b) prijenos podataka potreban je radi sprečavanja, otkrivanja ili istrage kaznenog djela terorizma ili drugog teškog kaznenog djela na državnom području država članica ili u dotičnoj trećoj zemlji;
- (c) imenovano tijelo ima pristup takvim podacima u skladu s postupkom i uvjetima utvrđenima u člancima 22.n i 22.o;
- (d) prijenos se obavlja u skladu s primjenjivim uvjetima utvrđenima u Direktivi (EU) 2016/680, a posebno u njezinu poglavlju V.;
- (e) treća zemlja podnijela je propisno obrazložen pisani ili elektronički zahtjev;
- (f) osigurano je uzajamno pružanje svih informacija u viznim informacijskim sustavima u posjedu zemlje koja podnosi zahtjev državama članicama koje se služe VIS-om.

Ako se prijenos obavlja na temelju prvog podstavka ovog stavka, takav prijenos dokumentira se, a dokumentacija se na zahtjev stavlja na raspolaganje nadzornom tijelu iz članka 41. stavka 1. Direktive (EU) 2016/680, uključujući datum i vrijeme prijena, informacije o nadležnom tijelu koje je dobilo podatke, obrazloženje prijena i prenesene osobne podatke.”;

36. članak 32. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i. umeće se sljedeća točka:

„(ea) spriječila da neovlaštene osobe upotrebljavaju automatizirane sustave za obradu podataka koristeći se opremom za priopćivanje podataka;”;

ii. umeću se sljedeće točke:

„(ja) osigurala da se u slučaju prekida instalirani sustavi mogu osposobiti za nastavak normalnog funkcioniranja;

(jb) osigurala pouzdanost tako da se osigura pravilna prijava svih grešaka u funkcioniranju sustava i uspostava potrebnih tehničkih mjera kako bi se osiguralo da se osobni podaci mogu obnoviti u slučaju oštećenja nastalog zbog kvara sustava;”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Agencija eu-LISA poduzima potrebne mjere kako bi se ostvarili ciljevi utvrđeni u stavku 2. u vezi s radom VIS-a, uključujući donošenje sigurnosnog plana.”;

37. umeće se sljedeći članak:

„Članak 32.a

Sigurnosni incidenti

1. Svaki događaj koji utječe ili bi mogao utjecati na sigurnost VIS-a i koji može uzrokovati oštećenje ili gubitak podataka iz VIS-a smatra se sigurnosnim incidentom, osobito u slučaju mogućeg neovlaštenog pristupa podacima ili ugrožavanja odnosno mogućeg ugrožavanja dostupnosti, cjelovitosti i povjerljivosti podataka.

2. Sigurnosnim incidentima upravlja se kako bi se osigurao brz, djelotvoran i pravilan odgovor.

3. Ne dovodeći u pitanje izvješćivanje i priopćivanje o povredi osobnih podataka u skladu s člankom 33. Uredbe (EU) 2016/679, člankom 30. Direktive (EU) 2016/680, ili u skladu s obama člancima, države članice obavješćuju Komisiju, agenciju eu-LISA i Europskog nadzornika za zaštitu podataka o sigurnosnim incidentima. U slučaju sigurnosnog incidenta povezanog sa središnjim sustavom VIS-a, agencija eu-LISA o tome obavješćuje Komisiju i Europskog nadzornika za zaštitu podataka. U slučaju sigurnosnog incidenta povezanog s VIS-om, Europol i Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu o tome obavješćuju Komisiju i Europskog nadzornika za zaštitu podataka.

4. Informacije o sigurnosnom incidentu koji utječe ili bi mogao utjecati na rad VIS-a ili na dostupnost, cjelovitost i povjerljivost podataka iz VIS-a dostavljaju se Komisiji i, ako sigurnosni incident na njih utječe, državama članicama, Europolu i Agenciji za europsku graničnu i obalnu stražu. Takvi se incidenti također prijavljuju u skladu s planom upravljanja incidentima koji treba osigurati agencija eu-LISA.

5. Države članice, Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu, agencija eu-LISA i Europol surađuju u slučaju sigurnosnog incidenta.

6. Komisija bez odgode obavješćuje Europski parlament i Vijeće o ozbiljnim incidentima i mjerama poduzetima za njihovo rješavanje. Te informacije prema potrebi nose oznaku EU RESTRICTED/RESTREINT UE u skladu s primjenjivim sigurnosnim propisima.”;

38. članci 33. i 34. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 33.

Odgovornost

1. Ne dovodeći u pitanje odgovornost voditelja obrade ili izvršitelja obrade i pravo na naknadu štete od voditelja obrade ili izvršitelja obrade u skladu s Uredbom (EU) 2016/679, Direktivom (EU) 2016/680 i Uredbom (EU) 2018/1725:

- (a) svaka osoba ili svaka država članica koja je pretrpjela materijalnu ili nematerijalnu štetu zbog nezakonitog postupka obrade osobnih podataka ili bilo koje druge radnje države članice koja nije u skladu s ovom Uredbom ima pravo na naknadu štete od te države članice;
- (b) svaka osoba ili svaka država članica koja je pretrpjela materijalnu ili nematerijalnu štetu zbog djelovanja institucije, tijela, ureda ili agencije Unije koje nije u skladu s ovom Uredbom ima pravo na naknadu štete od te institucije, tog tijela, tog ureda ili te agencije Unije.

Država članica ili institucija, tijelo, ured ili agencija Unije oslobađaju se, u cijelosti ili djelomično, od svoje odgovornosti na temelju prvog podstavka ako dokažu da nisu odgovorni za događaj koji je prouzročio nastanak štete.

2. Ako država članica ne ispuni svoje obveze u skladu s ovom Uredbom i time nanese štetu VIS-u, tu se državu članicu smatra odgovornom za takvu štetu, osim ako je i u mjeri u kojoj je agencija eu-LISA ili druga država članica koja sudjeluje u VIS-u propustila poduzeti razumne mjere za sprečavanje nastanka štete ili minimiziranje njezina učinka.

3. Zahtjevi za naknadu štete protiv države članice zbog štete iz stavaka 1. i 2. uređeni su nacionalnim pravom te države članice. Zahtjevi za naknadu štete protiv institucije, tijela, ureda ili agencije Unije zbog štete iz stavaka 1. i 2. podliježu uvjetima predviđenima u Ugovorima.”;

Članak 34.

Vođenje evidencije

1. Svaka država članica, Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu i agencija eu-LISA vode evidenciju o svim svojim postupcima obrade podataka u okviru VIS-a. U toj se evidenciji navodi:

- (a) svrha pristupa;
- (b) datum i vrijeme;
- (c) vrsta unesenih podataka;
- (d) vrsta podataka upotrijebljenih za pretraživanje; i
- (e) naziv tijela koje unosi ili preuzima podatke.

Osim toga, svaka država članica vodi evidenciju o osoblju koje je propisno ovlašteno unositi podatke u VIS ili preuzimati podatke iz VIS-a.

2. Kad je riječ o upitima i ostvarivanjima uvida iz članaka od 9.a do 9.g i članka 22.b, za svaki postupak obrade podataka koji se provodi u okviru VIS-a odnosno EES-a, ETIAS-a, SIS-a, ECRIS-TCN-a i Eurodaca vodi se evidencija u skladu s ovim člankom odnosno člankom 46. stavkom 2. Uredbe (EU) 2017/2226, člankom 69. Uredbe (EU) 2018/1240, člankom 18.a Uredbe (EU) 2018/1861, člankom 18.a Uredbe (EU) 2018/1862, člankom 31.a Uredbe (EU) 2019/816 i člankom 28.a Uredbe (EU) br. 603/2013.

3. Kad je riječ o postupcima navedenima u članku 45.c ove Uredbe, za svaki se postupak obrade podataka koji se provodi u okviru VIS-a i EES-a vodi evidencija u skladu s tim člankom i člankom 46. Uredbe (EU) 2017/2226. Kad je riječ o postupcima navedenima u članku 17.a ove Uredbe, za svaki se postupak obrade podataka koji se provodi u okviru VIS-a i EES-a vodi evidencija u skladu s ovim člankom i člankom 46. Uredbe (EU) 2017/2226.

4. Evidencija koja se vodi na temelju ovog članka upotrebljava se samo za praćenje, u svrhu zaštite podataka, dopuštenosti obrade podataka, kao i za osiguravanje njihove sigurnosti. Evidencija se zaštićuje odgovarajućim mjerama protiv neovlaštenog pristupa i izmjena te se briše godinu dana od isteka razdoblja zadržavanja iz članka 23. ako nije potrebna za postupke praćenja koji su već započeli.;

39. članak 36. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 36.

Sankcije

Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) 2016/679 i Direktivu (EU) 2016/680, države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja ove Uredbe, među ostalim i za obradu osobnih podataka koja se provodi uz kršenje ove Uredbe, i poduzimaju sve potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.”;

40. u poglavlju VI. umeće se sljedeći članak:

„Članak 36.a

Zaštita podataka

1. Na obradu osobnih podataka koju u skladu s ovom Uredbom provode Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu i agencija eu-LISA primjenjuje se Uredba (EU) 2018/1725.

2. Uredba (EU) 2016/679 primjenjuje se na obradu osobnih podataka koju pri izvršavanju svojih zadataka u skladu s ovom Uredbom provode tijela nadležna za vize, granice, azil i imigraciju.

3. Direktiva (EU) 2016/680 primjenjuje se na obradu osobnih podataka pohranjenih u VIS-u, uključujući pristup imenovanih tijela država članica u skladu s poglavljem III.b ove Uredbe tim podacima u svrhe iz tog poglavlja.

4. Uredba (EU) 2016/794 primjenjuje se na obradu osobnih podataka koju provodi Europol u skladu s ovom Uredbom.”;

41. članak 37. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ne dovodeći u pitanje pravo na informacije iz članaka 15. i 16. Uredbe (EU) 2018/1725, članaka 13. i 14. Uredbe (EU) 2016/679 i članka 13. Direktive (EU) 2016/680, odgovorna država članica obavještuje podnositelje zahtjeva i osobe iz članka 9. točke (4)(f) ove Uredbe o sljedećem:”;

ii. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) identitetu voditelja obrade iz članka 29. stavka 4., uključujući podatke za kontakt voditelja obrade;”;

iii. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) kategorijama primatelja podataka, uključujući tijela iz članka 22.1 i Europol;;

(ca) činjenici da države članice i Europol mogu pristupiti VIS-u za potrebe izvršavanja zakonodavstva;”;

iv. umeće se sljedeća točka:

„(ea) činjenici da se osobni podaci pohranjeni u VIS-u mogu prenositi trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji u skladu s člankom 31. ove Uredbe te državama članicama u skladu s Odlukom Vijeća (EU) 2017/1908 (*);

(*) Odluka Vijeća (EU) 2017/1908 od 12. listopada 2017. o provedbi određenih odredaba schengenske pravne stečevine koje se odnose na vizni informacijski sustav u Republici Bugarskoj i Rumunjskoj (SL L 269, 19.10.2017., str. 39).”;

v. točka (f) zamjenjuje se sljedećim:

„(f) postojanju prava da se zatraži pristup podacima koji se na njih odnose, prava da se zatraži ispravak netočnih podataka o njima, da se dopune nepotpuni osobni podaci koji se na njih odnose, da se nezakonito obrađeni osobni podaci o njima izbrišu ili da se njihova obrada ograniči, kao i prava na primanje informacija o postupcima za ostvarivanje tih prava, uključujući podatke za kontakt nadzornih tijela ili, ako je to primjenjivo, Europskog nadzornika za zaštitu podataka, koji primaju pritužbe u vezi sa zaštitom osobnih podataka;”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Pri prikupljanju podataka, prikaza lica i otisaka prstiju kako je navedeno u člancima 9. i 22.a informacije iz stavka 1. ovog članka pružaju se podnositelju zahtjeva u pisanom, sažetom, transparentnom, razumljivom i lako dostupnom obliku, uz upotrebu jasnog i jednostavnog jezika. Djecu se obavješćuje na način koji je primjeren njihovoj dobi, među ostalim i upotrebom vizualnih alata kako bi se objasnio postupak uzimanja otisaka prstiju.”;

(c) u stavku 3. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ako ne postoji takav obrazac koji su potpisale navedene osobe, te se informacije pružaju u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) 2016/679.”;

42. članci od 38. do 43. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 38.

Pravo na pristup osobnim podacima, njihov ispravak, dopunu i brisanje te pravo na ograničavanje obrade osobnih podataka

1. Kako bi ostvarila svoja prava iz članaka od 15. do 18. Uredbe (EU) 2016/679, svaka osoba ima pravo biti obaviještena o podacima zabilježenima u VIS-u koji se na nju odnose i o državi članici koja ih je unijela u VIS. Država članica koja primi zahtjev razmatra ga i odgovara na njega što prije, a najkasnije u roku od mjesec dana od primitka zahtjeva.

2. Svaka osoba može zatražiti da se isprave netočni podaci koji se na nju odnose te da se izbrišu podaci koji su nezakonito zabilježeni.

Ako je zahtjev upućen odgovornoj državi članici i ako se utvrdi da su podaci iz VIS-a činjenično netočni ili nezakonito zabilježeni, odgovorna država članica u skladu s člankom 24. stavkom 3. bez odgode ispravlja ili briše te podatke u VIS-u, a najkasnije u roku od mjesec dana od primitka zahtjeva. Odgovorna država članica u pisanom obliku bez odgode potvrđuje dotičnoj osobi da je poduzela radnje za ispravak ili brisanje podataka koji se na nju odnose.

Ako je zahtjev upućen državi članici koja nije odgovorna država članica, tijela države članice kojoj je zahtjev upućen stupaju u kontakt s tijelima odgovorne države članice u roku od sedam dana. Odgovorna država članica postupa u skladu s drugim podstavkom ovog stavka. Država članica koja je stupila u kontakt s tijelom odgovorne države članice obavješćuje dotičnu osobu o tome da je njezin zahtjev proslijeđen, o tome kojoj državi članici je proslijeđen i o daljnjem postupku.

3. Ako se odgovorna država članica ne slaže s tvrdnjom da su podaci zabilježeni u VIS-u činjenično netočni ili da su nezakonito uneseni, ona bez odgode donosi administrativnu odluku kojom se u pisanom obliku dotičnoj osobi objašnjava zbog čega odgovorna država članica ne namjerava ispraviti ili izbrisati podatke koji se odnose na tu osobu.

4. Administrativnom odlukom iz stavka 3. dotičnoj osobi pružaju se i informacije o mogućnosti osporavanja te odluke i, prema potrebi, informacije o tome kako podnijeti tužbu ili pritužbu pred nadležnim tijelima ili sudovima te informacije o svakoj pomoći koja je dostupna toj osobi, među ostalim i o pomoći nadležnih nadzornih tijela.

5. Svaki zahtjev podnesen u skladu sa stavkom 1. ili 2. mora sadržavati potrebne informacije za identificiranje dotične osobe. Te se informacije upotrebljavaju isključivo kako bi se omogućilo ostvarivanje prava iz stavka 1. ili stavka 2.

6. Odgovorna država članica vodi evidenciju u obliku pisanog dokumenta o podnošenju zahtjeva kako je navedeno u stavku 1. ili stavku 2. i načinu njegova rješavanja. Taj dokument ona stavlja na raspolaganje nadležnim nadzornim tijelima bez odgode, a najkasnije sedam dana nakon odluke o ispravku ili brisanju podataka iz stavka 2. drugog podstavka ili nakon administrativne odluke iz stavka 3.

7. Odstupajući od stavaka od 1. do 6. ovog članka i samo u pogledu podataka sadržanih u obrazloženim mišljenjima koja su zabilježena u VIS-u u skladu s člankom 9.e stavkom 6., člankom 9.g stavkom 6. i člankom 22.b stavcima 14. i 16., kao rezultat upitâ u skladu s člancima 9.a i 22.b država članica donosi odluku o nepružanju informacija dotičnoj osobi, u cijelosti ili djelomično, u skladu s nacionalnim pravom ili pravom Unije, u mjeri i trajanju u kojima takvo djelomično ili potpuno ograničenje čini nužnu i razmjernu mjeru u demokratskom društvu, uzimajući u obzir temeljna prava i legitimne interese dotične osobe kako bi se:

- (a) izbjeglo ometanje službenih ili pravnih ispitivanja, istraga ili postupaka;
- (b) izbjeglo nanošenje štete sprečavanju, otkrivanju, istrazi ili progonu kaznenih djela ili izvršavanju kaznenih sankcija;
- (c) zaštitila javna sigurnost;
- (d) zaštitila nacionalna sigurnost; ili
- (e) zaštitila prava i slobode drugih.

U slučajevima iz prvog podstavka države članice bez nepotrebne odgode u pisanom obliku obavješćuju dotičnu osobu o svim odbijanjima ili ograničavanjima pristupa te o razlozima za odbijanje ili ograničavanje. Takve se informacije mogu izostaviti ako bi se njihovim pružanjem doveo u pitanje bilo koji od razloga navedenih u prvom podstavku točkama od (a) do (e). Država članica obavješćuje dotičnu osobu o mogućnosti podnošenja pritužbe nadzornom tijelu ili primjene pravnog sredstva.

Država članica dokumentira činjenične ili pravne razloge na kojima se temelji odluka da se dotičnoj osobi ne pruže informacije. Te se informacije stavljaju na raspolaganje nadzornim tijelima.

U takvim slučajevima dotična osoba može ostvariti svoja prava i putem nadležnih nadzornih tijela.

Članak 39.

Suradnja kako bi se osigurala pravâ na zaštitu podataka

1. Nadležna tijela država članica aktivno surađuju radi izvršavanja prava utvrđenih u članku 38.
2. U svakoj državi članici nadzorno tijelo iz članka 51. stavka 1. Uredbe (EU) 2016/679 na zahtjev pruža pomoć i savjetuje ispitanika o ostvarivanju njegovih prava na ispravak, dopunu ili brisanje osobnih podataka koji se na njega odnose ili na ograničavanje obrade takvih podataka u skladu s Uredbom (EU) 2016/679.

U svrhu ostvarivanja ciljeva iz prvog podstavka nadzorno tijelo odgovorne države članice surađuje s nadzornim tijelom države članice kojoj je zahtjev podnesen.

Članak 40.

Pravna sredstva

1. Ne dovodeći u pitanje članke 77. i 79. Uredbe (EU) 2016/679, svaka osoba ima pravo pokrenuti postupak ili podnijeti pritužbu nadležnim tijelima ili sudovima u državi članici koja je odbila pravo na pristup podacima koji se na tu osobu odnose ili pravo na njihov ispravak, dopunu ili brisanje, predviđeno u članku 38. i članku 39. stavku 2. ove Uredbe. Pravo na pokretanje takvog postupka ili podnošenje takve pritužbe također se primjenjuje ako na zahtjeve za pristup, ispravak, dopunu ili brisanje nije odgovoreno u rokovima predviđenima u članku 38. ili ako ih voditelj obrade podataka nikada nije obradio.
2. Pomoć nadzornog tijela iz članka 51. stavka 1. Uredbe (EU) 2016/679 ostaje dostupna tijekom cijelog postupka.

Članak 41.

Nadzor koji obavljaju nadzorna tijela

1. Svaka država članica osigurava da nadzorno tijelo iz članka 51. stavka 1. Uredbe (EU) 2016/679 neovisno prati zakonitost obrade osobnih podataka u skladu s ovom Uredbom, koju provodi dotična država članica.
2. Nadzorno tijelo iz članka 41. stavka 1. Direktive (EU) 2016/680 prati zakonitost obrade osobnih podataka koju provode države članice u skladu s poglavljem III.b, uključujući pristup država članica osobnim podacima i njihov prijenos u VIS i iz njega.
3. Nadzorno tijelo iz članka 51. stavka 1. Uredbe (EU) 2016/679 osigurava da se revizija postupaka obrade podataka koje obavljaju odgovorna nacionalna tijela provodi u skladu s relevantnim međunarodnim revizijskim standardima najmanje svake četiri godine. Rezultate revizije moguće je uzeti u obzir u evaluacijama koje se provode u okviru mehanizma uspostavljenog Uredbom Vijeća (EU) br. 1053/2013 (*). Nadzorno tijelo iz članka 51. stavka 1. Uredbe (EU) 2016/679 svake godine objavljuje informacije o broju zahtjeva za ispravak, dopunu ili brisanje podataka, ili za ograničavanje njihove obrade, o radnjama poduzetima nakon toga i broju ispravaka, dopuna i brisanja podataka te ograničavanja obrade podataka provedenih slijedom zahtjeva dotičnih osoba.

4. Države članice osiguravaju da njihova nadzorna tijela imaju dostatne resurse za ispunjavanje zadataka koji su im povjereni u skladu s ovom Uredbom te da imaju pristup savjetima osoba s dovoljno znanja o biometrijskim podacima.

5. Države članice dostavljaju sve informacije koje zatraže nadzorna tijela, a posebno im pružaju informacije o aktivnostima koje se provode u skladu s njihovim odgovornostima u okviru ove Uredbe. Države članice nadzornim tijelima odobravaju pristup svojoj evidenciji te im u svakom trenutku omogućuju pristup svim svojim prostorima povezanim s VIS-om.

Članak 42.

Nadzor koji obavlja Europski nadzornik za zaštitu podataka

1. Europski nadzornik za zaštitu podataka odgovoran je za praćenje aktivnosti obrade osobnih podataka koje u skladu s ovom Uredbom provode agencija eu-LISA, Europol i Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu i za osiguravanje toga da se takve aktivnosti provode u skladu s ovom Uredbom i Uredbom (EU) 2018/1725 ili, u pogledu Europol, s Uredbom (EU) 2016/794.

2. Europski nadzornik za zaštitu podataka osigurava da se revizija aktivnosti obrade osobnih podataka agencije eu-LISA provodi u skladu s relevantnim međunarodnim revizijskim standardima najmanje svake četiri godine. Izvješće o toj reviziji šalje se Europskom parlamentu, Vijeću, agenciji eu-LISA, Komisiji i nadzornim tijelima. Agencija eu-LISA ima mogućnost davanja primjedbi prije usvajanja izvješća.

3. Agencija eu-LISA dostavlja informacije koje je zatražio Europski nadzornik za zaštitu podataka, daje mu pristup svim dokumentima i svojoj evidenciji kako je navedeno u člancima 22.s, 34. i 45.c te u svakom trenutku Europskom nadzorniku za zaštitu podataka omogućuje pristup svim svojim prostorima.

Članak 43.

Suradnja nadzornih tijela i Europskog nadzornika za zaštitu podataka

1. Nadzorna tijela i Europski nadzornik za zaštitu podataka, svaki djelujući u okviru svojih nadležnosti, aktivno surađuju u okviru svojih odgovornosti kako bi osigurali usklađen nadzor nad VIS-om i nacionalnim sustavima.

2. Europski nadzornik za zaštitu podataka i nadzorna tijela razmjenjuju relevantne informacije, pomažu si međusobno u provođenju revizija i inspekcija, razmatraju sve poteškoće pri tumačenju ili primjeni ove Uredbe, procjenjuju probleme koji nastaju pri obavljanju neovisnog nadzora ili pri ostvarivanju pravâ ispitanika, sastavljaju usklađene prijedloge za zajednička rješenja svih problema te prema potrebi promiču osviještenost o pravima na zaštitu podataka.

3. Za potrebe stavka 2. nadzorna tijela i Europski nadzornik za zaštitu podataka sastaju se najmanje dvaput godišnje u okviru Europskog odbora za zaštitu podataka. Europski odbor za zaštitu podataka snosi troškove tih sastanaka i zadužen je za njihovu organizaciju. Poslovnik se donosi na prvom sastanku. Daljnje metode rada razvijaju se zajednički prema potrebi.

4. Europski odbor za zaštitu podataka svake dvije godine šalje zajedničko izvješće o aktivnostima poduzetima u skladu s ovim člankom Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji, Europolu, Agenciji za europsku graničnu i obalnu stražu te agenciji eu-LISA. To izvješće uključuje poglavlje o svakoj državi članici koje je pripremila nadzorno tijelo te države članice.

(*) Uredba Vijeća (EU) br. 1053/2013 od 7. listopada 2013. o uspostavi mehanizma evaluacije i praćenja za provjeru primjene schengenske pravne stečevine i stavljanju izvan snage Odluke Izvršnog odbora od 16. rujna 1998. o uspostavi Stalnog odbora za ocjenu i provedbu Schengena (SL L 295, 6.11.2013., str. 27.);

43. članak 44. briše se;

44. članak 45. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 45.

Provedba koju obavlja Komisija

1. Komisija donosi provedbene akte radi utvrđivanja mjera potrebnih za razvoj središnjeg sustava VIS-a, NUI-ja u svakoj državi članici i komunikacijske infrastrukture između središnjeg sustava VIS-a i NUI-ja u pogledu sljedećeg:

- (a) oblikovanja fizičke arhitekture središnjeg sustava VIS-a, uključujući njegovu komunikacijsku mrežu;
- (b) tehničkih aspekata koji utječu na zaštitu osobnih podataka;
- (c) tehničkih aspekata koji imaju ozbiljne financijske posljedice na proračune država članica ili koji imaju ozbiljne tehničke posljedice za nacionalne sustave;
- (d) razvoja sigurnosnih zahtjeva, uključujući biometrijske aspekte.

2. Komisija donosi provedbene akte radi utvrđivanja mjera potrebnih za tehničku provedbu funkcionalnosti središnjeg sustava VIS-a, a posebno:

- (a) za unos podataka i povezivanje zahtjeva u skladu s člankom 8., člancima od 10. do 14., člankom 22.a i člancima od 22.c do 22.f;
- (b) za pristup podacima u skladu s člankom 15., člancima od 18. do 22., člancima od 22.g do 22.k, člancima od 22.n do 22.r i člancima 45.e i 45.f;
- (c) za ispravljanje, brisanje i prethodno brisanje podataka u skladu s člancima od 23., 24. i 25.;
- (d) za vođenje evidencije i pristup evidenciji u skladu s člankom 34.;
- (e) za mehanizam savjetovanja i postupke iz članka 16.;
- (f) za pristup podacima u svrhu izvješćivanja i statistike u skladu s člankom 45.a.

3. Komisija donosi provedbene akte radi utvrđivanja tehničkih specifikacija za kvalitetu, razlučivost i upotrebu otisaka prstiju i prikaza lica za biometrijsku provjeru i identifikaciju u VIS-u.

4. Provedbeni akti iz stavaka 1., 2. i 3. ovog članka donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 49. stavka 2.

Članak 45.a

Upotreba podataka iz VIS-a za izvješćivanje i statistiku

1. Propisno ovlašteno osoblje nadležnih tijela država članica, Komisije, agencije eu-LISA, Europskog potpornog ureda za azil i Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu, uključujući središnju jedinicu ETIAS-a, u skladu s člankom 9.j, ima pristup VIS-u radi ostvarivanja uvida u sljedeće podatke, isključivo u svrhu izvješćivanja i statistike, pri čemu se ne dopušta identifikacija pojedinaca, te u skladu sa zaštitnim mjerama u vezi s nediskriminacijom iz članka 7. stavka 2.:

- (a) informacije o statusu;
- (b) tijelo kojem je zahtjev podnesen, uključujući njegovu lokaciju;
- (c) spol, dob i državljanstvo ili državljanstva podnositelja zahtjeva;

- (d) zemlju i mjesto boravišta podnositelja zahtjeva, samo u pogledu viza;
- (e) trenutačno zanimanje (kategoriju zaposlenja) podnositelja zahtjeva, samo u pogledu viza;
- (f) države članice prvog ulaska i odredišta, samo u pogledu viza;
- (g) datum i mjesto podnošenja zahtjeva i odluke o zahtjevu (izdana, povučena, odbijena, poništena, ukinuta, obnovljena ili produljena);
- (h) vrstu isprave za koju je podnesen zahtjev ili koja je izdana, odnosno radi li se o zrakoplovno-tranzitnoj vizi, jedinstvenoj vizi ili vizi s ograničenom područnom valjanošću, vizi za dugotrajni boravak ili boravišnoj dozvoli;
- (i) vrstu putne isprave i zemlju koja je izdala putnu ispravu, samo u pogledu viza;
- (j) odluku o zahtjevu i, u slučaju odbijanja, povlačenja, poništenja ili ukidanja, razloge koji su navedeni za tu odluku;
- (k) pogotke dobivene postavljanjem upita u informacijskim sustavima EU-a, podacima Europolu ili Interpolovim bazama podataka u skladu s člankom 9.a ili člankom 22.b, razvrstane prema sustavu ili bazi podataka, ili pogotke u odnosu na posebne pokazatelje rizika u skladu s člankom 9.j te pogotke za koje je, nakon ručne provjere u skladu s člankom 9.c, člankom 9.d, člankom 9.e ili člankom 22.b, potvrđeno da se osobni podaci podnositelja zahtjeva podudaraju s podacima koji se nalaze u jednom od informacijskih sustava ili u jednoj od baza podataka u kojima je postavljen upit;
- (l) odluke o odbijanju vize, vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole koje su povezane s ručno provjerenim i potvrđenim pogotkom u jednom od informacijskih sustava ili u jednoj od baza podataka u kojima je postavljen upit ili s pogotkom u odnosu na posebne pokazatelje rizika;
- (m) nadležno tijelo, uključujući njegovu lokaciju, koje je donijelo odluku o zahtjevu i datum te odluke, samo u pogledu viza;
- (n) slučajeve u kojima je isti podnositelj zahtjeva podnio zahtjev za izdavanje vize pri više tijela nadležnih za vize, uz naznaku tih tijela nadležnih za vize, njihovih lokacija i datumâ odluka;
- (o) glavne svrhe putovanja, samo u pogledu viza;
- (p) zahtjeve za izdavanje vize obrađene u okviru zastupanja u skladu s člankom 8. Uredbe (EZ) br. 810/2009;
- (q) podatke unesene u vezi sa svakom povučenom, poništenom, ukinutom, obnovljenom ili produljenom ispravom, ovisno o slučaju;
- (r) datum isteka vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole;
- (s) broj osoba koje su izuzete od obveze davanja otisaka prstiju u skladu s člankom 13. stavkom 7. Uredbe (EZ) br. 810/2009;
- (t) slučajeve u kojima nije bilo moguće dati podatke iz članka 9. točke 6., u skladu s člankom 8. stavkom 5.;
- (u) slučajeve u kojima zbog pravnih razloga nije bilo potrebno dati podatke iz članka 9. točke 6., u skladu s člankom 8. stavkom 5.;
- (v) slučajeve u kojima je osobi koja nije mogla dati podatke iz članka 9. točke 6. odbijena viza, u skladu s člankom 8. stavkom 5.;
- (w) poveznice na prethodni dosje zahtjeva za tog podnositelja zahtjeva kao i poveznice na dosjee zahtjeva osoba koje putuju zajedno, samo u pogledu viza.

Propisno ovlašteno osoblje Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu ima pristup VIS-u radi ostvarivanja uvida u podatke iz prvog podstavka ovog stavka za potrebe provedbe analiza rizika i procjena ranjivosti iz članka 29. i 32. Uredbe (EU) 2019/1896.

2. Za potrebe stavka 1. ovog članka, agencija eu-LISA pohranjuje podatke iz tog stavka u središnjem repozitoriju podataka za izvješćivanje i statistiku iz članka 39. Uredbe (EU) 2019/817. U skladu s člankom 39. stavkom 1. te uredbe, međusustavnim statističkim podacima i analitičkim izvješćivanjem tijelima navedenima u stavku 1. ovog članka omogućuje se dobivanje prilagodljivih izvješća i statističkih podataka, pružanje potpore provedbi posebnih pokazatelja rizika iz članka 9.j ove Uredbe, poboljšanje procjene rizika povezanih sa sigurnošću, s nezakonitom imigracijom i visokih rizika od epidemije, povećanje učinkovitosti graničnih kontrola te pružanje pomoći tijelima nadležnima za vize u obradi zahtjeva za izdavanje vize.

3. Postupcima koje je agencija eu-LISA uspostavila radi praćenja funkcioniranja VIS-a iz članka 50. stavka 1. obuhvaća se mogućnost izrade redovitih statističkih podataka kako bi se osiguralo to praćenje.

4. Agencija eu-LISA u svakom tromjesečju prikuplja statističke podatke na temelju podataka iz VIS-a o vizama koji za svaku lokaciju na kojoj je podnesen zahtjev za izdavanje vize i za svaku državu članicu pokazuju posebno:

- (a) broj zatraženih zrakoplovno-tranzitnih viza (vize A); broj izdanih viza A, razvrstanih prema tome radi li se o jednom ili više zrakoplovnih tranzita; broj odbijenih viza A;
- (b) broj zatraženih viza za kratkotrajni boravak (vize C) (razvrstanih prema glavnim svrhama putovanja); broj izdanih viza C, razvrstanih prema tome jesu li izdane za jedan, dva ili više ulazaka pri čemu su vize za više ulazaka podijeljene po trajanju valjanosti (6 mjeseci ili manje, 1 godina, 2 godine, 3 godine, 4 godine, 5 godina); broj izdanih viza s ograničenom područnom valjanošću (LTV); broj odbijenih viza C;

Dnevni statistički podaci pohranjuju se u središnji repozitorij podataka za izvješćivanje i statistiku u skladu s člankom 39. Uredbe (EU) 2019/817.

5. Agencija eu-LISA u svakom tromjesečju prikuplja statističke podatke na temelju podataka iz VIS-a o vizama za dugotrajni boravak i boravišnim dozvolama koji za svaku lokaciju pokazuju posebno:

- (a) ukupan broj zatraženih, izdanih, odbijenih, povučenih, ukinutih, poništenih i produljenih viza za dugotrajni boravak;
- (b) ukupan broj zatraženih, izdanih, odbijenih, povučenih, ukinutih, poništenih i obnovljenih boravišnih dozvola.

6. Na kraju svake godine statistički podaci kompiliraju se u godišnjem izvješću za tu godinu. Statistički podaci sadržavaju raščlambu podataka za svaku lokaciju i svaku državu članicu. Izvješće se objavljuje i šalje Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji, Agenciji za europsku graničnu i obalnu stražu, Europskom nadzorniku za zaštitu podataka i nadzornim tijelima.

7. Na zahtjev Komisije agencija eu-LISA dostavlja joj statističke podatke o posebnim aspektima povezanim s provedbom zajedničke vizne politike ili migracijske politike i politike azila, među ostalim i o aspektima u skladu s primjenom Uredbe (EU) br. 1053/2013.

Članak 45.b

Obavijesti

1. Države članice obavješćuju Komisiju o tijelu koje se treba smatrati voditeljem obrade iz članka 29. stavka 4.
2. Države članice obavješćuju Komisiju i agenciju eu-LISA o nadležnim tijelima iz članka 6. stavka 3. koja imaju pristup radi unosa, izmjene ili brisanja podataka u VIS-u ili ostvarivanja uvida u podatke u VIS-u i o tijelu imenovanom za VIS kako je navedeno u članku 9.d stavku 1. i članku 22.b stavku 14.

Tri mjeseca nakon datuma početka rada VIS-a na temelju članka 11. Uredbe (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća (*) (*) agencija eu-LISA u *Službenom listu Europske unije* objavljuje konsolidirani popis tijela o kojima je obaviješteno u skladu s prvim podstavkom ovog stavka.

(*) Broj ove Uredbe o izmjeni.

Države članice bez odgode obavješćuju Komisiju i agenciju eu-LISA o svim promjenama koje se odnose na tijela o kojima je obaviješteno. U slučaju takvih promjena agencija eu-LISA jednom godišnje u *Službenom listu Europske unije* objavljuje ažurirani pročišćeni popis. Agencija eu-LISA održava javne internetske stranice koje se neprestano ažuriraju i koje sadržavaju te informacije.

3. Države članice obavješćuju Komisiju i agenciju eu-LISA o svojim imenovanim tijelima i svojim središnjim pristupnim točkama iz članka 22.1 te ih bez odgode obavješćuju o svim promjenama u vezi s time.

4. Komisija objavljuje informacije iz stavaka 1. i 3. u *Službenom listu Europske unije*. U slučaju promjena tih informacija Komisija jednom godišnje objavljuje ažuriranu pročišćenu verziju tih informacija. Komisija održava javne internetske stranice koje se neprestano ažuriraju i koje sadržavaju te informacije.

Članak 45.c

Pristup prijevoznika podacima u svrhu provjere

1. Kako bi ispunili svoju obvezu iz članka 26. stavka 1. točke (b) Schengenske konvencije, zračni prijevoznici, pomorski prijevoznici i međunarodni prijevoznici koji prevoze skupine putnika autobusima kopnenim putem šalju upit VIS-u kako bi provjerili imaju li državljani trećih zemalja koji podliježu obvezi posjedovanja vize ili koji moraju imati vizu za dugotrajni boravak ili boravišnu dozvolu, valjanu vizu, vizu za dugotrajni boravak ili boravišnu dozvolu, ovisno o slučaju.

2. Sigurnim pristupom portalu za prijevoznike iz članka 2.a točke (h), uključujući mogućnost upotrebe mobilnih tehničkih rješenja, prijevoznicima se omogućuje da postave upit iz stavka 1. ovog članka prije ukrcaja putnika.

U tu svrhu, u pogledu viza, prijevoznik dostavlja podatke iz članka 9. točke 4. podtočaka (a) (b) i (c), a u pogledu viza za dugotrajni boravak i boravišnih dozvola, prijevoznik dostavlja podatke iz članka 22.a stavka 1. točaka (d), (e) i (f), kako su navedeni u putnoj ispravi. Prijevoznik navodi i državu članicu ulaska ili, u slučaju zrakoplovnog tranzita, državu članicu tranzita.

Odstupajući od drugog podstavka ovog stavka, u slučaju zrakoplovnog tranzita prijevoznik nije dužan poslati upit VIS-u osim ako državljanin treće zemlje mora imati zrakoplovno-tranzitnu vizu u skladu s člankom 3. Uredbe (EZ) br. 810/2009.

3. VIS prijevoznicima daje odgovor „OK/NOT OK”, uz navođenje ima li osoba valjanu vizu, vizu za dugotrajni boravak ili boravišnu dozvolu, ovisno o slučaju.

Ako je izdana viza s ograničenom područnom valjanošću u skladu s člankom 25. Uredbe (EZ) br. 810/2009, u odgovoru koji pruža VIS uzimaju se u obzir države članice za koje je viza valjana kao i država članica ulaska koju je naveo prijevoznik.

Prijevoznici mogu pohraniti poslane informacije i primljeni odgovor u skladu s mjerodavnim pravom. Odgovor „OK/NOT OK” ne smatra se odlukom o odobravanju ili odbijanju ulaska u skladu s Uredbom (EU) 2016/399.

Komisija donosi provedbene akte radi utvrđivanja detaljnih pravila o uvjetima funkcioniranja portala za prijevoznike te primjenjiva pravila o zaštiti podataka i sigurnosti. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 49. stavka 2.

4. Ako je državljanima trećih zemalja odbijen ukrcaj zbog uvida u VIS, prijevoznici ih obavješćuju da je do tog odbijanja došlo zbog informacija pohranjenih u VIS-u te im pružaju informacije o njihovim pravima u pogledu pristupa osobnim podacima zabilježenima u VIS-u i njihova ispravka ili brisanja.

5. Uspostavlja se sustav za autentifikaciju, namijenjen isključivo prijevoznicima, kako bi se propisno ovlaštenim članovima osoblja prijevoznika omogućio pristup portalu za potrebe ovog članka. Pri uspostavi sustava za autentifikaciju u obzir se uzimaju upravljanje rizikom u području informacijske sigurnosti i načela tehničke i integrirane zaštite podataka.

Komisija donosi provedbene akte radi utvrđivanja sustava za autentifikaciju za prijevoznike. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 49. stavka 2.

6. Portal za prijevoznike upotrebljava zasebnu bazu podataka namijenjenu samo čitanju koja se dnevno ažurira jednosmjernom ekstrakcijom najmanjeg potrebnog podskupa podataka iz VIS-a. Agencija eu-LISA odgovorna je za sigurnost portala za prijevoznike, sigurnost osobnih podataka sadržanih u njemu i proces ekstrakcije osobnih podataka u zasebnu bazu podataka namijenjenu samo čitanju.

7. Odstupajući od stavka 1. ovog članka, za prijevoznike koji prevoze skupine putnika autobusima kopnenim putem, provjera u skladu s tim stavkom nije obvezna tijekom prvih 18 mjeseci nakon datuma početka rada VIS-a, na temelju članka 11. Uredbe (EU) 2021/... (*).

8. Za potrebe provedbe stavka 1. ili za potrebe rješavanja eventualnih sporova koji proizlaze iz njegove primjene, agencija eu-LISA vodi evidenciju svih postupaka obrade podataka koje prijevoznici provode u okviru portala za prijevoznike. U toj evidenciji navode se datum i vrijeme svakog postupka, podaci za koje je ostvaren uvid, podaci preneseni s pomoću portala za prijevoznike i ime dotičnog prijevoznika.

Agencija eu-LISA pohranjuje evidenciju tijekom razdoblje od dvije godine. Agencija eu-LISA osigurava da su evidencije zaštićene odgovarajućim mjerama od neovlaštenog pristupa.

Članak 45.d

Rezervni postupci u slučaju da prijevoznici iz tehničkih razloga ne mogu pristupiti podacima

1. Ako tehnički nije moguće postaviti upit iz članka 45.c stavka 1. zbog kvara u bilo kojem dijelu VIS-a, prijevoznici se izuzimaju od obveze provjere posjedovanja valjane vize, valjane vize za dugotrajni boravak ili valjane boravišne dozvole s pomoću portala za prijevoznike. Ako takav kvar otkrije agencija eu-LISA, središnja jedinica ETIAS-a o tome obavješćuje prijevoznike i države članice. Središnja jedinica ETIAS-a obavješćuje prijevoznike i države članice i kada se kvar ukloni. Ako takav kvar otkriju prijevoznici, o tome mogu obavijestiti središnju jedinicu ETIAS-a. Središnja jedinica ETIAS-a bez odgode obavješćuje države članice o obavijesti prijevoznika.

2. Ako zbog drugih razloga koji nisu kvar bilo kojeg dijela VIS-a tijekom duljeg razdoblja nije tehnički moguće da prijevoznik postavi upit iz članka 45.c stavka 1., prijevoznik o tome obavješćuje središnju jedinicu ETIAS-a. Središnja jedinica ETIAS-a bez odgode obavješćuje države članice o obavijesti tog prijevoznika.

3. Komisija donosi provedbeni akt radi utvrđivanja pojedinosti rezervnih postupaka u slučaju da prijevoznici tehnički ne mogu pristupiti podacima. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 49. stavka 2.

Članak 45.e

Pristup timova europske granične i obalne straže podacima iz VIS-a

1. Članovi timova europske granične i obalne straže te timova osoblja uključenog u postupke povezane s vraćanjem u okviru svojeg mandata imaju pravo na pristup podacima iz VIS-a i njihovo pretraživanje radi izvršavanja zadataka i ovlasti u skladu s člankom 82. stavcima 1. i 10. Uredbe (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća (**).

2. Kako bi osigurala pristup iz stavka 1. ovog članka, Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu središnjom pristupnom točkom imenuje specijaliziranu jedinicu s propisno ovlaštenim službenicima europske granične i obalne straže. Središnja pristupna točka provjerava jesu li ispunjeni uvjeti za podnošenje zahtjeva za pristup VIS-u utvrđeni u članku 45.f.

(*) Broj ove Uredbe o izmjeni.

*Članak 45.f***Uvjeti i postupak za pristup timova europske granične i obalne straže podacima iz VIS-a**

1. Kad je riječ o pristupu iz članka 45.e stavka 1., tim europske granične i obalne straže može podnijeti zahtjev za ostvarivanje uvida u sve podatke iz VIS-a ili određeni skup podataka iz VIS-a središnjoj pristupnoj točki europske granične i obalne straže iz članka 45.e stavka 2. U zahtjevu se upućuje na operativni plan te države članice za provedbu graničnih kontrola, zaštite državne granice ili vraćanja na kojem se temelji zahtjev. Nakon primitka zahtjeva za pristup, središnja pristupna točka europske granične i obalne straže provjerava jesu li ispunjeni uvjeti za pristup iz stavka 2. ovog članka. Ako su ispunjeni svi uvjeti za pristup, propisno ovlašteno osoblje središnje pristupne točke obrađuje zahtjev. Podaci iz VIS-a kojima je pristupljeno prenose se timu tako da se ne ugrozi sigurnost podataka.

2. Da bi se pristup odobrio, primjenjuju se sljedeći uvjeti:

(a) država članica domaćin ovlašćuje članove tima europske granične i obalne straže za ostvarivanje uvida u VIS kako bi se ispunili operativni ciljevi navedeni u operativnom planu za provedbu graničnih kontrola, zaštite državne granice i vraćanja; te

(b) ostvarivanje uvida u VIS potrebno je za obavljanje određenih zadataka koje država članica domaćin povjerava timu.

3. U skladu s člankom 82. stavkom 4. Uredbe (EU) 2019/1896, članovi timova europske granične i obalne straže te timovi osoblja uključenog u zadatke povezane s vraćanjem reagiraju na informacije dobivene iz VIS-a samo prema uputama i, kao opće pravilo, u prisutnosti službenika graničnog nadzora ili osoblja uključenog u zadatke države članice domaćina u kojoj djeluju, a koji su povezani s vraćanjem. Država članica domaćin može ovlastiti članove timova europske granične i obalne straže da djeluju u njezino ime.

4. U slučaju sumnje ili ako je provjera identiteta nositelja vize, nositelja vize za dugotrajni boravak ili nositelja boravišne dozvole neuspješna, član tima europske granične i obalne straže upućuje tu osobu službeniku graničnog nadzora države članice domaćina.

5. Ostvarivanje uvida u podatke iz VIS-a koje provode članovi timova odvija se kako slijedi:

(a) pri izvršavanju zadataka povezanih s graničnim kontrolama u skladu s Uredbom (EU) 2016/399 članovi timova europske granične i obalne straže moraju imati pristup podacima iz VIS-a radi provjere na vanjskim graničnim prijelazima u skladu s člankom 18. odnosno člankom 22.g ove Uredbe;

(b) pri provjeri jesu li ispunjeni uvjeti za ulazak, boravak ili boravište na državnom području država članica članovi timova moraju imati pristup podacima iz VIS-a radi provjere državljana trećih zemalja unutar državnog područja u skladu s člankom 19. odnosno člankom 22.h ove Uredbe;

(c) pri identifikaciji osoba koje ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju uvjete za ulazak, boravak ili boravište na državnom području država članica, članovi timova moraju imati pristup podacima iz VIS-a radi identifikacije u skladu s člancima 20. i 21.i ove Uredbe.

6. Kada se pristupom i pretragama na temelju stavka 5. otkriju podaci zabilježeni u VIS-u, o tome se obavješćuje državu članicu domaćina.

7. U skladu s člankom 34. agencija eu-LISA vodi svu evidenciju o postupcima obrade podataka u okviru VIS-a koje provodi pojedini član timova europske granične i obalne straže ili koje provode timovi osoblja uključenog u zadatke povezane s vraćanjem.

8. Svaki pristup i svaka pretraga koje provede Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu evidentira se u skladu s člankom 34., a evidentira se i svaka upotreba podataka kojima su pristupili timovi Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu.

9. Za potrebe članka 45.e i ovog članka nijedan dio VIS-a ne smije biti povezan ni s jednim računalnim sustavom za prikupljanje i obradu podataka kojim se služi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu ili koji se u okviru te agencije upotrebljava niti se podaci sadržani u VIS-u kojima Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu ima pristup smiju prenositi u takav sustav. Nijedan se dio VIS-a ne smije preuzimati. Evidentiranje pristupa i pretraživanja ne smatra se preuzimanjem ili umnožavanjem podataka iz VIS-a.

10. Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu donosi i primjenjuje mjere za osiguravanje sigurnosti podataka kako je predviđeno u članku 32.

(*) Uredba (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća od ... o izmjeni uredaba (EZ) br. 767/2008, (EZ) br. 810/2009, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861, (EU) 2019/817 i (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2004/512/EZ i 2008/633/PUP, u svrhu reforme viznog informacijskog sustava (SL L ...).

(**) Uredba (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 1052/2013 i (EU) 2016/1624 (SL L 295, 14.11.2019., str. 1.).”;

45. članci 46., 47. i 48. brišu se;

46. umeće se sljedeći članak:

„Članak 48.a

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 9., članka 9.h stavka 2., članka 9.j stavka 2. i članka 22.b stavka 18. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od ... [datum stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni]. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 9., članka 9.h stavka 2., članka 9.j stavka 2. i članka 22.b stavka 18. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.

5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

6. Delegirani akt donesen na temelju članka 9., članka 9.h stavka 2., članka 9.j stavka 2. ili članka 22.b stavka 18. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.”;

47. članci 49. i 50. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 49.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor osnovan člankom 68. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća (*).
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 49.a

Savjetodavna skupina

Agencija eu-LISA osniva savjetodavnu skupinu koja joj osigurava stručno znanje povezano s VIS-om, a posebno u kontekstu pripreme njezina godišnjeg programa rada i njezina godišnjeg izvješća o radu.

Članak 50.

Praćenje i evaluacija

1. Agencija eu-LISA osigurava uspostavu postupaka za praćenje funkcioniranja VIS-a s obzirom na ciljeve koji se odnose na rezultate, troškovnu učinkovitost, sigurnost i kvalitetu usluge.
2. Agencija eu-LISA za potrebe tehničkog održavanja ima pristup potrebnim informacijama koje se odnose na postupke obrade podataka koji se provode u VIS-u.
3. Svake dvije godine agencija eu-LISA podnosi Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji izvješće o tehničkom funkcioniranju VIS-a, uključujući njegovu sigurnost i troškove. Kad tehnologija bude u upotrebi, to izvješće sadržavat će i evaluaciju upotrebe prikaza lica za identifikaciju osoba, uključujući procjenu svih poteškoća do kojih je došlo.
4. Uz poštovanje odredaba nacionalnog prava o objavi osjetljivih informacija, svaka država članica i Europol izrađuju godišnja izvješća o učinkovitosti pristupa podacima iz VIS-a za potrebe izvršavanja zakonodavstva, koja sadržavaju informacije i statističke podatke o sljedećem:
 - (a) točnoj svrsi ostvarivanja uvida, među ostalim i o vrsti kaznenog djela terorizma ili drugog teškog kaznenog djela;
 - (b) opravdanim razlozima za osnovanu sumnju da su osumnjičenik, počinitelj ili žrtva obuhvaćeni ovom Uredbom;
 - (c) broju zahtjeva za pristup VIS-u za potrebe izvršavanja zakonodavstva i za pristup podacima o djeci mlađoj od 14 godina;
 - (d) broju i vrsti predmeta u kojima su se primjenjivali hitni postupci iz članka 22.n stavka 2., uključujući one slučajeve u kojima naknadnom provjerom koju je provela središnja pristupna točka nije potvrđena hitnost;
 - (e) broju i vrsti predmeta koji su okončani uspješnim identifikacijama.

Godišnja izvješća država članica i Europolu šalju se Komisiji do 30. lipnja sljedeće godine.

Državama članicama na raspolaganje se stavlja tehničko rješenje kako bi se olakšalo prikupljanje tih podataka u skladu s poglavljem III.b u svrhu proizvodnje statističkih podataka iz ovog stavka. Komisija provedbenim aktima donosi specifikacije tehničkog rješenja. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 49. stavka 2.

5. Tri godine nakon datuma početka rada VIS-a na temelju članka 11. Uredbe 2021/... (*) i svake četiri godine nakon toga Komisija izrađuje sveobuhvatnu evaluaciju VIS-a. Sveobuhvatna evaluacija uključuje razmatranje postignutih rezultata s obzirom na ciljeve i nastale troškove te procjenu daljnje valjanosti temeljnih načela i njihova učinka na temeljna prava, primjene ove Uredbe u pogledu VIS-a, sigurnosti VIS-a, primjene odredaba iz članka 31. i svih posljedica po buduću rad. Sveobuhvatna evaluacija uključuje i detaljnu analizu podataka iz godišnjih izvješća predviđenih stavkom 4. ovog članka s ciljem procjene djelotvornosti pristupa podacima iz VIS-a za potrebe izvršavanja zakonodavstva, kao i procjenu toga je li postavljanje upita ECRIS-TCN-u od strane VIS-a doprinijelo ostvarenju cilja procjene bi li podnositelj zahtjeva mogao predstavljati prijetnju za javni poredak ili javnu sigurnost. Komisija šalje evaluaciju Europskom parlamentu i Vijeću.

6. Države članice dostavljaju agenciji eu-LISA i Komisiji informacije potrebne za sastavljanje izvješća iz stavaka 3., 4. i 5.

7. Agencija eu-LISA Komisiji dostavlja informacije potrebne za izradu sveobuhvatne evaluacije iz stavka 5.

(*) Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).”

Članak 2.

Izmjene Uredbe (EZ) br. 810/2009

Uredba (EZ) br. 810/2009 mijenja se kako slijedi:

1. članak 10. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Prilikom podnošenja zahtjeva podnositelji zahtjeva, ako je to potrebno u skladu s člankom 13., moraju doći osobno kako bi im se uzeli otisci prstiju ili prikaz lica. Ne dovodeći u pitanje prvu rečenicu ovog stavka i članak 45., podnositelji zahtjeva svoje zahtjeve mogu podnijeti elektroničkim putem, ako je to dostupno.”;

(b) stavak 3. mijenja se kako slijedi:

i. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) dopustiti snimanje svojeg prikaza lica uživo u skladu s člankom 13. ili, ako se primjenjuju izuzeća iz članka 13. stavka 7.a, predložiti fotografiju u skladu sa standardima utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 1683/95.”;

ii. dodaje se sljedeći podstavak:

„Ne dovodeći u pitanje točku (c) ovog stavka, države članice mogu zahtijevati od podnositelja zahtjeva da pri svakom podnošenju zahtjeva predloži fotografiju u skladu sa standardima utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 1683/95.”;

(*) Broj ove Uredbe o izmjeni.

2. članak 13. mijenja se kako slijedi:

(a) stavci od 1. do 4. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Države članice uzimaju biometrijske identifikatore podnositelja zahtjeva koji sadržavaju prikaz lica i otiske 10 prstiju podnositelja zahtjeva u skladu sa zaštitnim mjerama utvrđenima u Konvenciji Vijeća Europe za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Povelji Europske unije o temeljnim pravima i Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima djeteta.

2. Pri podnošenju prvog zahtjeva, a nakon toga najmanje svakih 59 mjeseci, podnositelj zahtjeva mora se osobno pojaviti. Tada se uzimaju sljedeći biometrijski identifikatori podnositelja zahtjeva:

(a) prikaz lica snimljen uživo u vrijeme podnošenja zahtjeva,

(b) otisci 10 prstiju, uzeti digitalno s ravno položenih prstiju.

2.a Prikazi lica i otisci prstiju iz stavka 2. ovog članka uzimaju se isključivo kako bi se zabilježili u VIS u skladu s člankom 9. točkama 5. i 6. Uredbe o VIS-u i u nacionalne sustave za obradu visa.

3. Ako su otisci prstiju i prikaz lica dostatne kvalitete snimljen uživo uzeti od podnositelja zahtjeva i uneseni u VIS u okviru zahtjeva podnesenog manje od 59 mjeseci prije datuma novog zahtjeva, ti se podaci kopiraju u sljedeći zahtjev.

Međutim, ako postoji opravdana sumnja u vezi s identitetom podnositelja, konzulat uzima otiske prstiju i prikaz lica tog podnositelja zahtjeva unutar razdoblja utvrđenog u prvom podstavku.

Nadalje, ako se u vrijeme podnošenja zahtjeva ne može odmah potvrditi da su otisci prstiju uzeti unutar razdoblja utvrđenog u prvom podstavku, podnositelj zahtjeva može zahtijevati njihovo uzimanje.

4. Prikaz lica državljana trećih zemalja iz stavka 2. mora biti dostatne razlučivosti i imati dostanu kvalitetu kako bi se mogao upotrijebiti u automatiziranom uspoređivanju biometrijskih podataka. Tehnički zahtjevi za taj prikaz lica podnositelja zahtjeva iz stavka 2. moraju biti u skladu s međunarodnim standardima kako su utvrđeni u dokumentu 9303 Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva (ICAO), 8. izdanje.”;

(b) umeće se sljedeći stavak:

„6.a Pri uzimanju biometrijskih identifikatora maloljetnika moraju biti ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) osoblje koje uzima biometrijske identifikatore maloljetnika mora biti posebno osposobljeno za uzimanje biometrijskih podataka maloljetnika na način prilagođen djeci i pogodan za djecu te uz potpuno poštovanje najboljih interesa djeteta i zaštitnih mjera utvrđenih u Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima djeteta;

(b) pri uzimanju biometrijskih identifikatora u pratnji svakog maloljetnika mora biti odrasli član obitelji ili zakonski skrbnik;

(c) za uzimanje biometrijskih identifikatora ne primjenjuje se sila.”;

(c) stavak 7. mijenja se kako slijedi:

i. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) djeca mlađa od 6 godina i osobe starije od 75 godina.”;

ii. dodaje se sljedeća točka:

„(e) osobe od kojih se zahtijeva da se pojave kao svjedoci pred međunarodnim sudovima na državnom području država članica, a njihov osobni dolazak u svrhu podnošenja zahtjeva doveo bi ih u ozbiljnu opasnost.”;

(d) umeću se sljedeći stavci:

„7.a Podnositelje zahtjeva iz stavka 7. točaka (c), (d) i (e) također se može izuzeti od obveze snimanja prikaza lica uživo pri podnošenju zahtjeva.

7.b U iznimnim slučajevima u kojima nije moguće ispuniti specifikacije kvalitete i razlučivosti utvrđene za snimanje prikaza lica uživo, prikaz lica može se elektronički ekstrahirati iz čipa elektroničke strojno čitljive putne isprave (eMRTD). Autentičnost i cjelovitost podataka na čipu potvrđuju se primjenom potpunog lanca valjanih potvrda prije ekstrakcije podataka iz čipa, osim ako je to tehnički nemoguće ili nemoguće zbog nedostupnosti valjanih potvrda. U takvim slučajevima prikaz lica unosi se u predmet zahtjeva u VIS-u u skladu s člankom 9. Uredbe o VIS-u tek nakon što se elektronički provjeri da se prikaz lica zabilježen na čipu eMRTD-a podudara s prikazom lica dotičnog državljanina treće zemlje snimljenim uživo.”;

(e) stavak 8. briše se;

3. članak 21. mijenja se kako slijedi:

(a) umeću se sljedeći stavci:

„3.a Za potrebe procjene uvjeta za ulazak predviđenih u stavku 3. ovog članka konzulat ili središnja tijela uzimaju u obzir, ako je to primjenjivo, rezultat provjera pogodaka u skladu s člankom 9.c Uredbe o VIS-u ili obrazloženo mišljenje koje je u skladu s člancima 9.e i 9.g te uredbe dostavilo tijelo imenovano za VIS, kako je definirano u članku 4. točki 3.b Uredbe o VIS-u ili nacionalna jedinica ETIAS-a iz članka 8. Uredbe (EU) 2018/1240 Europskog parlamenta i Vijeća (*).

Odstupajući od članka 4. stavka 1., u slučaju zahtjeva za koje su tijelo imenovano za VIS ili nacionalna jedinica ETIAS-a dostavili obrazloženo mišljenje, središnja su tijela sama ovlaštena odlučiti o zahtjevu ili, nakon procjene obrazloženog mišljenja, obavješćuju konzulat koji obrađuje zahtjev o tome da se protive izdavanju vize.

3.b Za potrebe procjene uvjeta za ulazak predviđenih u stavku 3. ovog članka i ako postoji crvena poveznica u skladu s člankom 32. Uredbe (EU) 2019/817 Europskog parlamenta i Vijeća (**), konzulat ili središnja tijela procjenjuju i uzimaju u obzir razlike u povezanim identitetima.

3.c Pri razmatranju zahtjeva uzimaju se u obzir pogoci u odnosu na posebne pokazatelje rizika iz članka 9.j Uredbe o VIS-u na temelju članka 9.a stavka 13. te uredbe. Konzulat ili središnja tijela ni u kojem slučaju ne smiju automatski donijeti odluku na osnovi pogotka koji se temelji na posebnim pokazateljima rizika. Konzulat ili središnja tijela u svim slučajevima pojedinačno procjenjuju rizike povezane sa sigurnošću, nezakonitom imigracijom i visoke rizike od epidemije.

(*) Uredba (EU) 2018/1240 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. rujna 2018. o uspostavi europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS) i izmjeni uredaba (EU) br. 1077/2011, (EU) br. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 i (EU) 2017/2226 (SL L 236, 19.9.2018., str. 1.).

(**) Uredba (EU) 2019/817 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o uspostavi okvira za interoperabilnost informacijskih sustava EU-a u području granica i viza i izmjeni uredaba (EZ) br. 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726 i (EU) 2018/1861 Europskog parlamenta i Vijeća te odluka Vijeća 2004/512/EZ i 2008/633/PUP (SL L 135, 22.5.2019., str. 27.).”;

(b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. S pomoću informacija dobivenih iz EES-a konzulat ili središnja tijela, u skladu s člankom 24. Uredbe (EU) 2017/2226 Europskog parlamenta i Vijeća (*), provjeravaju hoće li podnositelj zahtjeva namjeravanim boravkom premašiti najdulje trajanje odobrenog boravka na državnom području država članica, neovisno o mogućim boravcima odobrenima nacionalnom vizom za dugotrajni boravak ili boravišnom dozvolom.

(*) Uredba (EU) 2017/2226 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2017. o uspostavi sustava ulaska/izlaska (EES) za registraciju podataka o ulasku i izlasku te podataka o odbijanju ulaska za državljane trećih zemalja koji prelaze vanjske granice država članica i određivanju uvjeta za pristup EES-u za potrebe izvršavanja zakonodavstva te o izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma i uredbi (EZ) br. 767/2008 i (EU) br. 1077/2011 (SL L 327, 9.12.2017., str. 20.);

(c) umeće se sljedeći stavak:

„8.a Konzulati posebnu pozornost posvećuju ispravnoj provjeri identiteta maloljetnikâ i povezanosti s osobom koja ima roditeljsko pravo ili zakonsko skrbništvo kako bi se spriječilo trgovanje djecom.”;

4. u članku 25. stavku 1. točki (a) dodaje se sljedeća točka:

„iv. izdati vizu zbog hitnosti iako nisu provedene provjere pogodaka u skladu s člancima od 9.a do 9.g Uredbe o VIS-u ”;

5. u članku 35. umeće se sljedeći stavak:

„5.a Državljaninu treće zemlje u odnosu na kojeg nisu provedene provjere pogodaka u skladu s člancima od 9.a do 9.g Uredbe o VIS-u u načelu se ne izdaje viza na vanjskoj granici.

Međutim, u iznimnim se slučajevima na vanjskoj granici takvim osobama može izdati viza s ograničenom područnom valjanošću za državno područje države članice koja izdaje vizu, u skladu s člankom 25. stavkom 1. točkom (a).”;

6. članak 36. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Ovaj se članak primjenjuje ne dovodeći u pitanje članak 35. stavke od 3. do 5.a.”;

7. u članku 39. stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Konzularno osoblje i osoblje središnjih tijela pri obavljanju svojih dužnosti u potpunosti poštuje ljudsko dostojanstvo te temeljna prava i načela priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima. Svaka poduzeta mjera mora biti razmjerna ciljevima koje se njome nastoji postići.

3. Pri obavljanju svojih zadaća konzularno osoblje i osoblje središnjih tijela ne smije diskriminirati osobe na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, dobi ili spolne orijentacije. To osoblje posebnu pozornost posvećuju djeci, starijim osobama i osobama s invaliditetom. Najbolji interesi djeteta moraju biti na prvom mjestu.”;

8. članak 46. briše se;

9. članak 57. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Dvije godine nakon što su sve odredbe ove Uredbe postale primjenjive, Komisija izrađuje sveobuhvatnu evaluaciju njezine primjene. Sveobuhvatna evaluacija uključuje razmatranje postignutih rezultata u odnosu na ciljeve koje se nastoji postići i razmatranje provedbe ove Uredbe.”;

(b) stavci 3. i 4. brišu se;

10. u Prilogu X. točki C podtočki (b) druga alineja zamjenjuje se sljedećim:

- „— poštuje ljudsko dostojanstvo i integritet podnositelja zahtjeva, ne diskriminira osobe na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije,
- poštuje odredbe o uzimanju biometrijskih identifikatora utvrđene u članku 13. i”;

11. Prilog XII. briše se.

Članak 3.

Izmjene Uredbe (EU) 2016/399

Uredba (EU) 2016/399 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 8. stavak 3. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeća točka:

- „(bb) ako je državljanin treće zemlje nositelj vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole, temeljite kontrole prilikom ulaska uključuju provjeru identiteta nositelja vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole te vjerodostojnosti i valjanosti vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole ostvarivanjem uvida u VIS u skladu s člankom 22.g Uredbe (EZ) br. 767/2008.

U okolnostima u kojima provjera identiteta nositelja vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole ili vjerodostojnosti i valjanosti vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole ne uspije ili ako postoji sumnja u identitet nositelja, vjerodostojnost vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole ili putne isprave, propisno ovlašteno osoblje tih nadležnih tijela pristupa provjeri čipa isprave.”;

(b) točke od (c) do (f) brišu se;

2. u Prilogu VII. točka 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Maloljetnici

- 6.1. Službenici graničnog nadzora obraćaju posebnu pozornost na maloljetnike, bilo da putuju sami ili u pratnji. Maloljetnici koji prelaze vanjsku granicu podliježu istoj kontroli prilikom ulaska i izlaska kao i odrasle osobe, kako je predviđeno u ovoj Uredbi.
- 6.2. U slučaju maloljetnika s pratnjom, službenik graničnog nadzora provjerava imaju li osobe koje prate maloljetnike roditeljsku skrb ili zakonsko skrbništvo nad njima, posebno kada su maloljetnici u pratnji samo jedne odrasle osobe i kada postoje ozbiljni razlozi za sumnju da su možda nezakonito odvojeni od skrbi osoba koje zakonito ostvaruju roditeljsku skrb ili zakonsko skrbništvo nad njima. U potonjem slučaju službenik graničnog nadzora provodi daljnju istragu kako bi otkrio eventualne nedosljednosti ili proturječnosti u danim informacijama.
- 6.3. U slučaju maloljetnika koji putuju sami, službenici graničnog nadzora temeljitom kontrolom putnih isprava i popratnih isprava uvjeravaju se da maloljetnici ne napuštaju državno područje protiv volje osoba koje ostvaruju roditeljsku skrb ili zakonsko skrbništvo nad njima.
- 6.4. Države članice imenuju nacionalne kontaktne točke za savjetovanja o maloljetnicima i o tome obavješćuju Komisiju. Popis tih nacionalnih kontaktnih točaka Komisija stavlja na raspolaganje državama članicama.
- 6.5. Ako postoji sumnja u postojanje bilo koje od okolnosti iz točaka 6.1., 6.2. i 6.3., službenici graničnog nadzora upotrebljavaju popis nacionalnih kontaktnih točaka za potrebe savjetovanja o maloljetnicima.

- 6.6. Države članice osiguravaju da su službenici graničnog nadzora koji provjeravaju biometrijske podatke djece ili ih upotrebljavaju za identifikaciju djeteta posebno osposobljeni da to čine na način prilagođen djeci i pogodan za djecu te uz potpuno poštovanje najboljih interesa djeteta i zaštitnih mjera utvrđenih u Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima djeteta. Kad je dijete u pratnji roditelja ili zakonskog skrbnika, ta osoba prati dijete prilikom provjere biometrijskih podataka ili njihove upotrebe za identifikaciju. Nije dopuštena primjena sile. Države članice prema potrebi osiguravaju da je infrastruktura na graničnim prijelazima prilagođena upotrebi biometrijskih podataka djece.”.

Članak 4.

Izmjene Uredbe (EU) 2017/2226

Uredba (EU) 2017/2226 mijenja se kako slijedi:

1. članak 8. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 2. točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) ako se identitet nositelja vize provjerava s pomoću otisaka prstiju ili prikaza lica, provjere, na granicama na kojima se upotrebljava EES, identiteta nositelja vize usporedbom otisaka prstiju ili prikaza lica nositelja vize s otiscima prstiju ili prikazom lica snimljenim uživo koji su zabilježeni u VIS-u, u skladu s člankom 23. stavcima 2. i 4. ove Uredbe i člankom 18. stavkom 6. Uredbe (EZ) br. 767/2008. Za tu usporedbu upotrebljavaju se samo prikazi lica zabilježeni u VIS-u uz naznaku da je prikaz lica snimljen uživo pri podnošenju zahtjeva za izdavanje vize.”;

(b) umeću se sljedeći stavci:

„3.a Interoperabilnošću se omogućuje brisanje prikaza lica iz članka 16. stavka 1. točke (d) iz osobnog dosjea ako je prikaz lica zabilježen u VIS-u uz naznaku da je snimljen uživo pri podnošenju zahtjeva za izdavanje vize.

3.b Interoperabilnošću se EES-u omogućuje automatsko slanje obavijesti VIS-u u skladu s člankom 23. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 767/2008 ako je izlazak djeteta mlađeg od 12 godina unesen u bilješku o ulasku/izlasku u skladu s člankom 16. stavkom 3. ove Uredbe.”;

(c) dodaje se sljedeći stavak:

„5. Od datuma početka rada VIS-a na temelju članka 11. Uredbe (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća (*) (*) EES se povezuje s ESP-om kako bi se omogućila automatizirana obrada na temelju članka 9.a i 22.b Uredbe (EZ) br. 767/2008.

(*) Uredba (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća od ... o izmjeni uredaba (EZ) br. 767/2008, (EZ) br. 810/2009, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861, (EU) 2019/817 i (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2004/512/EZ i 2008/633/PUP za potrebe reforme viznog informacijskog sustava (SL L ...).”;

2. u članku 9. stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

„EES pruža funkcionalnost za centralizirano upravljanje tim popisom. Detaljna pravila o upravljanju tom funkcionalnosti utvrđuju se u provedbenim aktima. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 68. stavka 2.”;

3. u članku 13. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Kako bi ispunili svoju obvezu na temelju članka 26. stavka 1. točke (b) Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma, prijevoznici upotrebljavaju mrežnu uslugu kako bi provjerili je li državljanin treće zemlje koji je nositelj vize za kratkotrajni boravak izdane za jedan ili dva ulaska već iskoristio broj dopuštenih ulazaka ili je li nositelj vize za kratkotrajni boravak već dosegnuo najdulje trajanje odobrenog boravka.

(*) Broj ove Uredbe o izmjeni.

Prijevoznici pružaju podatke navedene u članku 16. stavku 1. točkama (a), (b) i (c) ove Uredbe. Na temelju toga prijevoznici putem mrežne usluge dobivaju odgovor „OK/NOT OK”. Prijevoznici mogu pohraniti poslane informacije i primljeni odgovor u skladu s mjerodavnim pravom. Prijevoznici uspostavljaju program autentifikacije kako bi osigurali da samo ovlašteno osoblje može pristupiti mrežnoj usluzi. Odgovor „OK/NOT OK” ne može se smatrati odlukom o odobravanju ili odbijanju ulaska u skladu s Uredbom (EU) 2016/399.

Ako je državljanima trećih zemalja odbijen ukrcaj zbog odgovora mrežne usluge, prijevoznici ih obavješćuju da je do tog odbijanja došlo zbog informacija pohranjenih u EES-u te im pružaju informacije o njihovim pravima u pogledu pristupa osobnim podacima zabilježenima u EES-u i njihova ispravka ili brisanja.”;

4. članak 15. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ako je potrebno otvoriti osobni dosje ili ažurirati prikaz lica iz članka 16. stavka 1. točke (d) i članka 17. stavka 1. točke (b), prikaz lica snima se uživo. To se ne primjenjuje na državljane trećih zemalja koji podliježu obvezi posjedovanja vize ako je prikaz lica zabilježen u VIS-u uz naznaku da je snimljen uživo pri podnošenju zahtjeva.”;

(b) stavak 5. briše se;

5. članak 16. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) prikaz lica iz članka 15., osim ako je prikaz lica zabilježen u VIS-u uz naznaku da je snimljen uživo pri podnošenju zahtjeva.”;

(b) umeće se sljedeći stavak:

„1.a Ako se za državljanina treće zemlje čiji osobni dosje sadržava prikaz lica kako je navedeno u stavku 1. točki (d) u VIS-u naknadno zabilježi prikaz lica uz naznaku da je snimljen uživo pri podnošenju zahtjeva, EES briše prikaz lica iz osobnog dosjea.”;

6. u članku 18. stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

„Odstupajući od članka 15. stavka 1. i članka 16. stavka 1. točke (d) ove Uredbe, ako je državljaninu treće zemlje odbijen ulazak na temelju razloga koji odgovara točki (B) ili točki (D) dijela B Priloga V. Uredbi (EU) 2016/399 i ako postoje sumnje u pogledu vjerodostojnosti prikaza lica zabilježenog u VIS-u, prikaz lica iz točke (a) ovog stavka uzima se uživo i unosi u osobni dosje neovisno o svim prikazima lica zabilježenima u VIS-u.”;

7. članak 23. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 2. treći podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ako se pri pretraživanju u EES-u s pomoću podataka utvrđenih u prvom podstavku ovog stavka pokaže da su podaci o državljaninu treće zemlje zabilježeni u EES-u, granična tijela:

(a) za državljane trećih zemalja koji ne podliježu obvezi posjedovanja vize uspoređuju prikaz lica uživo s prikazom lica iz članka 17. stavka 1. točke (b) ili pristupaju provjeri otisaka prstiju u odnosu na EES; i

(b) za državljane trećih zemalja koji podliježu obvezi posjedovanja vize;

- i. uspoređuju prikaz lica uživo s prikazom lica zabilježenim u EES-u iz članka 16. stavka 1. točke (d) ove Uredbe ili s prikazom lica snimljenim uživo i zabilježenim u VIS-u u skladu s člankom 9. točkom 5. Uredbe (EZ) br. 767/2008; ili
- ii. pristupaju provjeri otisaka prstiju izravno u odnosu na VIS u skladu s člankom 18. Uredbe (EZ) br. 767/2008.

Za potrebe provjere otisaka prstiju ili prikaza lica snimljenog uživo nositeljâ vize u odnosu na VIS, granična tijela mogu izravno iz EES-a pokrenuti pretraživanje u VIS-u kako je predviđeno u članku 18. stavku 6. Uredbe (EZ) br. 767/2008.”;

(b) u stavku 4. drugom podstavku točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) u pogledu državljana trećih zemalja koji podliježu obvezi posjedovanja vize, ako se pri pretraživanju VIS-a s pomoću podataka iz članka 18. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 767/2008 pokaže da su podaci o državljaninu treće zemlje zabilježeni u VIS-u, provjera otisaka prstiju ili prikaza lica snimljenog uživo u odnosu na VIS provodi se u skladu s člankom 18. stavkom 6. te uredbe. U tu svrhu granično tijelo može iz EES-a pokrenuti pretraživanje u VIS-u kako je predviđeno u članku 18. stavku 7. Uredbe (EZ) br. 767/2008. Ako je provjera državljanina treće zemlje u skladu sa stavkom 2. ovog članka bila neuspješna, granična tijela pristupaju podacima iz VIS-a u svrhu identifikacije u skladu s člankom 20. Uredbe (EZ) br. 767/2008.”;

8. u članku 24. dodaje se sljedeći stavak:

„5. Tijela nadležna za vize i tijela nadležna za odlučivanje o zahtjevu za izdavanje vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole imaju pristup relevantnim podacima u EES-u u svrhu ručne provjere pogodaka koji su rezultat upita postavljenih EES-u u skladu s člancima 9.c i 22.b Uredbe (EZ) br. 767/2008, kao i u svrhu razmatranja tih zahtjeva i odlučivanja o njima.”;

9. u članku 35. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Ako država članica ima dokaze koji ukazuju na to da su podaci povezani s vizama zabilježeni u EES-u činjenično netočni ili nepotpuni ili da su takvi podaci u EES-u obrađeni na način kojim se krši ova Uredba, ona prvo provjerava točnost tih podataka usporedbom s podacima u VIS-u te ih, ako je to potrebno, ispravlja ili dopunjuje u EES-u ili ih briše iz EES-a. Ako su podaci zabilježeni u VIS-u istovjetni onima zabilježenima u EES-u, ona odmah obavješćuje državu članicu odgovornu za unos tih podataka u VIS u skladu s člankom 24. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 767/2008. Država članica odgovorna za unos podataka u VIS provjerava te podatke i, ako je to potrebno, odmah ih ispravlja ili dopunjuje u VIS-u ili ih briše iz VIS-a te obavješćuje dotičnu državu članicu koja ih, ako je to potrebno, bez odgode ispravlja ili dopunjuje u EES-u ili ih briše iz EES-a te, prema potrebi, s popisa identificiranih osoba iz članka 12. stavka 3.”.

Članak 5.

Izmjene Uredbe (EU) 2018/1240

Uredba (EU) 2018/1240 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 4. umeće se sljedeća točka:

„(da) podupire ciljeve VIS-a u pogledu olakšavanja postupka podnošenja zahtjeva za izdavanje vize i doprinosa sprečavanju prijetnji za unutarnju sigurnosti država članica tako što omogućuje postavljanje upita u ETIAS-u, uključujući ETIAS-ov popis za praćenje iz članka 34.”;

2. članak 7. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i. umeće se sljedeća točka:

„(ca) definiranje, uspostavu, prethodnu procjenu, provedbu, naknadnu evaluaciju, revidiranje i brisanje posebnih pokazatelja rizika iz članka 9.j Uredbe (EZ) br. 767/2008 nakon savjetovanja s Odborom VIS-a za provjere;”;

ii. točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) obavljanje redovitih revizija obrade zahtjeva i provedbe članka 33. ove Uredbe i članka 9.j Uredbe (EZ) br. 767/2008, među ostalim i redovitom procjenom njihova utjecaja na temeljna prava, osobito u pogledu privatnosti i zaštite osobnih podataka;”;

iii. točka (h) zamjenjuje se sljedećim:

„(h) obavješćivanje prijevoznika u slučaju kvara informacijskog sustava ETIAS-a iz članka 46. stavka 1. ove Uredbe ili VIS-a iz članka 45.d stavka 1. Uredbe (EZ) br. 767/2008;”;

(b) u stavku 3. umeće se sljedeća točka:

„(aa) informacije o funkcioniranju posebnih pokazatelja rizika za VIS.”;

3. u članku 8. stavku 2. dodaje se sljedeća točka:

„(h) ručnu provjeru pogodaka na ETIAS-ovu popisu za praćenje iz članka 34. ove Uredbe aktiviranih automatiziranim postavljanjem upita koje provodi VIS na temelju članaka 9.a i 22.b Uredbe (EZ) br. 767/2008 te daljnje postupanje u vezi s tim pogocima u skladu s člankom 9.e te uredbe.”;

4. umeće se sljedeći članak:

„Članak 11.a

Interoperabilnost s VIS-om

Od datuma početka rada VIS-a na temelju članka 11. Uredbe (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća (*) (*) središnji sustav ETIAS-a i CIR povezuju se s ESP-om kako bi se omogućila automatizirana obrada na temelju članaka 9.a i 22.b Uredbe (EZ) br. 767/2008.

(*) Uredba (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća od ... o izmjeni uredaba (EZ) br. 767/2008, (EZ) br. 810/2009, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861, (EU) 2019/817 i (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2004/512/EZ i 2008/633/PUP u svrhu reforme viznog informacijskog sustava (SL L ...).”;

5. u članku 13. umeće se sljedeći stavak:

„4.b Pristup tijela nadležnih za vize i tijela nadležnih za odlučivanje o zahtjevu za izdavanje vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole središnjem sustavu ETIAS-a u skladu s člancima 9.a i 22.b Uredbe (EZ) br. 767/2008 ograničen je na provjeru podudara li se podnositelj zahtjeva za izdavanje vize, vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole ili njegova putna isprava s izdanim, odbijenim, ukinutim ili poništenim odobrenjem putovanja u središnjem sustavu ETIAS-a i na razloge za izdavanje, odbijanje, ukidanje ili poništenje.”;

(*) Broj ove Uredbe o izmjeni.

6. umeće se sljedeće poglavlje:

„POGLAVLJE IX.a

UPOTREBA ETIAS-a KOJU OSTVARUJU TIJELA NADLEŽNA ZA VIZE I TIJELA NADLEŽNA ZA ODLUČIVANJE O ZAHTEJU ZA IZDAVANJE VIZE ZA DUGOTRAJNI BORAVAK ILI BORAVIŠNE DOZVOLE

Članak 49.a

Pristup podacima koji ostvaruju tijela nadležna za vize i tijela nadležna za odlučivanje o zahtjevu za izdavanje vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole

U svrhu obavljanja provjera utvrđenih u člancima 9.c i 22.b Uredbe (EZ) br. 767/2008 tijela nadležna za vize i tijela nadležna za odlučivanje o zahtjevu za izdavanje vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole imaju pravo pristupiti relevantnim podacima u središnjem sustavu ETIAS-a i CIR-u.”;

7. u članku 69. stavku 1. dodaje se sljedeća točka:

„(h) pogotke aktivirane automatiziranim postavljanjem upita koje provodi VIS na temelju članka 9.a i 22.b Uredbe (EZ) br. 767/2008, podatke koje obrađuju tijela nadležna za vize i tijela nadležna za odlučivanje o zahtjevu za izdavanje vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole u svrhu ručne provjere pogodaka u skladu s člancima 9.c i 22.b te uredbe i podatke koje obrađuju nacionalne jedinice ETIAS-a u skladu s člankom 9.e te uredbe.”;

8. u članku 75. stavku 1. dodaje se sljedeća točka:

„(d) posebne pokazatelje rizika iz članka 9.j Uredbe (EZ) br. 767/2008.”.

Članak 6.

Izmjene Uredbe (EU) 2018/1860

U Uredbi (EU) 2018/1860 članak 19. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 19.

Primjenjivost odredaba Uredbe (EU) 2018/1861

Ako ovom Uredbom nije drukčije utvrđeno, odredbe o unosu, obradi i ažuriranju upozorenja, o odgovornostima država članica i agencije eu-LISA, uvjetima za pristup upozorenjima i roku za njihovo preispitivanje, obradi podataka, zaštiti podataka, odgovornosti i praćenju te statističkim podacima, kako su utvrđene u člancima od 6. do 19., članku 20. stavcima 3. i 4., člancima 21., 23., 32. i 33., članku 34. stavku 5., članku 36.a te člancima od 38. do 60. Uredbe (EU) 2018/1861, primjenjuju se na podatke koji se unose u SIS i u njemu obrađuju u skladu s ovom Uredbom.”.

Članak 7.

Izmjene Uredbe (EU) 2018/1861

Uredba (EU) 2018/1861 mijenja se kako slijedi:

1. umeće se sljedeći članak:

„Članak 18.a

Vođenje evidencije u svrhu interoperabilnosti s VIS-om

Evidencija o svakom postupku obrade podataka provedenom u okviru SIS-a i VIS-a na temelju članka 36.c ove Uredbe vodi se u skladu s člankom 18. ove Uredbe i člankom 34. Uredbe (EZ) br. 767/2008.”;

2. umeće se sljedeći članak:

„Članak 36.a

Interoperabilnost s VIS-om

Od datuma početka rada VIS-a na temelju članka 11. Uredbe (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća (*) (+) središnji SIS-a povezuje se s ESP-om kako bi se omogućila automatizirana obrada na temelju članka 9.a i 22.b Uredbe (EZ) br. 767/2008.

(*) Uredba (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća od ... o izmjeni uredaba (EZ) br. 767/2008, (EZ) br. 810/2009, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861, (EU) 2019/817 i (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2004/512/EZ i 2008/633/PUP za potrebe reforme viznog informacijskog sustava (SL L ...).“.

Članak 8.

Izmjene Uredbe (EU) 2019/817

Uredba (EU) 2019/817 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 4. točka 20. zamjenjuje se sljedećim:

„20. ‚imenovana tijela‘ znači imenovana tijela država članica kako su definirana u članku 3. stavku 1. točki 26. Uredbe (EU) 2017/2226, članku 4. točki 3.a Uredbe (EZ) br. 767/2008 i članku 3. stavku 1. točki 21. Uredbe (EU) 2018/1240;“;

2. u članku 13. stavku 1. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) podataka iz članka 9. točaka 5. i 6. i članka 22.a stavka 1. točaka (k) i (j) Uredbe (EZ) br. 767/2008, pod uvjetom, kada je riječ o prikazu lica, da je prikaz lica zabilježen u VIS-u uz naznaku da je snimljen uživo pri podnošenju zahtjeva;“;

3. u članku 18. stavku 1. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) podatke iz članka 9. točke 4. podtočaka od (a) do (ca), članka 9. točaka 5. i 6. te iz članka 22.a stavka 1. točaka od (d) do (g) i iz članka 22.a stavka 1. točaka (j) i (k) Uredbe (EZ) br. 767/2008;“;

4. u članku 26. stavku 1. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) tijelima nadležnim za vize i tijelima nadležnim za odlučivanje o zahtjevu za izdavanje vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole kako je navedeno u članku 6. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 767/2008 pri otvaranju ili ažuriranju spisa zahtjeva u VIS-u u skladu s tom uredbom;

(ba) tijelima imenovanim za VIS iz članka 9.d i 22.b Uredbe (EZ) br. 767/2008 pri ručnoj provjeri pogodaka aktiviranih automatiziranim upitima iz VIS-a u ECRIS-TCN-u u skladu s tom uredbom;“;

5. u članku 27. stavku 3. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) prezime (obiteljsko ime); ime (imena); datum rođenja; mjesto rođenja; spol i državljanstvo ili državljanstva kako su navedeni u članku 9. točki 4. podtočkama (a) i (aa) te u članku 22.a stavku 1. točki (d) Uredbe (EZ) br. 767/2008;“;

(*) Broj ove Uredbe o izmjeni.

6. u članku 29. stavku 1. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

- „(b) tijelima nadležnim za vize i tijelima nadležnim za odlučivanje o zahtjevu za izdavanje vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole kako je navedeno u članku 6. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 767/2008 za podudarnosti do kojih je došlo pri otvaranju ili ažuriranju spisa zahtjeva u VIS-u u skladu s tom uredbom, osim slučajeva iz točke (ba) ovog stavka;
- (ba) tijelima imenovanim za VIS iz članaka 9.d i 22.b Uredbe (EZ) br. 767/2008 samo za žute poveznice stvorene između podataka u VIS-u i u ECRIS-TCN-u pri otvaranju ili ažuriranju spisa zahtjeva u VIS-u u skladu s tom uredbom;”;

7. u članku 39. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Agencija eu-LISA uspostavlja i provodi CRRS te ga udomi na poslužitelju na svojim tehničkim pogonima, a on sadržava podatke i statistike iz članka 63. Uredbe (EU) 2017/2226, članka 45.a Uredbe (EZ) br. 767/2008, članka 84. Uredbe (EU) 2018/1240, članka 60. Uredbe (EU) 2018/1861 i članka 16. Uredbe (EU) 2018/1860, logički odvojene po informacijskom sustavu EU-a. Pristup CRRS-u se putem kontroliranog, sigurnog pristupa i posebnih korisničkih profila, isključivo za potrebe izvješćivanja i statistike, odobrava tijelima iz članka 63. Uredbe (EU) 2017/2226, članka 45.a Uredbe (EZ) br. 767/2008, članka 84. Uredbe (EU) 2018/1240 i članka 60. Uredbe (EU) 2018/1861.”;

8. u članku 72. umeće se sljedeći stavak:

„1.a Ne dovodeći u pitanje stavak 1. ovog članka, za potrebe automatizirane obrade na temelju članaka 9.a i 22.b Uredbe (EZ) br. 767/2008 ESP započinje s radom, isključivo za te potrebe, od datuma početka rada VIS-a na temelju članka 11. Uredbe (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća (*) (*).”

(*) Uredba (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća od ... o izmjeni uredba (EZ) br. 767/2008, (EZ) br. 810/2009, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861, (EU) 2019/817 i (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2004/512/EZ i 2008/633/PUP za potrebe reforme viznog informacijskog sustava (SL L ...).”

Članak 9.

Izmjena Uredbe (EU) 2019/1896

U članku 10. stavku 1. Uredbe (EU) 2019/1896 umeće se sljedeća točka:

„(afa) izvršava zadaće i obveze povjerene Agenciji na temelju Uredbe (EZ) br. 767/2008;”.

Članak 10.

Stavljanje izvan snage

Odluke 2004/512/EZ i 2008/633/PUP stavljaju se izvan snage. Upućivanja na te odluke smatraju se upućivanjima na Uredbu (EZ) br. 767/2008 i čitaju se u skladu s korelacijskim tablicama iz Priloga I. odnosno Priloga II.

Članak 11.

Početak rada

1. Komisija najkasnije 31. prosinca 2023. provedbenim aktom donosi odluku kojom se utvrđuje datum početka rada VIS-a u skladu s ovom Uredbom. Komisija donosi tu odluku kada su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) donesene su mjere iz članka 5.a stavka 3., članka 6. stavka 5., članka 9. trećeg stavka, članka 9.h stavka 2., članka 9.j stavaka 2.i 3., članka 22.b stavka 18., članka 29. stavka 2.a drugog podstavka, članka 29.a stavka 3. drugog podstavka, članka 45., članka 45.c stavka 3. četvrtog podstavka, članka 45.c stavka 5. drugog podstavka, članka 45.d stavka 3. i članka 50. stavka 4. trećeg podstavka Uredbe (EZ) 767/2008;

(*) Broj ove Uredbe o izmjeni.

- (b) agencija eu-LISA obavijestila je Komisiju o uspješnom dovršetku svih aktivnosti testiranja;
- (c) države članice obavijestile su Komisiju da su uspostavile tehničke i pravne aranžmane potrebne za obradu podataka u skladu s ovom Uredbom te su Komisiji i agenciji eu-LISA dostavile informacije iz članka 45.b Uredbe (EZ) br. 767/2008;

2. Komisija pomno prati postupak postupnog ispunjavanja uvjeta utvrđenih u stavku 1. te obavješćuje Europski parlament i Vijeće o ishodu aktivnosti testiranja iz točke (b) tog stavka.

3. Komisija do ... [godina dana od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni] i svake godine nakon toga sve dok se ne donese odluka Komisije iz stavka 1. podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o trenutačnom stanju priprema za potpunu provedbu ove Uredbe. To izvješće sadržava detaljne informacije o nastalim troškovima i informacije o svim rizicima koji mogu utjecati na ukupne troškove VIS-a koji se pokrivaju iz općeg proračuna Unije.

U slučaju kašnjenja potpune provedbe ove Uredbe Komisija u najkraćem mogućem roku obavješćuje Europski parlament i Vijeće o razlozima kašnjenja i njihovu učinku na rokove i troškove.

4. Odluka iz stavka 1. objavljuje se u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 12.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova Uredba primjenjuje se od datuma koji odredi Komisija u skladu s člankom 11., uz iznimku:

(a) sljedećih odredbi koje se primjenjuju od ... [datum stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni]:

- i. članka 1. točke 6. ove Uredbe u pogledu članka 5.a stavka 3. i članka 6. stavka 5. Uredbe (EZ) br. 767/2008;
- ii. članka 1. točke 10. podtočke (c) ove Uredbe u pogledu članka 9. trećeg stavka Uredbe (EZ) br. 767/2008;
- iii. članka 1. točke 11. ove Uredbe u pogledu članka 9.h stavka 2. i članka 9.j stavaka 2. i 3. Uredbe (EZ) br. 767/2008;
- iv. članka 1. točke 26. ove Uredbe u pogledu članka 22.b stavka 18. Uredbe (EZ) br. 767/2008;
- v. članka 1. točke 34. ove Uredbe u pogledu članka 29.a stavka 2.a drugog podstavka i članka 29.a stavka 3. drugog podstavka Uredbe (EZ) br. 767/2008;
- vi. članka 1. točke 44. ove Uredbe u pogledu članka 45., članka 45.c stavka 3. četvrtog podstavka, članka 45.c stavka 5. drugog podstavka i članka 45.d stavka 3. Uredbe (EZ) br. 767/2008;
- vii. članka 1. točke 46.;
- viii. članka 1. točke 47. ove Uredbe u pogledu članka 49. i članka 50. stavka 4. trećeg podstavka Uredbe (EZ) br. 767/2008; i
- ix. članka 4. točke 2. ove Uredbe u pogledu članka 9. stavka 2. Uredbe (EU) 2017/2226;

- (b) članka 1. točaka od 40. do 43., koje se primjenjuju od ... [godinu dana nakon datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni];
- (c) članka 1. točke 44. ove Uredbe u pogledu članaka 45.e i 45.f Uredbe (EZ) br. 767/2008, koja se primjenjuje od ... [dvije godine nakon datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament

Predsjednik

...

Za Vijeće

Predsjednik

...

PRILOG I.

KORELACIJSKA TABLICA ZA ODLUKU 2004/512/EZ

Odluka 2004/512/EZ	Uredba (EZ) br. 767/2008
Članak 1. stavak 1.	Članak 1.
Članak 1. stavak 2.	Članak 2.a
Članak 2.	—
Članci 3. i 4.	Članak 45.
Članak 5.	Članak 49.
Članak 6.	—

PRILOG II.

KORELACIJSKA TABLICA ZA ODLUKU 2008/633/PUP

Odluka Vijeća 2008/633/PUP	Uredba (EZ) br. 767/2008
Članak 1.	Članak 1.
Članak 2.	Članak 4.
Članak 3.	Članci 22.l i 22.m Članak 45.b
Članak 4.	Članak 22.n
Članak 5.	Članak 22.o
Članak 6.	Članak 22.t
Članak 7.	Članak 22.m Članak 22.r
Članak 8.	Članak 28. stavak 5., članak 31. stavci 4. i 5. te poglavlje VI.
Članak 9.	Članak 32.
Članak 10.	Članak 33.
Članak 11.	Članak 35.
Članak 12.	Članak 36.
Članak 13.	Članak 30.
Članak 14.	Članak 38.
Članak 15.	—
Članak 16.	Članak 22.s
Članak 17.	Članak 50.